

TẠP CHÍ

Thế giới Mới

THÀNH VIÊN NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

www.thegioimoi.vn

Số 43 (1060) 11/11/2013

www.newworldtimes.vn

GIÁ: 14.800đ

*Cảm ơn
và chia tay nhé!*

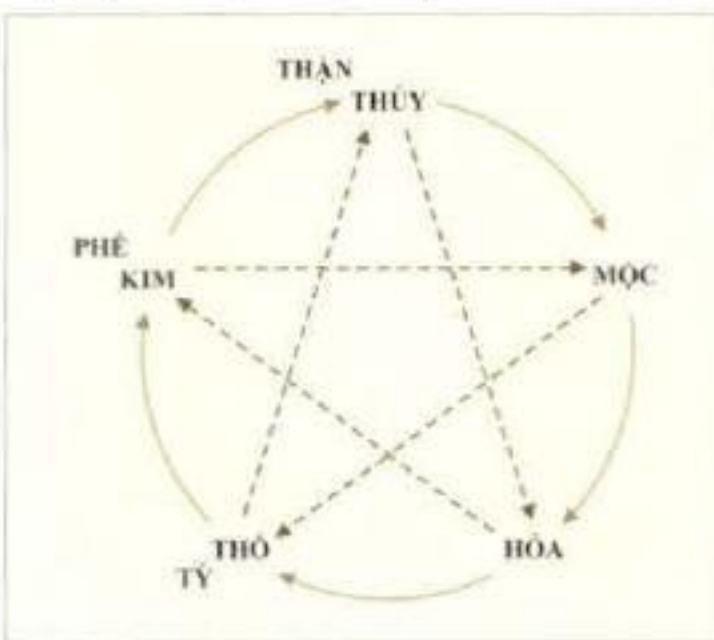
TRỪ HO CŨNG CẦN BỔ PHẾ

Trong các số báo trước, chúng tôi đã giới thiệu với quý độc giả về phương thuốc cổ truyền Xuyên bối tỳ bà cao, dùng trị ho. Chúng tôi đã đề cập tới nhiều hướng phân tích khác nhau, dựa trên nguyên lý trị bệnh của y học cổ truyền như: bố cục bài thuốc đông y hoàn chỉnh, đặc điểm tính vị, công năng của từng vị thuốc...Kì này, chúng tôi tiếp tục phân tích sâu hơn về một trong những nguyên lý trị ho theo y học cổ truyền. Đó là trị ho, không chỉ chữa phần ngọn mà cần coi trọng cải tạo phần gốc của bệnh.

NGUYÊN LÝ TRỊ BỆNH TẬN GỐC

Đông y không chỉ chú trọng tới việc làm giảm các triệu chứng biểu hiện bên ngoài mà còn coi trọng việc cải thiện bệnh ở sâu bên trong, nhằm tạo ra tác dụng bền vững, lâu dài. Như, trong trị ho, ngoài tác dụng làm giảm ho, trừ đờm, đông y gọi là Tả, tây y gọi là giảm triệu chứng, thì còn chú trọng tới tác dụng Bổ, khôi phục được chức năng của các tạng phủ liên quan như tác dụng Bổ phế. Muốn bổ phế, thì không chỉ chú ý tới tạng phế, mà còn phải chú ý tới các tạng khác như tỳ, vị, thận...

Theo âm dương ngũ hành, phế thuộc hành kim, tỳ thuộc hành thổ. Thổ sinh kim. Vì thế phế hư thì phải bổ tỳ, vị, hay nói cách khác là con hư bổ mẹ. Thêm nữa, thận thuộc hành thủy. Kim lại sinh thủy. Nên nếu bệnh ở phế, phải kết hợp trị bệnh ở thận, theo nguyên lý mẹ thực tả con, thận thông thì phế thông.

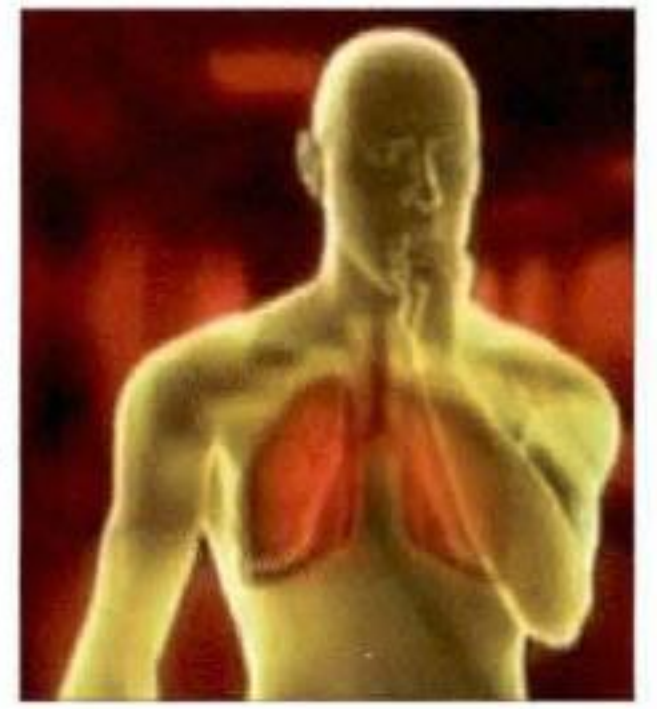
Nhìn chung, trị bệnh theo đông y đòi hỏi sự am hiểu sâu sắc và vận dụng linh hoạt các nguyên lý trị bệnh, cũng như kiến thức về cây cỏ, động vật làm thuốc và kinh nghiệm sử dụng chúng.

XUYỀN BỐI TỠ BÀ CAO – VỪA TRỪ HO, HÓA ĐỜM, VỪA BỔ PHẾ

Trong bài thuốc Xuyên bối tỳ bà cao, có các vị thuốc giúp trừ ho, long đờm kết hợp với các vị thuốc bổ. Trong thuốc trị ho, vừa có thuốc trị ho hàn, vừa có thuốc trị ho nhiệt. Thuốc trị ho nhiệt thì có tính hàn như Xuyên bối mẫu, tỳ bà diệp, qua lâu nhân...giúp thanh phế, tán kết, hóa đàm, chỉ khái.

Thuốc trị ho hàn thì có tính ấm như trần bì, cát cánh, bán hạ, có tác dụng ôn phế, hóa đàm, chỉ khái. Thuốc bổ, cũng gồm có thuốc ôn bổ và thanh bổ.

Thuốc ôn bổ có tính ấm như viễn chí, ngũ vị tử, ôn bổ phế khí, giúp cơ thể thích ứng được với thay đổi của môi trường bên ngoài, đặc biệt là khí lạnh. Thuốc bổ mát như sa sâm giúp bổ phế âm. Nhờ đó, bài thuốc có thể sử dụng trong nhiều

trường hợp, cả ho hàn và ho nhiệt, ho do cảm lạnh, nhiễm lạnh, ho gió, ho trong các bệnh lý viêm đường hô hấp, viêm họng. Dùng tốt cho các đối tượng trẻ em, người già, người ho mãn tính, ho dai dẳng lâu ngày, ho tái đi tái lại...

Khi gia thêm ô mai, mật ong thì cả 2 vị đều có tính ôn bổ (bổ ấm). Trong đó, Hải Thượng Lãn Ông quy ô mai vào bổ kim. Trong ngũ hành, phế thuộc kim. Vì vậy, ô mai sử dụng trong các chứng bệnh ở phế là đúng theo phương pháp biện chứng luận trị của đông y.

Mật ong là vị thuốc bổ được con người biết đến và sử dụng từ ngàn năm nay. Mật ong còn là vị thuốc trừ ho quý. Trong sách của Hải Thượng y tông tâm lĩnh, có dùng mật ong vào nhiều phương thuốc chữa ho, có cả phương thuốc dùng để chữa ho lao, gọi là Cam lộ thần cao. Do vậy, Xuyên bối tỳ bà cao gia giảm ô mai, mật ong thì thuận theo nguyên lý trị bệnh của đông y. Đó là vừa tả, vừa bổ, lấy tính bổ để trị cái gốc của bệnh. Từ đó, phát huy đồng thời công năng Bổ phế, trừ ho, hóa đàm. Điều trị hiệu quả nhiều chứng ho khác nhau, nhất là các chứng ho dai dẳng lâu ngày không khỏi, ho tái đi tái lại nhiều lần...

Công thức phối hợp ô mai, mật ong và phương thuốc Xuyên bối tỳ bà cao có trong sản phẩm thuốc ho Bảo Thanh (DP Hoa Linh). Do được nghiên cứu cẩn trọng cả về công thức và phương pháp bào chế, thuốc ho Bảo Thanh đảm bảo việc giữ nguyên hoạt tính dược liệu. Qua đó, đảm

bảo công năng, tác dụng của bài thuốc theo nguyên lý y học cổ truyền. Thuốc ho Bảo Thanh được người tiêu dùng bình chọn là sản phẩm tin dùng trong dòng sản phẩm thuốc ho đông dược và đã được trao tặng giải thưởng Tự hào thương hiệu Việt.

Phó Tổng Biên tập phụ trách:
PHAN TẤN THẮNG
(VĨNH THẮNG)

Phó Tổng Biên tập:
VŨ TRỌNG THANH

Hội đồng cố vấn:
GS.TS TRẦN HỒNG QUÂN
(Nguyên Bộ trưởng Bộ GD&ĐT)
Chủ tịch Hiệp hội các trường ĐH-CĐ ngoài công lập)
NGUYỄN NGÔ TRẦN ÁI
(Chủ tịch HĐTV - Tổng Giám đốc NXB Giáo dục Việt Nam)
PGS.TSKH BÙI MẠNH NHỊ
(Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ - Bộ GD&ĐT)
Nhà báo ĐỖ QUỐC ANH
(Vụ trưởng, Giám đốc CQDD Bộ GD&ĐT tại TP.HCM)
GS.TS NGUYỄN CHUNG TÚ
(Nhà nghiên cứu Vật lý học)
PGS.TS TRẦN HỮU TÁ
(Phó Chủ tịch Hội Nghiên cứu Giảng dạy văn học TP.HCM)
TS HỒ THIỆU HÙNG
(Nguyên Phó Ban Tư tưởng văn hóa Thành ủy TP.HCM)
GS.TS VŨ VĂN HÙNG
(Tổng Biên tập NXB Giáo dục Việt Nam)
Thạc sĩ PHẠM TẤN NGHĨA
(Chủ tịch - Tổng Giám đốc Anh văn Hội Việt Mỹ)

Trình bày:
HOÀNG CAO HIỂN

TÒA SOẠN:
322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP.HCM
ĐT: (08) 38399050 - 38397895
Fax: (08) 38399053
Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn
Phòng Phát hành:
(08) 38399050
Tổng đại lý AN PHONG
412 Võ Văn Tần, Q.3, TP.HCM - ĐT: (08) 38393249
Phòng Quảng cáo:
(08) 38399055
Email: quangcaotgm@gmail.com

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN MIỀN BẮC
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.
ĐT: (04) 39729231. Fax: (04) 39725701
Trưởng đại diện:
DƯƠNG THỊ NHUNG

Giấy phép xuất bản số 243/GP của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp ngày 8/5/2001. Giấy phép sửa đổi bổ sung số 1918 cấp ngày 18/10/2012. ISSN 0868-3433. Chế bản và in tại: Công ty In báo Nhân dân TP.HCM.

Cảm ơn và chia tay bạn đọc

Chiều ngày 8/11/2013, lãnh đạo Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã tiến hành công bố "Quyết định tạm ngừng hoạt động của Tạp chí Thế Giới Mới" được ký ngày 5/11/2013.

Trước đó, NXB Giáo dục đã có công văn 1722 ký ngày 29/10/2013 đề nghị Bộ Thông tin - Truyền thông giải thể Tạp chí Thế Giới Mới.

Ngày 7/11/2013, Bộ trưởng Bộ Thông tin - Truyền thông đã ký công văn đồng ý với đề nghị này của NXB Giáo dục và của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Như vậy, số báo 43 của năm 2013, tức là số báo thứ 1060 tính từ khi ra đời đến nay sẽ là số báo cuối cùng!

1060 số báo, Thế Giới Mới đã chở trên mình bao nhiêu những tình cảm của bạn đọc, những trí tuệ của người viết, những long đong của thời cuộc, những buồn vui của bao nhiêu số phận không chỉ trong ngành Giáo dục.

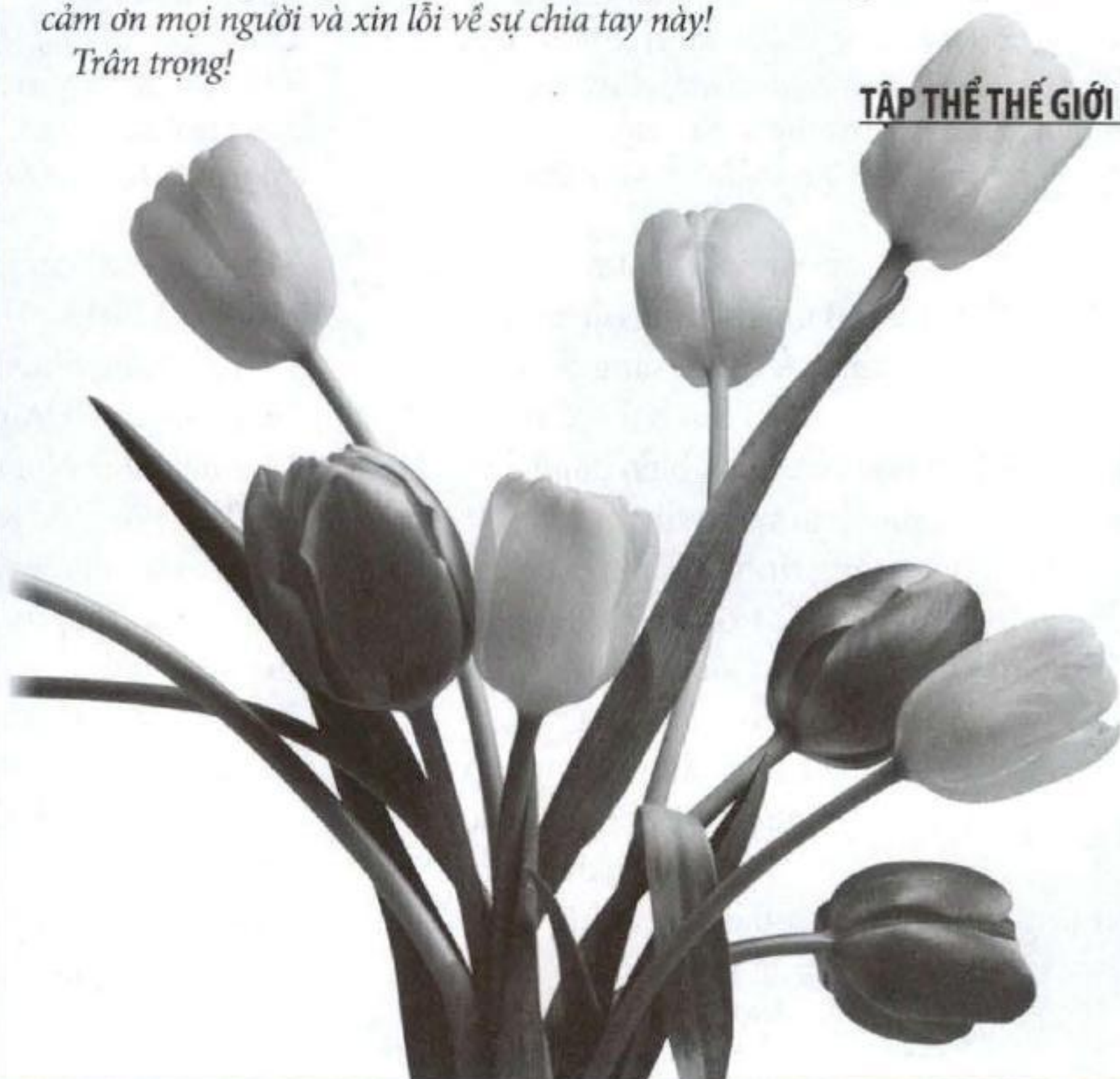
Ra đời khi kinh tế thị trường mới manh nha nhưng chết đi vì những mặt trái của cơ chế quản lý, Thế Giới Mới đành phải chia tay cùng bạn đọc, chia tay với những cộng tác viên thân thiết của mình.

Tất cả mọi quyền lợi của khách hàng, người viết... đều sẽ được giải quyết khẩn trương, đầy đủ. Tờ báo đình bản nhưng mọi hoạt động khác của cơ quan vẫn còn tiếp tục trong một thời gian để giải quyết các vấn đề liên quan pháp lý.

Ban Biên tập cùng toàn thể cán bộ công nhân viên Tạp chí một lần nữa xin cảm ơn mọi người và xin lỗi về sự chia tay này!

Trân trọng!

TẠP CHÍ THẾ GIỚI MỚI

THỜI SỰ GIÁO DỤC

Chương trình - sách giáo khoa sau năm 2015: “Vũ khí” chủ chốt để đổi mới giáo dục

Ngày 4/11/2013, Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng đã ký ban hành Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (Nghị quyết số 29-NQ/TW) về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Theo đó, chương trình và sách giáo khoa (CT-SGK) sau năm 2015...

14

16

Trẻ tự kỷ: Can thiệp sớm và giáo dục hòa nhập

Tự kỷ là một trong số các rối

loạn phát triển với những khiếm khuyết phức tạp, trong đó các khiếm khuyết đặc trưng được bộc lộ ở các lĩnh vực giao tiếp, tương tác xã hội và sự rập khuôn trong tư duy. Trong các khiếm khuyết chính...

48

Vì sao Trung Quốc đột nhiên khoe tàu ngầm nguyên tử?

Ngày 31/10/2013, truyền thông

Trung Quốc cho biết nước này biểu dương sức mạnh hạm đội tàu ngầm nguyên tử, và cho hay đây là điều cần thiết để cho các quốc gia khác thấy khả năng tấn công của Trung Quốc trong khi các tranh chấp...

- Cảm ơn và chia tay bạn đọc .3
- Lý thuyết Big Bang: Những điều sai bét .5
- Tội phạm châu Á đổ xô sang châu Phi sát hại voi, tê giác .8
- Hiểm họa của nước biển dâng đến môi trường tự nhiên nước ta .10
- Tình dục lưỡng tính là bất hợp pháp? .12
- Hơn 140 cử nhân quốc tế của Trường PSB .13
- “Ông tổ” khai sinh đèn lồng xếp phố Hội .20
- Hai nhà báo... “người Quảng” .22
- Cục đoan về học vấn và bằng cấp .24
- Ứng dụng công nghệ mới trong đo đạc địa hình đáy biển .27
- Những bí ẩn được bắt đầu bằng chữ “đen” .28
- Văn hóa ăn trâu thời hiện đại .30
- “5 Dòng kẻ”: Kiên định một con đường .32

- 34. Nhân 100 năm sinh nhà thơ Đoàn Văn Cừ (1913-2013): Đoàn Văn Cừ với hội xuân và những phiên chợ Tết
- 36. Kỷ niệm CỬA một nhà giáo
- 37. Miến nhớ: Nỗi nhớ tháng Mười
- 38. Thơ: Bùi Đức Khoa
- 39. Truyện nhiều kỳ: Biến cố (kỳ 7)
- 42. Hậu trường thể thao
- 44. Ăn cắp điện - Vấn nạn toàn cầu!?
- 47. Ý: Ông Berlusconi và người tình kém 49 tuổi
- 50. Oswald có thể không phải là người đã ám sát John F.Kennedy?
- 52. Cái chết của cố lãnh tụ Palestine Yasser Arafat
- 54. Giải pháp khắc phục hôi miệng
- 55. Uống cà phê: Giảm nguy cơ nhiều loại bệnh

LÝ THUYẾT BIG BANG: NHỮNG ĐIỀU SAI BÉT

NGUYỄN DUY CHƯƠNG

Vũ trụ là một thực tại không thể chối cãi. Các tinh tú như Mặt trời, Trái đất, Mặt trăng, Sao thổ, Sao kim, Mặt trời đen, Ngân hà, Lỗ đen đều là có thực. Vũ trụ hiện đang vận hành tốt. Mặt trăng cũng chẳng liên hệ gì đến Thủy triều, nước lớn Rằm. Điều chúng ta muốn biết là vũ trụ tạo lập và vận hành như thế nào và như thế nào là gần đúng nhất.

Lý thuyết Big Bang không phải là lý thuyết tạo thành và vận hành Vũ trụ. Nó chỉ là sự thăng hoa quá đáng việc quan sát vũ trụ của G.Lamairé & Hubble (1928-1929). Nó lọt chọt đi theo và ăn theo quan sát chứ chẳng điều chỉnh gì hay hướng dẫn được gì cho quan sát như nhiệm vụ của một lý thuyết. Trong *Lược sử thời gian*, Stephen Hawking đã chê trách Newton, cha đẻ Định luật Vạn vật hấp dẫn, không biết vận dụng định luật của mình vào việc giải thích sự hình thành vũ trụ, nên đã áp đặt vô lối định luật.

Chúng ta biết rằng khi một chiếc xe chạy đến gần ta, tiếng động cơ của nó mỗi lúc mỗi bổng hơn, nghĩa là tần số sóng âm của động cơ mỗi lúc mỗi cao hơn, cao nhất lúc xe vượt ta, và mỗi lúc mỗi trầm hơn khi xe chạy xa ta. Đó là hiệu ứng Doppler. Cảnh sát giao thông đã áp dụng vào máy quay ghi

hình số xe và đo xung sóng phản xạ từ xe để biết vận tốc xe đang di chuyển xem xe có di chuyển đúng tốc độ cho phép của đoạn đường đó không. Các nhà vật lý thiên văn thì ứng dụng hiệu ứng Doppler vào phép đo quang phổ. Khi một vật sáng di chuyển đến gần ta thì ánh sáng của nó chuyển dần sang màu tím; khi vật sáng đó chạy xa ta thì càng xa nó càng đỏ sẫm hơn... Theo Stephen Hawking, trong CATOLO quang phổ và khoảng cách các Ngân hà của Hubble, Hubble viết các Thiên hà chuyển dịch về phía màu tím rất ít, trong khi đa số các Thiên hà dịch chuyển sang màu đỏ.

Từ đó, trong *Lược sử thời gian*, ở tit mục 3, dưới tiêu đề Vũ trụ giãn nở, Stephen Hawking đã vỗ tay hoan hỉ cho rằng Lý thuyết Big Bang của ông đã tiên liệu được sự kiện Vũ trụ giãn nở và như thế lý thuyết đã được kiểm định bằng thực tế quan sát!

Đó là điều sai bét!

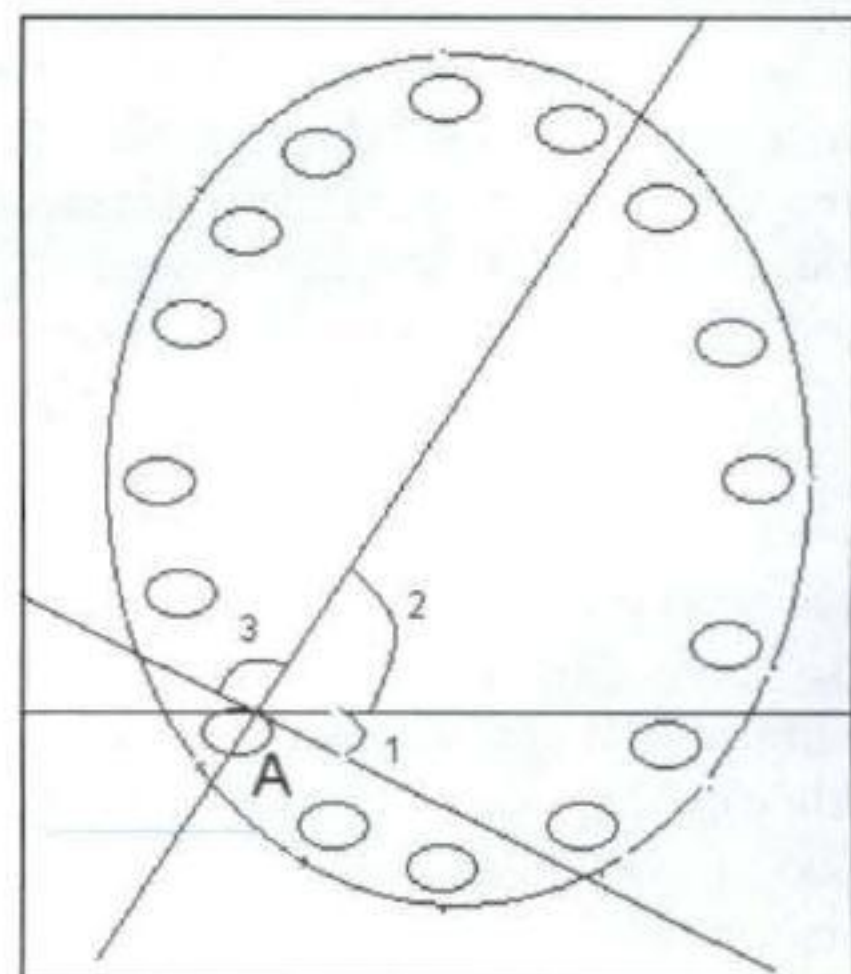
Dưới quan điểm mới về sự hình thành vũ trụ của Lý thuyết thay thế Big Bang, như đã trình bày trong www.thegioimoi.vn số 20, 36, 40, ta biết ngay rằng nếu CATOLO của Hubble về quang phổ của Thiên hà chỉ viết có như vậy thôi là không đủ. Ngoài 2 gam màu, tím (chạy gần tới) và đỏ (chạy xa ta), vẫn còn thứ nữa là không đổi màu. Nó cũng giống như camera của xe cảnh sát giao thông đang chạy cùng tốc độ và cùng chiều với xe được theo dõi thì thấy xe không vi phạm.

Chúng ta biết rằng vũ trụ có 2 dòng chảy; 1 lên, 1 xuống. Nếu đứng trên ngân hà A, thuộc dòng chảy 1, quan

sát các ngân hà B thuộc dòng chảy 2 dưới góc quan sát $\hat{A} = \hat{A}_1 + \hat{A}_2$, ta có cảm tưởng như ở dòng chảy 2, các ngân hà đang chạy trốn, như đã có một Big Bang và đã có một thực tế đúng như Hubble viết: dưới góc $\hat{A}_1$ ta chỉ thấy có ít ngân hà đang chuyển dần sang màu tím; Nhưng dưới góc $\hat{A}_2$, phía trên đường biểu kiến D, có nhiều ngân hà đang đua nhau dịch chuyển sang màu đỏ sẫm,... hồng ngoại... vì sóng... sóng vô tuyến...

Nhưng đâu chỉ có vậy. Đúng ra thì Hubble phải khách quan mà viết thêm rằng có rất nhiều ngân hà nhìn dưới góc $\hat{A}_3 = 180^\circ - (\hat{A}_1 + \hat{A}_2)$ - dù có cận ảnh trùng lặp-vẫn thấy các tinh tú luôn luôn trông rất rõ nét, nghĩa là không đổi màu, không chạy trốn. **Vũ trụ hiện nay đúng như vậy.** Do đó ta thấy rằng Lý thuyết Big Bang chẳng giúp ích gì cho quan sát, chẳng hướng dẫn chi hay điều chỉnh chi cho quan sát mà chỉ lợi dụng quan sát để củng cố lý thuyết sai lạc của mình.

Đó là điều sai lạc vĩ đại nhất của trí tuệ nhân loại ở hậu bán thế kỷ thứ 20

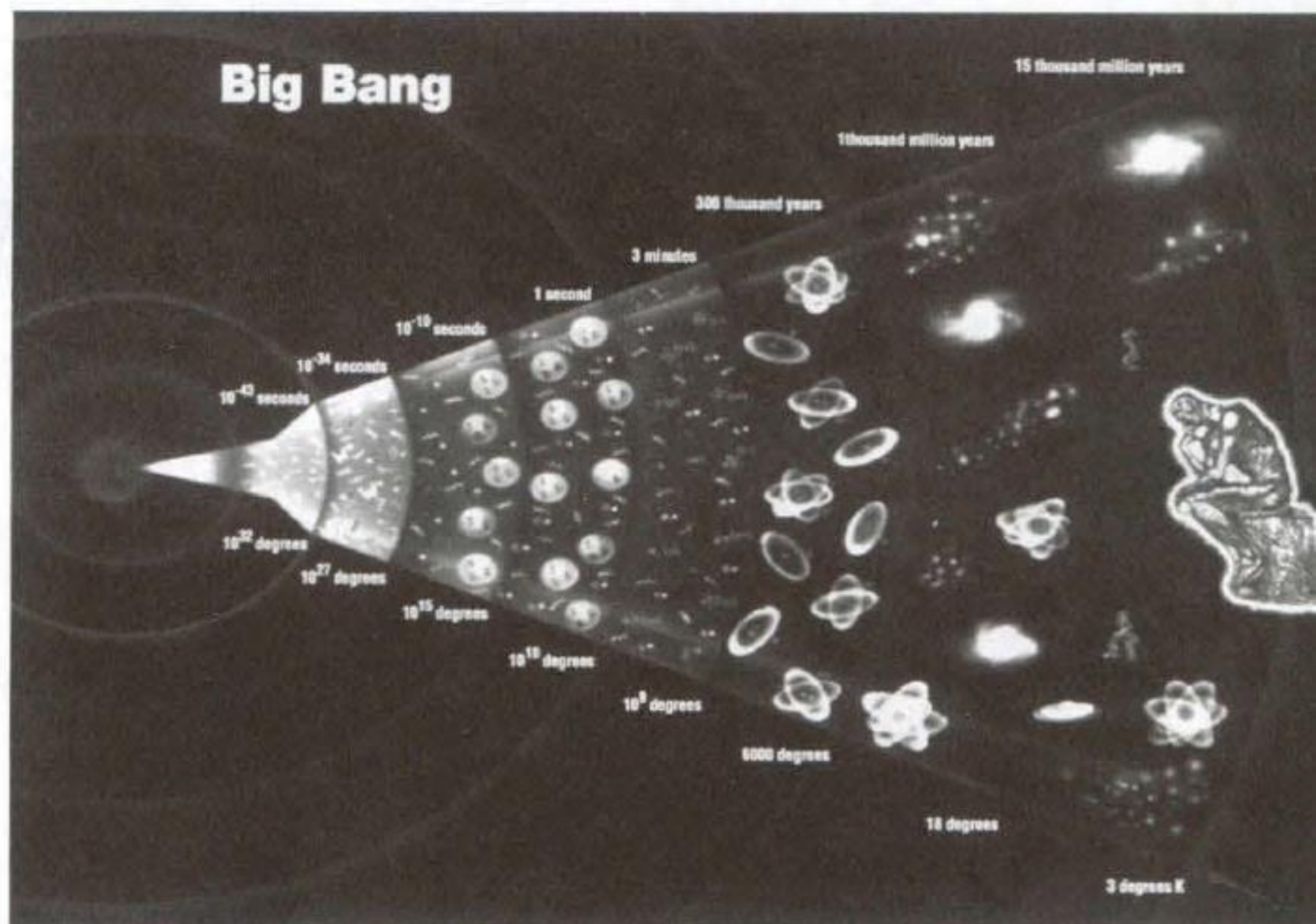
khí thừa nhận có BIG BANG. Nó là trái nổ lớn làm sụp đổ nền văn hóa rực rỡ của châu Âu⁽¹⁾.

Nếu nhìn sơ qua quyển *Lược sử thời gian* chỉ vồn vện trên 200 trang thì đã có trên 40 trang viết về Lỗ đen, bàn về lỗ đen hình cầu hay không hình cầu, quay hay không quay. Để rồi đi đến kết luận: Lỗ đen, cái quay, cái không, thế nào cũng được; và hình Cầu là lý tưởng nhất khi Lỗ đen không quay?! Lúc đó mỗi inch khối của Lỗ đen nặng cả hàng tỉ tấn.

Vậy Lỗ đen là cái chi mà kinh đờm vậy? Chúng ta hãy coi Stephen Hawking giải thích trong *Lược sử thời gian* như sau:

Theo John Wheeler - Mỹ - 1969 thì năm 1783 John Michell (ĐH. Cambridge - Anh) viết: một ngôi sao đủ nặng, đủ đặc có thể có trường hấp dẫn mạnh tới mức không cho ánh sáng của nó thoát ra chung quanh, bắt cứ ánh sáng nào phát ra từ bề mặt của nó cũng đều bị kéo ngược lại không cho truyền tải đi; sở dĩ chúng ta biết có nó đó là do cảm nhận được lực hút hấp dẫn của nó. Ngôi sao đó được gọi là Lỗ đen. **Nghĩa là Lỗ đen thì đen kịt không phát sáng.** Vậy trước khi là Lỗ đen, Sao là chi?

Theo Stephen Hawking: Một lượng lớn khí - chủ yếu là khí Hydro - bắt đầu co lại dưới lực hấp dẫn của chính nó⁽²⁾ thành một Búi khí mỗi ngày một lớn. Các nguyên tử khí Hydro mỗi ngày càng gần khít vào nhau càng và chạm nhau mạnh hơn khiến Búi khí mỗi ngày một nóng hơn. Thời gian cứ thế đến chừng vài trăm triệu năm sau, Búi khí trở nên to lớn và sức nóng có thể lên tới nhiều triệu độ bách phân, lúc đó các nguyên tử khí Hydro kết lại thành nguyên tử Helium và ánh sáng phát ra từ phản ứng nhiệt hạch này lúc đó ta gọi đám Búi khí là Sao. Khi Sao phát sáng, nhiệt của nó tự làm tăng áp suất khối khí của Sao cho tới khi cân bằng với lực hút hấp dẫn của Sao thì Búi khí dừng lại không co lại được nữa. Tình trạng này kéo dài đến

khí khối lượng khí Hydro bị đốt hết đám Búi khí dưới trường hấp dẫn của chính nó co lại thành Lỗ đen, thành một điểm kỳ dị

Về điểm này, một số nhà vật lý thiên văn khác nói rõ hơn, đám Búi khí lúc phát sáng gọi là Siêu sao mới. Thời lượng đốt hết khí Hydro cỡ 9 tỉ năm, Siêu sao mới lúc đó biến thành Sao Kênh đỏ. Sao Kênh đỏ đốt hết lượng Helium cỡ 2 tỉ năm thành Sao Lùn trắng. Dưới lực hấp dẫn của chính nó, Sao Lùn trắng co lại thành Lỗ đen là vật chất tối trôi nổi trong Vũ trụ, không để cập điểm kỳ dị

* Như vậy việc Hội đồng Khoa học Anh (?) mới đây tuyên thưởng Stephen Hawking và ông đã nhận giải vì có công phát hiện Lỗ đen phát sáng sẽ hiểu làm sao?

Trong thực tế Lỗ đen rất to lớn, đã, đang, sẽ mới phát sáng như V838. Nhưng chỉ có Lý thuyết thay thế Big Bang mới hiểu rõ. Stephen Hawking cũng đã biết Lỗ đen được định nghĩa là không phát sáng. Nhưng để thích nghi thực tế, Stephen Hawking đã thêm tiết mục Lỗ đen Không quá đen - vào cuối *Lược sử thời gian* - ông viết:

Lỗ đen xét cho cùng không quá đen, chúng phát sáng càng mạnh khi càng bé tí?!

Lý thuyết Big Bang không nhất quán

Ngay về KỶ DỊ và Điểm KỶ DỊ Stephen Hawking nói tới ở trong Lỗ đen, Lỗ đen Không quá đen đều là thứ giả tưởng. Theo Lý thuyết thay thế Big Bang thì trong Lỗ đen có một Lỗ đen lớn chứ không phải một điểm. Chính vì có quan điểm như thế nên Stephen Hawking cũng như các nhà vật lý thiên văn Big Bang không lý giải rõ được nguồn gốc của nhiệt độ hóa thạch, giữa 2 dòng chảy 1 & 2 của vũ trụ không có Sao, cũng như không phân định rõ Lỗ đen với các hành tinh của Mặt trời như Mặt trăng, Trái đất, sao Thủy, Sao Kim... khác nhau ở chỗ nào. Tất cả không phải đã trải qua các thời kỳ thành lập Sao như Stephen Hawking mô tả hay sao? Như thế tại sao chúng không bị lực hút hấp dẫn co lại thành lỗ đen? Không thể lấy Giới hạn Chandrasekhar⁽³⁾ lý giải để chống chế bẻ tắc, vì chỉ có con người mới phân biệt được khối lượng lớn nhỏ,

còn Lực hút hấp dẫn của Newton thì không, để đến nay 1 inch khối của đất phổ thông của nó chỉ nặng đáng mấy chục gam, còn 1 inch khối của Lỗ đen lại nặng hàng mấy tỉ tấn? Một inch khối kim cương, khối urani, plutoni nặng bao nhiêu thì các nhà kim cương hạt xoàn, khoa học đã biết, nhưng 1 inch chất cấu tạo lỗ đen nặng hàng tỉ tấn thì đồ ai thấy, đồ ai biết là chất gì, làm sao cân đo đong đếm đây?! Rồi tại sao khối lỗ đen nặng như thế, lại nhiều hơn cả số lượng Sao trên trời - Stephen Hawking viết trong Lược sử thời gian - có thể trôi nổi an bình trong vũ trụ? Tại sao quả táo Newton lại rơi trong khi bao nhiêu Lỗ đen, mỗi lỗ nặng bằng nhiều tỉ tỉ tỉ tỉ tỉ tấn trong vũ trụ lại không rơi vào đê bẹp Trái đất theo định luật vật rơi, theo định luật hấp dẫn đi? Phải chăng đã có sự khác biệt giữa môi trường khí quyển và môi trường hướng nhiệt mà Newton đã biết, nhưng chưa hiểu biết rõ, nên không dám áp đặt định luật bừa bãi như Stephen Hawking?! Tại sao trục Trái đất và các hành tinh lại ngoáy một tâm sai hình nón? Rồi quỹ đạo các hành tinh giải thích sao đây? Big Bang nói các thiên thạch cũng được hình thành cùng thời kỳ với Sao mà sao nó chẳng giống Sao tí nào về mọi mặt kể cả hình thù? Người ta không bao giờ thấy thiên thạch chứa kim loại quý là vì sao? Cả 1 lô câu hỏi Big Bang không có câu trả lời rõ ràng, chỉ có Lý thuyết thay thế Big Bang mới trả lời được, nên giải bí bằng cách đề ra nhiều thuyết như Giới hạn Chandrasekhar, thuyết Nhân hút lớn hóa giải lực hấp dẫn Newton. Rồi vì chối bỏ nguyên nhân đầu tiên là Thiên Chúa là nguồn gốc của mọi vật hữu hình vô hình bằng Lý luận Con rắn cắn đuôi⁽⁴⁾ nên trốn quanh lúc thì nói con người có trên sao Hỏa (ngụ ý con người đến từ sao Hỏa); sao Hỏa không có thì có tại tận hành tinh cách Trái đất 25 năm ánh sáng?⁽⁵⁾ Cái bóng Lỗ đen Big Bang hiện còn thăm dò với một số nhà vật lý thiên văn Đức

khi đề ra một lý thuyết mới cho rằng vũ trụ của chúng ta là vũ trụ 3 chiều. Nó đang trôi nổi trong một vũ trụ 4 chiều vĩ đại hơn. Nó có thể dẫn xuất từ một ngôi sao 4 chiều bị hút vào Lỗ đen của vũ trụ để tạo ra một vũ trụ nhỏ hơn là vũ trụ của chúng ta?!

* Các nhà vật lý thiên văn dù muốn nói gì đi nữa cũng là những nhà bác học có một bộ kiến thức, dày công nghiên cứu quan sát vũ trụ, chỉ cần chỉnh hướng lại là quá hay. Nói tóm lại các lý do đã nêu đủ để vất Lý thuyết Big Bang vào sọt rác chưa?

Sách tham khảo:

- Cuộc chiến Lỗ đen (The Black Hole War - Leonard Susskind)
- Lược sử thời gian (A Brief History Of Time - Stephen Hawking)
- Giai điệu bí ẩn (La Mélodie Secrète - Trịnh Xuân Thuận)
- Trang khoa học báo Thanh niên, Tuổi trẻ, Zing.vn,...

(1) Từ 1950 đến nay, Big Bang đã gây bộc phát nhiều thứ triết lý, nhiều phong trào nhân sinh thái quá như phái Hiện sinh, phong trào Đòi quyền bình đẳng giới... để cao cái tôi quá đáng đến nỗi gây họa cho gia đình, cho trẻ thơ, cho thai nhi, cho an ninh trật tự xã hội. Chính nó đẻ ra các phong trào hệ phố hippy, tout nude... để cao tiền tài, sắc dục, danh vọng, làm bại hoại nền luân lý đạo đức mà nhân loại dầy công vun đắp. Nó thúc dục lối nghĩ, lối sống cuồng, sống vội sống buông thả ở một số ít người to mồm, sống còn tệ hơn loài ngựa, giống như loài chó - bố mẹ hăm hiếp con để đến có bầu! Tệ đến nỗi nhờ đi nhanh hơn tốc độ ánh sáng, như Stephen Hawking viết, nó chui tọt vào Lỗ sâu đục về giết chết cụ kỵ của nó lúc còn trẻ con, lúc cụ kỵ chưa đẻ ra bà cố nội nó. Vì lúc đó nguyên nhân đã đi trước sự kiện Nó là nguyên nhân có bà!

(2) Phải có ít là một nguyên tử khí Hydro có lực hấp dẫn nổi trội khơi mào, nhưng lấy đâu ra? Các nhà vật lý thiên văn khác thì cho rằng có một Siêu sao mới hỗ trợ lúc đầu.

(3) Những Sao có khối lượng nhỏ ngay khi hết phát sáng có thể tự chống chọi với lực hấp dẫn để khỏi thành lỗ đen. Nói như Chandrasekhar & Stephen Hawking như thế thì lực hấp dẫn có mắt còn hơn con người vì nó biết chọn lựa những Sao có khối lượng nặng gấp 1,5 Mặt trời! Đó là điều vô lý. Stephen Hawking đã từng đề cập có Lỗ đen nguyên thủy (Mini black Hole-Primordial black hole) có khối lượng cỡ 20 microgam... Và như thế cũng chẳng bao giờ có Lỗ đen, vì theo Lý thuyết thay thế Big Bang: Mặt trời khi phát xạ đến trường thành và hết năng lượng, nó sẽ quay trong bóng tối như Trái đất hiện nay, nó vẫn có vệ tinh quay quanh nó như Trái đất có Mặt trăng vậy, đâu nó có thành lỗ đen. Lỗ đen trong vũ trụ cũng không nhiều hơn Sao như S.Hawking viết. Mỗi một vì sao ta thấy đều là một hệ thái dương có nhiều vệ tinh. Mỗi một vì sao phức sáng như V838 trên bầu trời là vũ trụ mất đi một lỗ đen một lõi đen. Lỗ đen thì luôn luôn đen, quay, có dạng hình cầu tạo ra bởi lực xoắn vô hướng chứ không phải quay hay không cũng được, không quay thì mới có dạng hình cầu. Thiên thạch mãi về sau mới xuất hiện do va chạm giữa vệ tinh con với hành tinh mẹ khi mẹ giảm quay tới hạn chứ đâu phải được thành lập cùng thời kỳ với sao. Nếu thành lập cùng kỳ với sao, nó đã chứa kim loại quý. Các nhà vật lý thiên văn Big Bang cũng không hiểu gì về sự tồn vong có thực của Vành đai lực ngăn cách tinh động chứa bầu khí quyển như Trái đất, Mặt trăng, Thổ tinh, Mặt trời... Lõi đen. Về Thủy triều cũng không phải do lực hấp dẫn của Mặt trăng như giải thích của Leonard Susskind trong Cuộc chiến Lỗ đen. Nó do Trái đất quay lắc quanh trục gây ra.

(4) Thuyết luân hồi của Phật có tính răn đe, không phủ nhận thời gian tuyến tính.

(5) Kiểu nói lừa phỉnh kẻ nhẹ dạ, biết có hay không? Xa 25 năm ánh sáng ai mà tới được.

Tội phạm châu Á đổ xô sang châu Phi sát hại voi, tê giác

Săn bắn trái phép ở châu Phi lên mức cao nhất

Cuộc họp Công ước quốc tế về buôn bán các loài động - thực vật nguy cấp (CITES) được tổ chức 2 năm 1 lần vừa diễn ra trong 2 tuần tại Bangkok, Thái Lan. Được ký kết cách đây hơn 40 năm, CITES quy định về việc kiểm soát buôn bán các loài động vật hoang dã giữa các quốc gia, và đã cải thiện được nạn giết hại động vật hoang dã. Đầu những năm 1980, những quốc gia theo Công ước CITES đã trừng trị thẳng tay những tên tội phạm buôn bán ngà voi, khiến nạn săn bắn voi và tê giác trái phép đã giảm đi đáng kể ở châu Phi. Từ năm 1973 đến năm 2012, số lượng tê giác trắng ở châu Phi từ 2.000 con đã tăng lên tới 19.000 con, và cứu được nhiều loài động vật hoang dã khác đang có nguy cơ tuyệt chủng nhờ có Công ước quốc tế về cấm buôn bán ngà voi cũng như luật pháp nghiêm khắc ở châu Phi.

Tuy nhiên, vẫn còn rất nhiều loài động vật hoang dã đang đứng trước nguy cơ tuyệt chủng. Năm ngoái, nạn săn bắn trái phép ở châu Phi đã lên mức cao nhất (số liệu tính từ năm 2002). Năm 2011, theo một báo cáo, số ngà voi trái phép bị tịch thu trên toàn thế giới là 38,8 tấn, tương đương với số ngà của hơn 4.000 con voi bị giết. Các thành viên của CITES ước tính, khoảng 25.000 con voi bị săn trộm ở châu Phi năm 2011. Năm ngoái, chỉ riêng ở Bắc Á, có khoảng 668 con tê giác bị săn bắn. Nạn buôn bán động vật hoang dã cũng ảnh hưởng nghiêm trọng đến toàn bộ hệ sinh thái. Theo một nghiên cứu mới đây được công bố trong tạp chí trực tuyến truy cập mở *PLOS ONE* thì ở Trung Phi, 62% số voi rừng (loài voi

được cho là thông minh hơn so với loài voi xa-van châu Phi) đã bị giết hại để lấy ngà trong thập kỷ qua. Bà Samantha Strindberg, thành viên của hội Bảo tồn động vật hoang dã, đồng thời là một trong những người chỉ đạo nghiên cứu trên *PLOS ONE* cho biết: "Số liệu trên đã khẳng định lại điều mà các nhà bảo tồn học đang lo ngại: loài voi rừng đang có nguy cơ bị tuyệt chủng, có thể là trong thập kỷ tới".

Tội phạm hoành hành

Nạn săn bắn trái phép do hai nguyên nhân. Nguyên nhân thứ nhất là do nhu cầu ngà voi và sản phẩm từ các loài động vật hoang dã càng ngày càng tăng, đặc biệt là ở châu Á, mà cụ thể là Trung Quốc. Ngà voi được sử dụng trong nghệ thuật và làm thuốc tồn tại từ rất lâu ở châu Á. Điển hình như tại Việt Nam, sừng tê giác được sử dụng phổ biến làm thuốc chữa bệnh ung thư (khỏi cần phải nói, loại thuốc này không hề có tác dụng). Với sự phát triển của nền kinh tế, người Trung Quốc càng kiếm được nhiều tiền thì những người tiêu dùng sẵn sàng bỏ ra cả đồng tiền để mua ngà voi và các chế phẩm từ ngà voi.

Điều đó cũng có nghĩa là ngà voi càng ngày càng có giá trị, và khi một thứ là hàng cấm, ví dụ như các loại thuốc cấm trở nên đắt đỏ thì loại hàng cấm này càng khiến các nhóm tội phạm quan tâm. Ngày càng có nhiều người châu Á sang châu Phi để săn bắn trộm và buôn bán trái phép động vật hoang dã. Theo quan điểm của bọn tội phạm, việc buôn bán động vật hoang dã rất ít khi bị phát hiện và trừng phạt. Hình phạt có vẻ như nhẹ hơn so với những người

Voi bị sát hại lấy ngà ở Kenya

bị kết tội buôn bán ma túy. Những nhân viên bảo vệ động vật hoang dã thường sống tại các nước nghèo ở châu Phi và thường không thắng nổi bọn tội phạm nên họ rất dễ nhận hối lộ, hoặc có thể bị giết chết. Lượng ngà voi bị tịch thu tăng mạnh trong những năm gần đây là dấu hiệu của các băng nhóm tội phạm lớn đã tham gia buôn bán những món hàng lời lãi này. Chỉ có những bọn tội phạm chuyên nghiệp có mạng lưới trải rộng toàn lục địa mới có thể chuyên chở hàng trăm pound ngà voi trong một chuyến.

Sừng tê giác vẫn được bán công khai tại nhiều nước

Nghiêm trọng như ma túy

Nếu như nạn buôn bán động vật hoang dã càng ngày càng tăng mạnh

như nạn buôn bán ma túy quốc tế thì các nước cần thi hành luật pháp nghiêm ngặt như áp dụng với nạn

buôn bán ma túy, thay vì chỉ là những quy định về môi trường. Trên tờ *Guardian*, Tổng thư ký của CITES là ông John Scanlon kêu gọi tăng cường gấp đôi nỗ lực trong cuộc chiến chống săn bắn trộm.

Đây là lúc coi tội phạm về động vật hoang dã là tội nghiêm trọng, đồng thời triển khai các biện pháp trong cuộc chiến chống lại nạn này bằng việc kiểm soát các hình thức giao hàng - nghĩa là chúng ta sẽ không bắt những tên buôn lậu mà tiến hành theo dõi để tìm ra nguồn cung cấp.

Điều này cho phép nhận dạng, theo dõi và dễ dàng kết án những tên tội phạm tinh quái trong lĩnh vực buôn bán trái phép này. Muốn hoạt động phá hoại này kết thúc đòi hỏi có những hình phạt nghiêm khắc, bao gồm cả việc làm chắc chắn rằng, những tên tội phạm không nhận được bất cứ lợi lộc gì từ hành vi phạm tội của chúng. Các biện pháp cưỡng chế cần được kết hợp với những chiến dịch tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức đúng đắn của công chúng để ngăn chặn nhu cầu tiêu thụ hàng hóa bất hợp pháp.

Nếu nhu cầu về một mặt hàng trái phép tăng cao, như heroine hay sừng tê giác, sẽ có rất nhiều nhóm tội phạm bất chấp luật pháp để đáp ứng nhu cầu tiêu dùng. Hy vọng lớn nhất để giảm thiểu nạn buôn bán trái phép động vật hoang dã ở châu Á là bằng cách thuyết phục thế hệ trẻ Trung Quốc hoặc Thái Lan rằng, nhu cầu về các sản phẩm từ động vật hoang dã có thể trực tiếp dẫn tới sự tuyệt chủng của các loài động vật đang bị đe dọa. Thủ tướng Thái Lan Yingluck Shinawatra lần đầu tiên hứa hẹn sẽ chấm dứt nạn bán ngà voi tại Thái Lan. Trung Quốc cũng hạn chế món súp vi cá mập, giúp làm giảm số lượng lớn cá mập bị con người giết hại mỗi năm. Nhưng chúng ta cần có những hành động thiết thực hơn nữa.

NGUYỄN HÙNG-P.THU

(Theo Spiegel)

HIỂM HOA CỦA NƯỚC BIỂN DÂNG ĐẾN MÔI TRƯỜNG TỰ NHIÊN NƯỚC TA

Việt Nam có trên 3.260km đường bờ biển với khoảng 50% dân số cả nước sống ở vùng ven biển và các vùng đất thấp. Trong những năm vừa qua, kinh tế vùng ven biển đã phát triển rất mạnh mẽ. Tại nhiều vùng ven biển nhiều khu đô thị mới, cảng biển, khu nghỉ dưỡng đang được xây dựng hoặc quy hoạch phát triển... Chính vì vậy, sự nóng lên toàn cầu hiện nay và kèm theo đó là hiện tượng nước biển dâng có thể gây tác hại rất lớn đến sự phát triển kinh tế và môi trường tự nhiên ở các vùng ven biển nước ta.

THS ĐỖ HỒNG MINH

Khoa Hàng hải - Học viên Hải quân

Ngân hàng thế giới (WB) tại Việt Nam chính thức công bố báo cáo "Giảm nhẹ tác động của biến đổi khí hậu ở các thành phố" khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Đây là bản báo cáo đầu tiên về đề tài này nhằm giúp các nhà quy hoạch và quản lý nhận diện tính dễ tổn thương và có kế hoạch chuẩn bị ứng phó với các sự kiện thời tiết khắc nghiệt có thể xảy ra. Qua đó, WB cho biết trong vòng 100 năm tới mực nước biển dâng 1m sẽ làm ảnh hưởng khoảng 5% diện tích, 11% dân số, 7% sản lượng nông nghiệp và làm giảm 10% GDP của Việt Nam. Vị trí và đặc điểm địa hình khiến cho Việt Nam trở thành một trong những nước chịu nhiều thiên tai nhất trên thế giới, từ bão nhiệt đới, lũ lụt, hạn hán, đến xâm nhập mặn, lở đất và cháy rừng...

Tác động của nước biển dâng

Ảnh hưởng đối với khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Khu vực này có độ cao tương đối thấp. Trên một số khu vực của Đồng Tháp Mười, tứ giác Long Xuyên, bán đảo Cà Mau nhiều nơi cao trình chỉ vào khoảng 20-30cm so với mực nước biển. Với sự tác động của mực nước biển dâng, các yếu tố thủy nông quyết định cơ cấu mùa vụ, sinh thái thủy vực, hệ sinh thái rừng ngập nước... chịu tác động mạnh mẽ. Đồng bằng sông Cửu Long trước đây rất ít hứng chịu bão, nhưng trong thời gian qua đã có cơn bão Linda (năm 1997), bão Durian (năm 2006) quét

qua. Nhiều nghiên cứu gần đây đã tìm mối tương quan giữa việc bão ở biển Đông xuất hiện nhiều hơn sau tháng 10 và có xu hướng đi vào phía Nam do ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu toàn cầu. Cơn bão Nargis đi qua châu thổ Irrawaddy của Myanmar vào năm 2008 và hậu quả khủng khiếp mà cơn bão này đã gây ra là một cảnh báo đối với đồng bằng sông Cửu Long. Sự tàn phá của các cơn bão đã gây ra cho khu vực này sẽ lớn hơn và khắc nghiệt hơn nhiều nếu mực nước biển dâng lên so với hiện nay.

Ảnh hưởng đối với khu vực đồng bằng Bắc Bộ: Với việc dự báo mực nước biển dâng 1m, một phần khá lớn diện tích các tỉnh, thành phố như: Nam Định, Thái Bình, Hải Phòng, Hưng Yên và một phần của các tỉnh Hà Nam, Ninh Bình có cao trình mặt đất thấp hơn mực nước trung bình, do vậy sẽ bị ngập lụt nặng nếu vỡ đê. Cùng với đồng bằng sông Cửu Long, vùng đồng bằng Bắc Bộ của nước ta là khu vực đất thấp, thường xuyên chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của thiên tai, đặc biệt là các thiên tai có nguồn gốc biển. Hiện tại, xói lở bờ biển đang xảy ra tại nhiều nơi với cường độ ngày càng gia tăng, nhất là trong những năm gần đây. Đặc biệt, trong cơn bão số 7 năm 2005, rất nhiều đoạn đê biển trong khu vực này như đê biển Hải Triều, Hải Hòa, Hải Thịnh đã bị vỡ, gây ngập lụt cho những khu vực rộng lớn ven bờ. Đây là khu vực có đông dân cư sinh sống với nhiều hoạt động kinh tế và du lịch nên thiệt hại do gió bão, nước biển xâm thực gây ra là rất lớn.

Ảnh hưởng đối với vùng duyên hải

miền Trung: Dải đất này bị chia cắt bởi nhiều nhánh núi Trường Sơn vươn ra đến tận biển và một số con sông ngắn mà lưu vực xuôi về phía biển Đông. Trong những năm gần đây, rừng đầu nguồn phía Tây bị tàn phá nhiều, địa mạo vùng duyên hải Trung Bộ trở nên ngày càng không ổn định, thể hiện rõ nhất là lở núi, lòng các hồ đập bị lấp dần, các cơn lũ tràn và lũ quét đổ ra biển Đông. Lòng sông, địa mạo các cửa sông thay đổi nhiều sau mỗi mùa lũ. Hậu quả của các cơn bão, các trận lũ quét đối với hạ tầng cơ sở là khá nặng nề. Với mực nước biển dâng, sự không ổn định của địa mạo còn sẽ đến từ phía biển Đông nghĩa là đến từ hai phía của dải đất hẹp miền Trung. Những năm gần đây, tình hình bờ biển bị xâm thực xảy ra nhiều hơn. Khác với hậu quả của các cơn bão hay lũ quét thường xảy ra vào mùa mưa bão hàng năm, sự đe dọa của biển dâng lên cơ sở hạ tầng dọc bờ biển theo mùa, theo kỳ triều và thường xuyên hơn.

Cùng với sự dâng lên của mực nước biển, chắc chắn ảnh hưởng của thiên tai tại các khu vực ven biển và đất thấp sẽ gia tăng. Mức độ ảnh hưởng tới kinh tế, xã hội của nước biển dâng là rất rộng lớn. Có khả năng là các vùng đất màu mỡ sẽ bị ngập lụt hoặc nhiễm mặn. Các cánh đồng nuôi tôm có thể phải di chuyển tới những nơi khác. Nghề cá ven bờ sẽ bị ảnh hưởng nặng nề. Các đặc trưng của các khu vực lân cận không bị ngập lụt thường xuyên có thể bị ảnh hưởng và do vậy các khu vực này không còn phù hợp cho sản xuất nông nghiệp. Các vùng cửa sông có thể bị thay đổi do thay đổi

Nước mặn ngày càng lấn sâu vào ĐBSCL, 38km tới 128km trên sông Tiền từ 1996 tới 2010

chế độ triều và dòng chảy. Các đầm lầy ven biển, là khu vực sinh sống của nhiều loài cua cá và chim biển, sẽ bị đe dọa do nước biển dâng. Đa dạng sinh học của Việt Nam có thể bị suy giảm mạnh và các khu vực sinh cư đặc thù của động vật biển có thể biến mất. Nước biển dâng có thể dẫn tới sự suy giảm hay biến mất hoàn toàn của rừng ngập mặn tại các khu vực thấp, làm gia tăng xâm nhập mặn và xói lở, và càng tăng khả năng tổn thương do thiên tai nước dâng trong bão. Dân cư sinh sống ven biển dễ bị tổn thương do ngập lụt sẽ phải di dời. Điều này làm tăng áp lực khai thác đất đai và sẽ làm gia tăng nạn phá rừng để làm nhà và trồng trọt. Kết quả của phá rừng là đa dạng sinh học sẽ bị suy giảm, xói lở gia tăng và ngập lụt trở nên nghiêm trọng hơn...

Ngăn chặn nước biển dâng

Việc ngăn chặn và ứng phó với nước biển dâng là nhiệm vụ có tầm quan trọng hàng đầu về nhiều mặt kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng. Theo các nhà chuyên môn thì nguyên nhân chính dẫn đến nước biển dâng là do biến đổi khí hậu toàn cầu, mà sự biến đổi khí hậu là do sự tác động của con người đối với môi trường tự nhiên. Nhiệt độ của khí quyển tăng là do lượng CO_2 mà người tạo ra trong quá trình đốt nhiên liệu và sử dụng quá nhiều hóa chất và các nguồn nguyên liệu hóa thạch.

Chính vì vậy, để ngăn chặn thảm họa nhiệt độ Trái đất nóng lên, chúng ta phải tích cực giảm lượng khí thải CO_2 . Các nhà khoa học cho rằng,

biện pháp hữu hiệu nhất để ngăn chặn nước biển dâng là *làm thay đổi chu trình carbon* để cắt giảm khí nhà kính. Phương pháp này dựa trên cơ chế sinh học để loại CO_2 trong khí quyển và dự trữ trong sinh quyển, trong đất hoặc trong các cấu tạo địa chất. Chẳng hạn, trồng rừng sẽ làm giảm 45ppm (phần triệu - đơn vị đo mật độ) nồng độ CO_2 trong khí quyển. Ngoài ra, việc sử dụng các năng lượng sạch (năng lượng tái tạo từ thiên nhiên như sóng biển, gió, thủy triều...) thay vì các năng lượng có nguồn gốc từ carbon. Do vậy, chúng ta cần có ý thức tự tiết giảm lượng CO_2 do chính con người tạo ra trong quá trình hoạt động và sản xuất. Những phương pháp này có thể làm giảm nồng độ CO_2 trong khí quyển đến 250ppm. Từ đó, sẽ làm giảm mực nước biển dâng từ 20cm đến 40cm.

Hiện tượng nước biển dâng ngoài ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường tự nhiên thì môi trường nhân văn cũng chịu tác động không nhỏ. Một trong những nguyên nhân chính là nạn phá rừng cũng khiến cho việc biến đổi khí hậu diễn ra nhanh và mạnh. Do đó, việc giáo dục con người bảo vệ, gìn giữ những cánh rừng nguyên sinh, rừng ngập mặn ven biển tạo hàng rào chắn gió, sóng bão là một trong những biện pháp hữu hiệu nhằm ngăn chặn nước biển dâng.

Giải pháp thích ứng với nước biển dâng

Bất kể những nỗ lực hiện tại và trong thời gian tới của toàn thế giới

nhằm cắt giảm khí thải nhà kính, cũng không thể ngăn chặn ngay được những tác động tiêu cực do mực nước biển dâng cao. Bởi vậy, để thích ứng với nước biển dâng do biến đổi khí hậu gây ra trong bối cảnh hiện tại là việc quan trọng để giảm thiểu tính dễ tổn thương, giúp tăng cường khả năng sống chung với lũ, hạn chế các rủi ro mà nước biển dâng mang lại.

Các biện pháp bảo vệ: Bao gồm giải pháp bảo vệ "cứng" và bảo vệ "mềm", trong đó các giải pháp bảo vệ cứng chú trọng đến các can thiệp vật lý, giải pháp kỹ thuật công trình xây dựng cơ sở hạ tầng như xây dựng tường biển, tôn cao các tuyến đê, kè sông, kè biển, xây dựng đập ngăn nước mặn hoặc kênh mương để kiểm soát lũ lụt... trong khi đó các biện pháp bảo vệ mềm lại chú trọng các giải pháp thích ứng dựa vào hệ sinh thái như tăng cường trồng rừng phòng hộ ven biển, đầu tư vào đất ngập nước, cải tạo các cồn cát ven biển...

Các biện pháp thích nghi: Các biện pháp này nhấn mạnh đến việc đầu tư cải tạo cơ sở hạ tầng, chuyển đổi tập quán canh tác, chú trọng đến việc điều chỉnh các chính sách quản lý bao gồm những phương pháp quy hoạch đón đầu, thay đổi các tiêu chuẩn xây dựng, sử dụng đất, các tiêu chuẩn về bảo vệ môi trường...

Các biện pháp di dời: Phương án cuối cùng khi mực nước biển dâng lên mà không có điều kiện cơ sở vật chất để ứng phó là biện pháp di dời, rút lui vào sâu trong lục địa. Đây là phương án né tránh tác động của việc nước biển dâng bằng tái định cư, di dời nhà cửa, cơ sở hạ tầng ra khỏi vùng có nguy cơ bị đe dọa bị ngập nước.

Như vậy, trước mắt mỗi chúng ta cần có ý thức tiết giảm lượng CO_2 bằng những hành động cụ thể; ngăn chặn nạn phá rừng bừa bãi; tích cực trồng rừng, nhất là những cánh rừng ngập mặn ven biển. Đồng thời, cần có các giải pháp thích nghi với nước biển dâng trong việc hoạch định chính sách; củng cố khả năng thích ứng của từng địa phương trong bối cảnh biến đổi khí hậu ngày càng diễn biến phức tạp. Có như vậy mới mong đẩy lùi và ngăn chặn được thảm họa do nước biển dâng gây ra. ■

TÌNH DỤC LƯƠNG TÍNH LÀ BẤT HỢP PHÁP?

Tình dục lưỡng tính là từ dùng để chỉ những người bị thu hút bởi cả đàn ông lẫn phụ nữ. Tuy nhiên, theo một nghiên cứu mới cho biết, không phải ai cũng tin rằng có người lưỡng tính tồn tại.

Gần 15% người trưởng thành trong một cuộc khảo sát về tình dục lưỡng tính cho rằng, "tình dục lưỡng tính không phải là một khuynh hướng tình dục hợp pháp". Cuộc khảo sát này được công bố vào ngày 5/11/2013 tại cuộc họp hàng năm của Hiệp hội Y tế Hoa Kỳ ở Boston. Đàn ông bình thường là những người ít tin tưởng vào khả năng tình dục lưỡng tính nhất. Ngay cả những người đồng tính nam và đồng tính nữ cũng cho thấy thái độ tiêu cực đối với chuyện tình dục lưỡng tính.

Theo báo cáo của Đại học California, Viện Williams, Los Angeles, năm 2011, có khoảng 1,8% dân số Hoa Kỳ được xác định là lưỡng tính. Tuy nhiên, họ cho rằng, chuyện này thường chỉ xảy ra đối với những người chưa xác định được bản thân có phải là người đồng tính luyến ái hay không hoặc là có một nhầm lẫn nào đó về ham muốn giới tính thật sự. Vào năm 2005, một nghiên cứu về người đàn ông lưỡng tính thậm chí còn cho rằng, họ là những người không có bản sắc và những người đàn ông lưỡng tính chỉ đơn giản là những người đồng tính. Kết luận cuối cùng của nghiên cứu này là: Tình dục lưỡng tính là một ảo tưởng.

Theo nghiên cứu năm 2005, mặc dù những người tham gia nghiên cứu tự cho là bản thân bị hút về cả hai phía nam và nữ nhưng khi các đối tượng này được đưa vào trong một thử nghiệm, họ chỉ bị kích thích bởi một giới tính mà thôi. Michael Bailey, nhà tâm lý học của Đại học Northwestern đồng thời là người chịu trách nhiệm cho nghiên cứu năm 2005 nói rằng, ông không phủ nhận chuyện có người lưỡng tính nhưng rõ ràng, nghiên cứu cho thấy, không hề có người lưỡng tính nào tồn tại.

Bây giờ, Michael Bailey và các đồng

Một cuộc diễu hành của người đồng tính ở Munich, Đức

nghệp của ông đang nói điều ngược lại. Họ đã tiến hành một nghiên cứu mới và công bố nó trên tạp chí Biological Psychology. Trong nghiên cứu mới này, các nhà nghiên cứu đã tìm thấy nhiều hơn dấu hiệu của tình dục lưỡng tính nam. Các thành viên tham gia lần này, thay vì là những người tự cho mình là lưỡng tính, người ta chọn những người đã từng quan hệ với cả hai giới trong ít nhất là 3 tháng. Những người tham gia phải trải qua kiểm tra bộ phận sinh dục, cảm biến và khiêu dâm giống như năm 2005. Kết quả: Thật sự có những người đàn ông lưỡng tính.

Mặc dù khoa học đã công nhận tình dục lưỡng tính, tuy nhiên, dư luận vẫn chưa hoàn toàn bắt kịp. Theo Mackey Friedman, một nhà nghiên cứu của Đại học Pittsburgh, khoa Y tế cộng đồng, trong cuộc khảo sát hàng trăm sinh viên đại học lần đầu tiên về tình dục lưỡng tính. Phần lớn những người tham gia khảo sát đều cho rằng, đó là sự "nhầm lẫn", "thử nghiệm", hoặc là để tìm hiểu sự "khác biệt" mà thôi. Nghĩa là tình dục lưỡng tính chỉ có trong thời gian những con người này chưa xác định chính xác họ thực sự muốn bên nào.

Tiếp theo khảo sát đầu tiên đó, Friedman thực hiện một cuộc khảo sát với 33 câu hỏi nhằm tìm hiểu thái độ của mọi người đối với tình

dục lưỡng tính thông qua Internet với 1.500 người tham gia. Kết quả cho thấy, khoảng 15% người tham gia không tin tình dục lưỡng tính là có thật. Đàn ông bình thường không tin vào chuyện tình dục lưỡng tính nhiều hơn gấp ba lần so với các nhóm khác. Phụ nữ và người đồng tính không chấp nhận việc quan hệ lưỡng tính. Cũng theo các nhà nghiên cứu, những người đồng tính nam và đồng tính nữ có thành kiến nặng với chuyện tình dục lưỡng tính. Rõ ràng, tình dục lưỡng tính vẫn không được chấp nhận ngay cả trong cộng đồng đồng tính. Lưỡng tính nam thậm chí còn bị coi thường hơn lưỡng tính nữ khá nhiều.

Friedman nói rằng, sự kỳ thị của cộng đồng có thể khiến cho người lưỡng tính gặp khó khăn trong việc hòa nhập với xã hội. Họ buộc phải giữ bí mật về khuynh hướng tình dục của bản thân. Điều này đồng nghĩa với việc nó có thể dẫn đến tình trạng trầm cảm cao và nhiều tác động xấu đến tình trạng sức khỏe. Cũng theo Friedman, báo cáo mới này của Hiệp hội Y tế Hoa Kỳ có thể can thiệp vào xã hội, tiếp cận với cộng đồng lưỡng tính, giảm sự kỳ thị, cải thiện tỉ lệ dự phòng HIV, khám và điều trị cho cộng đồng người lưỡng tính.

VŨ NINH

(Tổng hợp theo Livescience.com)

HỘI THI CÁN BỘ, GIÁO VIÊN THƯ VIỆN GIỎI TOÀN QUỐC NĂM 2013

Một cuộc thi hấp dẫn, sôi nổi, lý thú và bổ ích

Từ nhiều năm nay, được sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã tổ chức nhiều Hội thi cán bộ, giáo viên Thư viện giỏi toàn quốc. Năm học 2013-2014 Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam lại tổ chức Hội thi cán bộ, giáo viên Thư viện giỏi toàn quốc lần thứ 4.

Mục đích cuộc thi nhằm: nâng cao chất lượng hệ thống thư viện trường học phục vụ nhiệm vụ giảng dạy và học tập của giáo viên, học sinh, góp phần thực hiện phong trào thi đua "Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực"; động viên, biểu dương những đóng góp, những sáng kiến, kinh nghiệm có giá trị thực tiễn của cán bộ, giáo viên thư viện trường học; tạo điều kiện để xã hội quan tâm, đầu tư cho hoạt động của thư viện trường học. Cuộc thi được thực hiện từ cấp quận, huyện, thị lên cấp tỉnh, thành phố và toàn quốc.

Nội dung cuộc thi ở cả 3 hình thức gồm thi lý thuyết, thi thực hành và thi viết sáng kiến kinh nghiệm về công tác thư viện trường học.

Thi lý thuyết: Tìm hiểu các văn bản pháp quy của Đảng và Nhà nước, của Bộ Giáo dục và Đào tạo về công tác thư viện trường học, những yêu cầu về nghiệp vụ, kỹ thuật chuyên môn thư viện.

Thi thực hành: Giới thiệu và điểm các sách theo chủ đề.

Viết sáng kiến kinh nghiệm: Mỗi cá nhân tham gia cuộc thi sẽ báo cáo về sáng kiến, kinh nghiệm của mình về công tác thư viện trường học.

Cuộc thi đã tiến hành xong ở cấp quận, huyện, thị xã và đang tiến hành ở cấp tỉnh, thành phố.

Hiện nay đã có 25 tỉnh tổ chức xong hội thi ở cấp tỉnh. Các tỉnh còn lại sẽ tiến hành trong tháng 11 và tháng 12 năm 2013. Cấp toàn quốc sẽ tổ chức ở 3 thành phố lớn là Hà Nội, Đà Nẵng và TP.HCM vào đầu Quý I năm 2014.

VŨ XUÂN VINH

Ngày 3/11/2013, Trường quốc tế PSB đã long trọng tổ chức lễ tốt nghiệp cho hơn 140 tân cử nhân tại Nhà hát TP.HCM. Sinh viên tốt nghiệp khóa 2013 các ngành Quản trị Kinh doanh, Quản trị Marketing, Quản trị Nguồn Nhân lực, Quản trị Tài chính ngân hàng và Du lịch Khách sạn được cấp văn bằng Diploma có giá trị quốc tế từ PSB Academy tại Singapore.

Sinh viên PSB tốt nghiệp với lợi thế vững chuyên môn, giỏi ngoại ngữ đã được nhận vào làm việc tại các tập đoàn danh tiếng như ANZ, Savills, International SOS, EON 51, Park Hyatt, Sheraton, New World Hotel. Số còn lại đã chọn tiếp tục học cao hơn tại các trường đối tác của PSB tại Singapore, Úc,... hoặc các chương trình quốc tế tại Việt Nam.

Tân cử nhân Trương Nguyên Xương, tốt nghiệp khoa Quản trị Kinh doanh, hiện đang làm việc tại Khách sạn Park Hyatt hào hứng chia sẻ: "Trong suốt quá trình học tại trường, các thầy cô đã luôn tận tình hướng dẫn, giúp đỡ và truyền lửa để em có thể tự tin và đã đầu phỏng vấn ngay trong lần xin việc đầu tiên, khi vừa hoàn thành chương trình học".

Lễ tốt nghiệp lần này cũng đánh dấu 10 năm phát triển của trường quốc tế PSB tại Việt Nam. Nhân dịp kỷ niệm 10 năm thành lập, Trường quốc tế PSB Việt Nam thông báo chương trình học bổng Mohan Coomaraswamy với tổng trị giá lên đến 4,16 tỉ đồng. Theo

Hơn 140 cử nhân quốc tế của trường PSB

đó, Trường quốc tế PSB cấp 10 suất học bổng toàn phần cho đối tượng là học sinh tốt nghiệp trung học phổ thông năm 2013 và 2014 có kết quả học tập xuất sắc để theo học toàn bộ chương trình diploma tại trường. Học bổng toàn phần bao gồm toàn bộ học phí và tài liệu, sách giáo khoa gốc nhập khẩu.

Trường quốc tế PSB là một trong số ít trường quốc tế tại Việt Nam được Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam cấp phép tuyển sinh và Bộ Giáo dục Singapore cấp phép đào tạo chương trình học đạt chuẩn quốc tế, thiết kế cập nhật thực tế và đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp.

Được biết, trường sẽ tổ chức buổi nói chuyện dành cho học sinh tốt nghiệp trung học phổ thông với chủ đề:

"Khám phá tiềm năng trong bạn" (Discover Your Potential) lúc 8g30, Chủ

Các bạn tân cử nhân chụp hình lưu niệm tại buổi lễ

nhật 17/11/2013 tại trụ sở 144-146-148 Lê Lai, Phường Bến Thành, Quận 1. Đây là hoạt động giúp học sinh, sinh viên có được định hướng rõ nét hơn trong việc chọn ngành, nghề phù hợp khi nắm bắt được khả năng tiềm ẩn của mình.

Mọi chi tiết truy cập website: <http://psbcollege.edu.vn>

THANH TRÚC

CHƯƠNG TRÌNH - SÁCH GIÁO KHOA SAU NĂM 2015:

“VŨ KHÍ” CHỦ CHỐT ĐỂ ĐỔI MỚI GIÁO DỤC

Ngày 4/11/2013, Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng đã ký ban hành Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (Nghị quyết số 29-NQ/TW) về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Theo đó, chương trình và sách giáo khoa (CT-SGK) sau năm 2015 được coi là “cú hích” mạnh, là “vũ khí” chủ chốt khi thực hiện đổi mới căn bản và toàn diện GD&ĐT. Tạp chí Thế Giới Mới xin lược ghi một số ý kiến trao đổi của các chuyên gia GD về vấn đề quan trọng này.

SGK sau năm 2015 sẽ dễ hơn, dẫn tới việc “hạ cấp trình độ phổ thông” so với hiện nay, mà nội dung CT-SGK sẽ chỉ chọn lọc những kiến thức cơ bản nhất, tinh túy, gần gũi nhất với người học, với những gì diễn ra trong đời sống. Nhưng những kiến thức cơ bản, gần gũi đó phải đóng vai trò hình thành năng lực cho người học, như: năng lực tư duy, sáng tạo, năng lực giao tiếp, giải quyết vấn đề... Sẽ hạn chế tối đa việc đưa vào CT-SGK những kiến thức chưa cần thiết đối với người học ở bậc phổ thông.

Thay đổi kế tiếp là phương pháp dạy học, cách thức tổ chức dạy học. Trước đây, giáo viên (GV) phổ biến việc dạy theo kiểu truyền giảng, đọc - chép, nhưng với CT mới, GV buộc phải thay đổi cách dạy học. GV chỉ là người hướng dẫn, gợi mở để học sinh (HS) tự tìm hiểu, tự giải quyết vấn đề để có được kiến thức... Quá trình đó sẽ hình thành năng lực cho HS, như: khả năng tư duy, khả năng tìm hiểu, thu thập tài liệu, khả năng phân tích, tổng hợp dữ liệu đã có, cách làm việc nhóm, cách trình bày hiểu biết của mình... Quá trình tự học, suy nghĩ,

thảo luận, bày tỏ chính kiến cũng giúp HS có được những hiểu biết, tình cảm nhân văn, nhất là ở những bài học thuộc lĩnh vực xã hội.

Việc đánh giá HS sẽ diễn ra trong cả quá trình, tới thi hết môn, thi cuối cấp. Căn cứ đánh giá sẽ không chỉ là kết quả điểm thi, kiểm tra, mà qua thái độ, ứng xử của HS trong quá trình học, làm việc nhóm, làm bài kiểm tra theo chuyên đề, làm thí nghiệm, thực hành trong hoạt động của tập thể. Thay đổi đánh giá, thi cử cũng thể hiện ở nội dung đề thi, để kiểm tra không còn những câu học thuộc lòng thuần túy. Để thi, kiểm tra sẽ không đòi hỏi HS nhớ được gì, mà vận dụng được gì, làm được gì với những kiến thức đã có.

● GS.TS ĐÌNH QUANG BẢO, nguyên Hiệu trưởng Trường ĐHSP Hà Nội: “Việc xác định mối quan hệ giữa SGK các môn học và các bậc học, sẽ làm rõ hơn về chương trình đổi mới”.

SGK giữa các môn học cần thể hiện mối quan hệ liên môn, quan hệ nội môn trong cả hệ thống GD phổ thông.

● PGS.TS ĐỖ NGỌC THỐNG, Thường trực Ban soạn thảo đổi mới CT-SGK sau năm 2015 (Bộ GD&ĐT): “Đổi mới CT-SGK mang tính cốt yếu”.

Việc chuyển từ quá trình chủ yếu truyền thụ kiến thức sang phát triển năng lực, phẩm chất người học, chi phối tất cả các khâu, từ biên soạn nội dung CT, tới tổ chức dạy học, áp dụng phương pháp dạy học mới, đổi mới kiểm tra, đánh giá, cách thức ra đề thi, cách thức tổ chức các kỳ thi lớn... Với hướng chú trọng phát triển năng lực, phẩm chất, nội dung CT-SGK sẽ không thể hàn lâm, cao siêu, xa rời thực tế đời sống.

Nói như thế không có nghĩa CT-

Những mối quan hệ này đã trở thành nguyên tắc cơ bản của lý luận dạy học trong nhà trường hiện đại. Để thực hiện nguyên tắc này, trong việc xây dựng CT-SGK, cần chú ý đến các biện pháp như: Cần lập một ma trận hay một hệ thống bản đồ khái niệm phản ánh lộ trình phát triển các mạch khái niệm đa chiều giữa các môn học, giữa các cấp, bậc học và các khối lớp. Vốn tri thức của mỗi con người là sự tích hợp các lĩnh vực khoa học, cho nên nguyên tắc liên môn, liên lĩnh vực trong khoa học có ý nghĩa hình thành tri thức tích hợp cho HS. Vì vậy, dạy học tích hợp trở thành nguyên lý cơ bản của GD hiện đại.

SGK luôn luôn là công cụ của GV và HS trong quá trình dạy học. SGK chỉ phát huy hiệu quả khi cả hai đối tượng này đồng pha trong việc khai thác, sử dụng tiềm năng của nó để dạy học hiệu quả, nhằm đạt được mục tiêu GD mà CT quy định. Đối với GV, SGK định hướng phân tích, lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện tổ chức dạy học. Với HS, SGK là nguồn kiến thức chính để tra cứu, gia công trí tuệ dưới sự tổ chức của GV, qua đó chiếm lĩnh tri thức khoa học. Nhiệm vụ của GV không chỉ là cung cấp kiến thức đã được soạn sẵn trong SGK, mà phải xem thông tin ở sách là “mô hình tri thức tĩnh” để gia công tư duy, biến nó thành “mô hình hoạt động - tư duy” để HS vừa chiếm được tri thức khoa học vừa học được phương pháp tìm tòi tri thức đó.

Muốn vậy, SGK cần được biên soạn đổi mới theo hướng thực hiện hai chức năng chính có quan hệ nhân - quả là chức năng thông tin và chức năng tổ chức quá trình tư duy, để góp phần vào việc triển khai hướng tiếp cận từ truyền đạt nội dung sang hình thành năng lực của HS. Để xác định được chức năng SGK đổi mới, tác giả SGK phải có năng lực “hai trong một”, vì SGK vừa là nơi chứa đựng một khối lượng thông tin khoa học lớn, vừa là một kịch bản định hướng tổ chức các

hoạt động dạy - học.

● **GS.TS NGUYỄN MINH THUYẾT**, nguyên Phó chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Thanh niên, Thiếu niên và Nhi đồng của Quốc hội: **“Mô hình SGK tiếng Việt bậc tiểu học sẽ là mô hình giao tiếp”**.

Với mô hình giao tiếp, SGK không còn mô phỏng con đường hình thành và phát triển năng lực giao tiếp của con người nữa, mà đặt HS vào những tình huống giao tiếp thật. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giao tiếp, HS buộc phải sử dụng ngôn ngữ để trình bày ý kiến của mình, nên GV sẽ đánh giá được nhu cầu về từ ngữ và cấu trúc, để cung cấp cho HS, thay vì áp đặt trước cho HS như các chương trình cấu trúc truyền thống. Bằng cách này, việc học ngôn ngữ trên lớp sẽ diễn ra giống với việc trẻ em học ngôn ngữ trong môi trường giao tiếp tự nhiên.

Phương pháp dạy học này không dẫn HS đi từ kiến thức ngôn ngữ tường minh (nhờ các bài lý thuyết) đến việc sử dụng những kiến thức đó, mà hình thành dần kiến thức ngôn ngữ tiềm ẩn và kỹ năng sử dụng ngôn ngữ cho các em, thông qua hoạt động giao tiếp để hoàn thành nhiệm vụ. Theo đó, bộ SGK với mô hình giao tiếp sẽ được triển khai theo trục chủ điểm. Các chủ điểm cần được chọn sao cho gần gũi với HS tiểu học, cụ thể là phù hợp với tâm lý của các em và con đường khám phá thế giới của các em, qua đó phát triển nhận thức và kỹ năng giao tiếp cho các em. Hệ thống chủ điểm này cần đảm bảo tính logic, nhưng không gò bó và sẽ trở đi trở lại ở các lớp khác nhau, với những tên gọi khác nhau, càng lên lớp trên càng sâu sắc hơn.

Ứng với mỗi chủ điểm là một bài học với 3 loại hoạt động như: Hoạt động chính sẽ bắt đầu bằng những kiến thức, kinh nghiệm HS đã biết; khuyến khích các em chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm đó với bạn bè; đưa ra những tình huống mới để giúp HS

hình thành kiến thức mới; củng cố những điều mới học được bằng một câu chuyện hoặc trò chơi. Các hoạt động thực hành giúp HS củng cố kiến thức và phát triển kỹ năng mới học được. Các hoạt động ứng dụng giúp HS ứng dụng những điều đã học được vào việc giải quyết các tình huống nảy sinh trong đời sống hằng ngày ở nhà và ở cộng đồng.

● **PGS.TSKH NGUYỄN KẾ HẠO**, nguyên Vụ trưởng Vụ GD Tiểu học (Bộ GD&ĐT): **“SGK đổi mới cần đáp ứng yêu cầu cơ bản về hệ thống tri thức và kiến thức kỹ năng”**.

Nguyên tắc phát triển quy định CT-SGK cần đảm bảo tính Logic phát triển của đối tượng (nội dung môn học); Logic phát triển tâm sinh lý và nhu cầu cuộc sống của HS. Nguyên tắc chuẩn mực quy định CT-SGK cần đảm bảo: Nội dung các môn học đảm bảo chuẩn mực khoa học của các môn học; Đảm bảo chuẩn mực khoa học sư phạm.

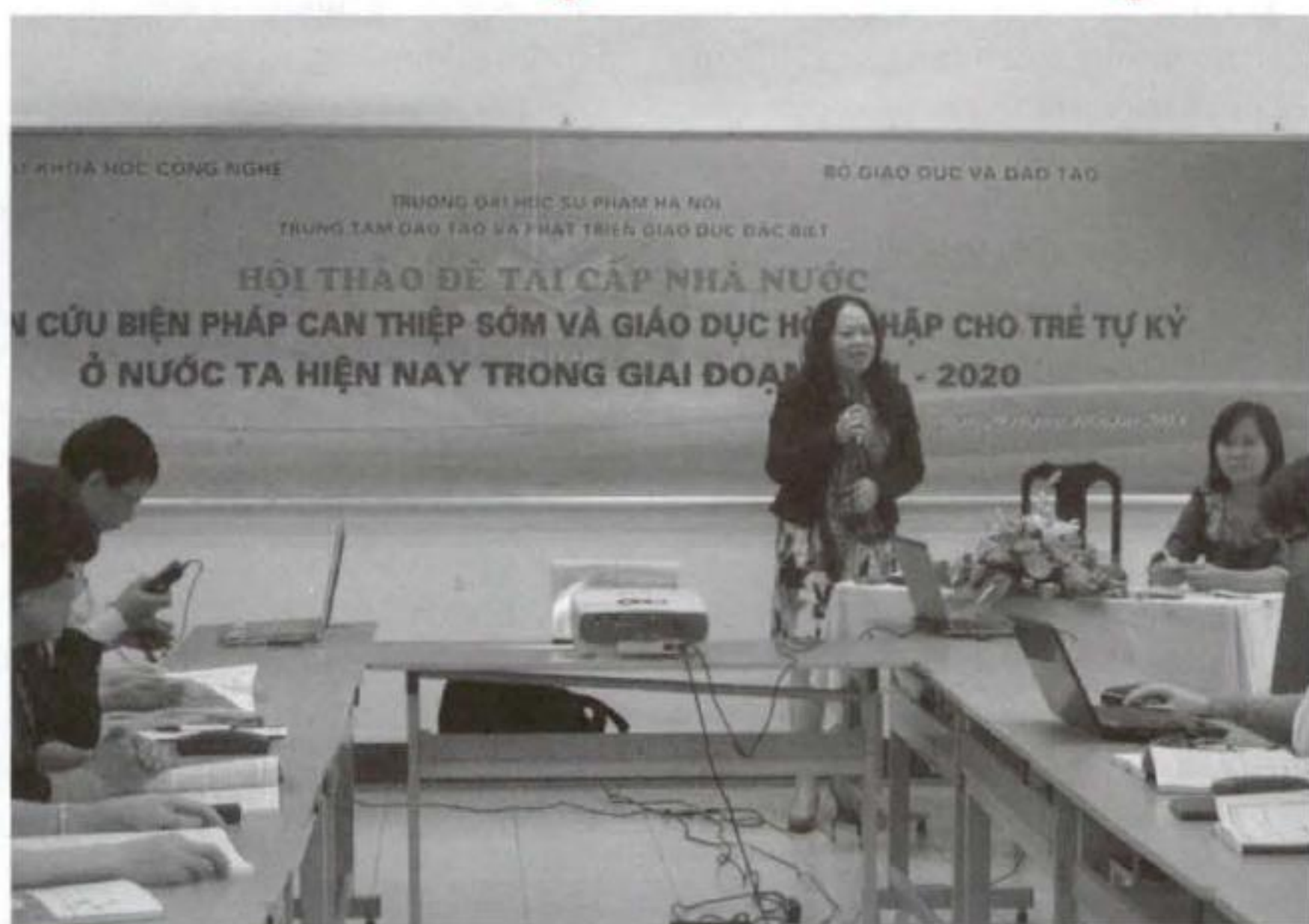
Nguyên tắc tối thiểu quy định CT-SGK cần đảm bảo: Tính giản, đảm bảo kiến thức cơ bản, thiết yếu (cái không thể không có, không thừa, không thiếu). Đảm bảo tính hàn lâm (phần cứng), đồng thời đảm bảo phần mềm (phát triển phân hoá HS). Nguyên tắc tối thiểu cũng có thể gọi là nguyên tắc tối ưu, CT-SGK sẽ không quá tải, không cao bằng, không thấp (đạt trình độ hiện đại).

Tổ chức biên soạn SGK là công việc khoa học, cần được xử lý đúng ngay từ khâu đầu, đó là việc lựa chọn các tập thể tác giả của mỗi cấp học, theo những tiêu chí cụ thể được Bộ GD&ĐT đưa ra. Những tập thể tác giả được lựa chọn, được giao nhiệm vụ (chắc sẽ không nhiều) cần được đầu tư ban đầu và tạo điều kiện làm việc theo Hợp đồng với Bộ GD&ĐT. Quá trình làm việc của các tập thể tác giả cần được Bộ GD&ĐT giám sát, tạo điều kiện.

ĐÀO QUỐC TOÀN
thực hiện

TRẺ TỰ KỶ:

CAN THIỆP SỚM VÀ GIÁO DỤC HÒA NHẬP

DƯƠNG NHUNG

Thực trạng trẻ khuyết tật, tự kỷ ở Việt Nam

Theo tiến sĩ Nguyễn Ngọc Toàn - Cục Bảo trợ xã hội, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội thì: “Ước tính, trên thế giới hiện có gần 200 triệu người khuyết tật, trong đó khoảng 1/3 là trẻ em và không ít trường hợp xuất phát từ tự kỷ. Ở Việt Nam, theo ước tính có khoảng 1,2 triệu trẻ em khuyết tật, trong đó trên 19% bị khuyết tật vận động, 13% khuyết tật nghe nói, gần 15% khuyết tật nhìn, và 23% khuyết tật khác, nhiều em trong số này đã bị tự kỷ”.

Bệnh tự kỷ của trẻ em ở nước ta chỉ mới được nói đến trong những năm gần đây và hiện vẫn chưa có một nghiên cứu chính thức hay

khảo sát nào xác nhận tỉ lệ trẻ mắc bệnh tự kỷ trên cả nước. Tuy nhiên có một thực tế là các con số thống kê trẻ tự kỷ vào khám và điều trị tại các bệnh viện nhi cho thấy số trẻ bị mắc tự kỷ ngày càng gia tăng. Số liệu tại Bệnh viện Nhi Trung ương cho thấy, từ năm 2007 đến nay số trẻ đến khám tăng lên 50 lần và số trẻ điều trị tăng 30 lần. Số trẻ tự kỷ nam cao gấp 3 lần trẻ nữ (tỉ lệ là 78.8% và 21.2%). Theo thống kê của Phòng GD tiểu học - Sở GD&ĐT Hà Nội thì năm học 2011-2012 có 1.021 trẻ tự kỷ đang học hòa nhập tại cấp tiểu học ở Hà Nội. Đây chỉ là con số nhỏ so với thực tế có rất nhiều trẻ không được đi học hòa nhập và nhiều gia đình không tìm được hình thức can thiệp phù hợp với trẻ trong độ tuổi này.

Tự kỷ là một trong số các rối loạn phát triển với những khiếm khuyết phức tạp, trong đó các khiếm khuyết đặc trưng được bộc lộ ở các lĩnh vực giao tiếp, tương tác xã hội và sự rập khuôn trong tư duy. Trong các khiếm khuyết chính, tự kỷ có thể đi kèm những rối loạn cảm giác, giấc ngủ, ăn uống, bệnh động kinh... Hơn 70% người tự kỷ bị khuyết tật trí tuệ, chỉ có một tỉ lệ rất nhỏ có thể sống độc lập khi đến tuổi trưởng thành tuy nhiên vẫn cần có sự hỗ trợ, giám sát của gia đình. Tự kỷ ảnh hưởng khá sâu sắc đến cuộc đời mỗi cá nhân và tác động mạnh mẽ đến các nhu cầu của gia đình họ. Những nhu cầu cơ bản về y tế, giáo dục (GD) và bảo trợ xã hội là rất cần thiết cần phải được quan tâm và đáp ứng nhất là đối tượng trẻ em tự kỷ...

Cần phát hiện sớm để can thiệp, điều trị kịp thời

Theo bác sĩ Nguyễn Thị Thanh Mai - Bộ môn Nhi, Đại học Y Hà Nội: “Điều đáng nói là biểu hiện lâm sàng của trẻ tự kỷ thường khởi phát sớm trước 36 tháng tuổi, nhưng lại được chẩn đoán muộn, trung bình là 5 tuổi”. Hầu hết cha mẹ đều phát hiện sớm các dấu hiệu bất thường, nhưng chỉ có 36,5% cha mẹ đưa trẻ đi khám ngay, còn lại là chờ đợi cho trẻ phát triển bình thường. Đây là một vấn đề cần lưu tâm bởi vì càng phát hiện sớm thì việc điều trị, can thiệp sớm sẽ giảm thiểu ảnh hưởng khuyết tật đối với sự phát triển của trẻ và tận

dụng tối đa cơ hội ngăn chặn cho trẻ tham gia các hoạt động bình thường từ khi còn nhỏ, ngăn chặn các điều kiện rủi ro hoặc phát triển bất thường do ảnh hưởng của khuyết tật, ngăn chặn sự xuất hiện của khuyết tật khác do tự kỷ gây ra.

Vì vậy, cần phải tuyên truyền cho cha mẹ trẻ và cơ sở y tế tuyến cơ sở khả năng nhận biết những dấu hiệu bất thường của trẻ càng sớm càng tốt. Các dấu hiệu mà ta có thể phát hiện ở trẻ tự kỷ là: khả năng tương tác xã hội (không nhìn vào mắt cha mẹ khi chơi, không phản ứng khi được gọi tên quen thuộc, không dùng tay để chỉ, tỏ thể hiện nhu cầu, không chơi với trẻ cùng tuổi...), về ngôn ngữ, giao tiếp (chậm nói, không biết chơi giả vờ, bắt chước, không hiểu điều cha mẹ nói, phát ra những âm thanh kỳ quặc vô nghĩa...), về hành vi bất thường (chơi không đúng cách các đồ chơi, quá gắn bó với thói quen hay hoạt động đặc biệt nào đó...). Như vậy, trẻ có thể mắc rất nhiều khiếm khuyết và rối loạn về giấc ngủ, ăn uống, tiêu hóa, cảm giác, vận động... cần được sự hỗ trợ, can thiệp bằng các biện pháp y tế bởi các chuyên gia, thầy thuốc. Tuy nhiên ở nước ta còn thiếu những chuyên gia, và các cơ sở chăm sóc riêng cho trẻ tự kỷ này nên việc đáp ứng nhu cầu trên chưa tốt.

Trẻ tự kỷ cần được giáo dục hòa nhập

Trẻ tự kỷ cũng như các trẻ em khác đều có quyền được chăm sóc, GD. Nếu được hòa nhập và GD một cách khoa học thì trẻ có thể có nghề nghiệp, có cuộc sống độc lập, giảm bớt gánh nặng cho gia đình và xã hội. Vì vậy GD hòa nhập cho trẻ tự kỷ là một việc làm vô cùng cần thiết. GD cho trẻ bình thường đã khó, GD cho trẻ tự kỷ càng khó

khăn hơn nhiều lần. Do đó, để trẻ tự kỷ có thể hòa nhập được với cuộc sống bình thường, đòi hỏi sự quan tâm đặc biệt của gia đình, nhà trường và xã hội.

Theo PGS.TS Nguyễn Thị Hoàng Yến - Phó viện trưởng Viện Khoa học GD (Bộ GD&ĐT) cho biết: việc GD hòa nhập cho trẻ tại các trường học còn rất nhiều khó khăn. Về chương trình GD hòa nhập, phần lớn trẻ tự kỷ học chương trình chung có sự điều chỉnh cho phù hợp với khả năng và nhu cầu, tuy nhiên vấn đề điều chỉnh chương trình còn gặp nhiều khó khăn do giáo viên (GV) chưa biết cách điều chỉnh cho phù hợp với trẻ. Về vấn đề lập kế hoạch GD cá nhân cho trẻ tự kỷ, trong lớp hòa nhập chưa có sự phối hợp giữa GV chủ nhiệm, GV hỗ trợ và phụ huynh. Phần lớn công việc lập kế hoạch GD cá nhân do GV chủ nhiệm đảm nhiệm. Về phương pháp dạy học, chủ yếu GV dạy theo phương pháp phổ thông, rất ít GV được tập huấn để áp dụng phương pháp đặc thù dạy trẻ tự kỷ... Vì vậy, các nhà trường cần hết sức quan tâm đến vấn đề này, để khắc phục từng bước khó khăn.

Về chính sách cho trẻ khuyết tật, trẻ tự kỷ, theo TS Nguyễn Ngọc Toàn: trẻ được nhập học ở độ tuổi cao hơn so với độ tuổi quy định; được ưu tiên trong tuyển sinh; được miễn, giảm một số môn học hoặc nội dung và hoạt động GD mà khả năng của cá nhân không thể đáp ứng; được miễn, giảm học phí, chi phí đào tạo, các khoản đóng góp khác; được xét cấp học bổng, hỗ trợ phương tiện, đồ dùng học tập; được cung cấp phương tiện, tài liệu hỗ trợ học tập dành riêng trong trường hợp cần thiết... Nhà nước khuyến khích phát triển hệ thống trung tâm hỗ trợ phát triển GD hòa nhập; khuyến

khích thực hiện phương thức GD hòa nhập. Đồng thời có chính sách ưu đãi như phụ cấp, hỗ trợ đào tạo chuyên môn và các ưu đãi khác đối với nhà giáo, cán bộ quản lý GD, nhân viên hỗ trợ GD.

Trẻ tự kỷ cần được bảo trợ xã hội tốt hơn

Trẻ em khuyết tật nói chung, trẻ em tự kỷ nói riêng phải đối mặt với nhiều khó khăn khi hòa nhập xã hội vì còn có sự kỳ thị, phân biệt đối xử; thiếu các dịch vụ chăm sóc sức khỏe và phục hồi chức năng; không tiếp cận được với các phương tiện giao thông, các công trình công cộng cũng như công nghệ thông tin, truyền thông. Mặt khác, phần lớn các em thuộc diện hộ nghèo, điều kiện chăm sóc, nuôi dưỡng hạn chế, chưa đáp ứng được những nhu cầu cơ bản. Điều đáng quan tâm hiện nay là chúng ta chưa có một văn bản pháp luật nào công nhận người tự kỷ là người khuyết tật.

Tại khoản 1, điều 3 Luật Người Khuyết tật chỉ đề cập đến 6 dạng khuyết tật như: khuyết tật vận động, khuyết tật nghe - nói, khuyết tật nhìn, khuyết tật thần kinh - tâm thần, khuyết tật trí tuệ và khuyết tật khác. Như vậy, theo Luật hiện hành, tự kỷ không phải là một dạng khuyết tật riêng biệt, mà sẽ được quy về một trong 6 dạng trên, điều này về cơ bản là không phù hợp. Nếu đưa tự kỷ vào dạng khuyết tật khác có thể dẫn tới việc cho rằng tự kỷ là một dạng khuyết tật không nghiêm trọng với tỉ lệ mắc không cao. Như vậy người tự kỷ sẽ không được quan tâm đúng mức trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Đây là vấn đề bất cập, nóng bỏng và cần có biện pháp và các chính sách giải quyết triệt để hơn, để người tự kỷ có được sự bảo đảm quyền lợi trong tất cả các lĩnh vực. ■

Bộ GD&ĐT chấn chỉnh việc lãng phí trong mua sắm trang thiết bị

Trước tình trạng một số cơ sở GD&ĐT và địa phương có biểu hiện lãng phí trong việc mua sắm trang thiết bị dạy học, không sử dụng hết công suất, khả năng của thiết bị, Bộ GD&ĐT đã ra văn bản chấn chỉnh lại tình trạng này. Theo đó, Bộ GD&ĐT yêu cầu các cơ sở GD kiểm tra, rà soát thực trạng thiết bị, học liệu hiện có để lập kế hoạch mua sắm bổ sung. Việc mua sắm mới phải được đặt trên cơ sở khai thác sử dụng hết công suất, phù hợp với điều kiện kinh phí và chuẩn bị đủ người vận hành, khai thác và sử dụng thiết bị.

Riêng đối với việc dạy và học ngoại ngữ, khi lập dự án mua sắm trang thiết bị, cần theo các mục tiêu và yêu cầu của Đề án dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống GD quốc dân 2008-2020, chỉ mua sắm những thiết bị hiện đại khi hội đủ các điều kiện; đảm bảo cơ sở vật chất để lắp đặt thiết bị, có GV ngoại ngữ đạt chuẩn, thiết bị phải phù hợp và đồng bộ với nội dung chương trình, khả năng sử dụng của GV, để tránh lãng phí, GV và kỹ thuật viên phải được tập huấn.

Bên cạnh đó phải có nguồn học liệu điện tử và các chương trình để dạy trên thiết bị này. Bộ GD&ĐT lưu ý, trong giai đoạn hiện nay, các địa phương, đơn vị cần tập trung ưu tiên việc đào tạo, đào tạo lại đội ngũ GV về năng lực ngôn ngữ và phương pháp dạy học. (TOÀN HUYỀN)

Công nhận chức danh giáo sư, phó giáo sư năm 2013

Hội đồng chức danh Giáo sư (GS) nhà nước vừa công bố danh sách 491 nhà giáo được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh phó giáo sư (PGS) năm 2013, trong đó, TS Lê Anh Vinh, sinh năm 1983 (Trường ĐH Giáo dục - ĐH Quốc gia Hà Nội), là PGS trẻ nhất toàn quốc năm nay. TS Lê Anh Vinh cũng chính là chủ nhân của giải nhất giải "Tài năng khoa học trẻ Việt Nam" dành cho giảng viên năm 2012. Giảng viên Nguyễn Ngọc Lưu Ly, sinh năm 1981 (Trường ĐH Ngoại ngữ - ĐH Quốc gia Hà Nội) là PGS nữ trẻ tuổi nhất toàn quốc năm 2013. Ngoài ra, trong 56 nhà giáo được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS năm 2013, người trẻ tuổi nhất được công nhận chức danh GS và cũng đồng thời là người được đặc cách công nhận chức danh GS là ông Trần Đình Hòa (Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn). Lễ trao chứng nhận chức danh GS, PGS năm 2013 sẽ được tổ chức vào ngày 18/11/2013 tại Văn Miếu - Quốc Tử Giám, Hà Nội. (Đ.Q.T)

Quảng Bình đề xuất trường học mang tên Đại tướng Võ Nguyên Giáp

Theo Sở GD&ĐT Quảng Bình, có 2 trường học tại Quảng Bình đã nộp tờ trình xin được mang tên Đại tướng Võ Nguyên Giáp, gồm: Trường THPT Lê Thủy và Trường THPT chuyên Quảng Bình. Trường THPT Lê Thủy xin được đổi tên thành Trường THPT Võ Nguyên Giáp, là ngôi trường tọa lạc trên quê hương của Đại tướng, nên cũng là niềm mong mỏi của thầy cô giáo và HS tại đây.

Riêng Trường THPT Chuyên Quảng Bình xin đổi tên thành trường THPT chuyên Võ Nguyên Giáp, vì trường này đã có dự định đặt tên của Đại tướng từ ngày mới thành lập. Ngôi trường này cũng đã vinh dự được đón Đại tướng về thăm trong lần về quê vào năm 2002.

Ngoài ra, UBND TP. Đồng Hới cũng đã có văn bản trình UBND tỉnh Quảng Bình và Hội đồng tư vấn về việc chọn con đường mang tên Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Theo đó con đường được trình lên là tuyến đường nối từ TP. Đồng Hới qua huyện Quảng Ninh, đến huyện Lệ Thủy (quê hương Đại tướng Võ Nguyên Giáp). Con đường này có chiều dài hơn 7km, rộng 60m. (Đ.Q.T)

Trưng bày chuyên đề "Chuyện của Người đang lớn" tại Việt Nam

Ngày 1/11/2013, tại Bảo tàng dân tộc học Việt Nam, Bộ GD&ĐT, Đoàn TNCS HCM, Liên hiệp quốc tại Việt Nam, trong đó UNESCO là tổ chức đầu mối, phối hợp với các cơ quan Liên hiệp quốc khác tổ chức trưng bày chuyên đề "Chuyện của người đang lớn", nhằm nâng cao nhận thức và kiến thức cho thanh thiếu niên về các vấn đề về giới, giới tính, tình bạn, tình yêu và tình dục an toàn. Nội dung trưng bày gồm 3 phần chính: Tuổi dậy thì, Tình bạn - Tình yêu, Tình dục an toàn. Mỗi phần trưng bày là những câu chuyện, những trải nghiệm, và chia sẻ của thanh thiếu niên và cha mẹ, thầy cô giáo về quan điểm, nhận thức và mong muốn của mình về những vấn đề liên quan.

Một trong những điểm độc đáo và mới lạ của trưng bày này là việc hình thành ý tưởng, thiết kế, xây dựng nội dung, thu thập tư liệu cũng như việc xây dựng các hoạt động tương tác, trải nghiệm đều có sự tham gia tích cực của các bạn trẻ. Một nhóm 15 SV đã tham gia vào quá trình xây dựng trưng bày từ năm 2012. Một nhóm 60 thanh niên tình nguyện khác xây dựng các hoạt động tương tác, tổ chức các trò chơi mang tính GD, tư vấn và trả lời những câu hỏi của khách tham quan về các chủ đề trong trưng bày. Trưng bày sẽ kéo dài trong 6 tháng, từ tháng 11/2013 đến tháng 4/2014. (HÙNG DƯƠNG)

Dân số Việt Nam tròn 90 triệu người

Ngày 1/11/2013, dân số Việt Nam tròn 90 triệu người. Từ dấu mốc lịch sử quan trọng này, đã mở ra cơ hội mới,

vận hội mới cho sự phát triển của đất nước. Hưởng ứng sự kiện đặc biệt này, Bộ Y tế đã tổ chức các hoạt động nhằm cung cấp thông tin về sự kiện, vị trí, tầm quan trọng của công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình đối với sự phát triển bền vững của đất nước tới các cấp, ngành và mọi tầng lớp nhân dân.

Tại Hà Nội, sáng 1/11/2013, Phó chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan, Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Kim Tiến đã đến Bệnh viện Phụ sản Trung ương tặng quà cho "công dân thứ 90 triệu của Việt Nam: bé Nguyễn Thị Thùy Dung, đã chào đời lúc 2h45 phút, bằng phương pháp sinh thường, cân nặng 3.200gram, là con chị Lê Thị Duyên (sinh năm 1986, trú tại thôn Hoàng Xá, xã Nam Chính, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương).

Tại TP.HCM, cuộc diễu hành đi bộ "90 triệu bước chân con cháu Lạc Hồng" được tổ chức trọng thể vào sáng 2/11/2013 tại đường Trường Sa - Hoàng Sa (Q.3), lộ trình 2.013m, với sự tham gia của 2.013 người (tượng trưng cho năm Việt Nam đạt 90 triệu người)

Tối 2/11/2013, tại Nhà Hát lớn Hà Nội diễn ra đêm sự kiện "90 triệu trái tim yêu Việt Nam". Đến dự có bà Nguyễn Thị Kim Ngân, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó chủ tịch Quốc hội, đại diện các bộ ngành trung ương và địa phương. Theo bà Nguyễn Thị Kim Ngân, dân số Việt Nam tròn 90 triệu người là một dấu mốc lịch sử vô cùng quan trọng và đầy ý nghĩa đối với ngành dân số nói riêng và đất nước ta nói chung. Dân số nước ta đứng thứ 14 trên thế giới và thứ 3 trong khu vực Đông Nam Á. Điều này cho thấy, Việt Nam là một thị trường rất lớn và tiềm năng, đủ hấp dẫn các nhà đầu tư nước ngoài. Hiện nay, chúng ta đang ở thời kỳ cơ cấu "dân số vàng". Đây là cơ hội có một không hai trong lịch sử phát triển nhân khẩu học của bất cứ quốc gia nào trên thế giới. Hơn 62 triệu người (69% dân số) đang ở trong độ tuổi lao động là một nguồn nhân lực khổng lồ cho công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, cho sự chấn hưng và phát triển của dân tộc với rất nhiều cơ hội lớn để liên kết quốc gia, khu vực trong chuỗi giá trị toàn cầu. (DƯƠNG NHUNG)

Cuộc thi "Sinh viên với an toàn thông tin" năm 2013

Thực hiện chỉ đạo của Bộ GD&ĐT, Cục Công nghệ thông tin, Hiệp hội An toàn thông tin tổ chức cuộc thi "Sinh viên với an toàn thông tin". Đây là cuộc thi được tổ

chức thường niên từ năm 2008 đến nay, là một sân chơi lành mạnh, bổ ích giúp nâng cao nhận thức về an toàn thông tin cho SV của các trường ĐH, học viện trên cả nước. Qua đó, khuyến khích đẩy mạnh hoạt động ứng dụng CNTT và đảm bảo ATTT trong đổi mới phương pháp dạy và học, nhằm phát hiện, bồi dưỡng nguồn nhân lực về ATTT, đáp ứng nhu cầu ngày càng lớn của đất nước. Cuộc thi cũng tạo cơ hội cho học viên, SV tiếp cận những tri thức khoa học - công nghệ mới nhất trong lĩnh vực ATTT.

Vòng thi sơ khảo năm nay được tổ chức cùng lúc ở hai khu vực Hà Nội và TP.HCM, với sự tham gia của 45 đội từ 25 trường ĐH, học viện trong cả nước, với hai phần thi lý thuyết và thực hành về ATTT trên hệ thống mạng máy tính. Kết quả: Khu vực phía Nam: giải nhất: đội BK-F4P (ĐH Bách Khoa TP.HCM), giải nhì: đội NAVI (ĐH Công nghệ Thông tin TP.HCM) và đội ISIT1- DTU (ĐH Duy Tân - Đà Nẵng, giải ba thuộc về đội HERA (ĐH Công nghệ thông tin TP.HCM), đội ISIT2 (ĐH Duy Tân) và đội HSEC 1 (ĐH Hoa Sen). Khu vực phía Bắc: giải nhất: đội BK - Knights (ĐH Bách khoa HN), giải nhì: đội INFOSEC (Học viện Kỹ thuật Mật mã) và đội K55-MIX (ĐH Công nghệ - ĐH Quốc gia Hà Nội), giải ba: đội KSEC (Học viện Kỹ thuật Mật mã), đội Cơn Gió lạ (Học viện Bưu chính Viễn thông), đội UET -COMPS (ĐH Công nghệ - ĐH Quốc gia).

Sáu đội nhất, nhì tại hai khu vực sẽ bước vào vòng thi chung khảo tại Học viện Bưu chính Viễn thông (cơ sở 2) tại TP.HCM vào ngày 13/11/2013. (QUỐC KHÁNH)

Tư vấn tảo sáng với làn da sạch mụn, hết vảy

Ngày 09/11/2013, tại Trường ĐH Sư phạm Hà Nội (136 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội) đã diễn ra chương trình: "Tư vấn chăm sóc da kết hợp ra mắt 2 sản phẩm Azacné và Explaq" do Công ty TNHH Mỹ phẩm Spaphar phối hợp với Trường ĐH Sư phạm Hà Nội tổ chức. Đặc biệt, chương trình có sự tư vấn của chuyên gia đầu ngành da liễu là PGS.TS Phạm Văn Hiến - nguyên Viện trưởng Viện Da liễu T.Ư - nguyên Chủ tịch Hội Da liễu Việt Nam, đồng đạo các bạn SV và các cơ quan thông tấn báo chí. Chương trình là cơ hội để các bạn SV được gặp gỡ và tư vấn trực tiếp bởi chuyên gia đầu ngành da liễu về cách chăm sóc da, giữ cho làn da luôn sáng mịn, cũng như cập nhật những giải pháp mới, an toàn trong điều trị các bệnh về da như mụn trứng cá, vảy da... (CTV)

Ông Huỳnh Văn Ba miệt mài bên công việc chế nan tre làm đèn

“Ông tổ” khai sinh đèn lồng xếp phố Hội

Mặc dù tuổi đã cao, ông Ba phố Hội vẫn ngày ngày miệt mài bên những nan tre làm đèn lồng. Cả đời cống hiến sáng tạo cùng nghề thủ công truyền thống góp phần lưu giữ hồn phố cổ, ông Nguyễn Văn Ba đã vinh dự được nguyên Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết trao tặng bằng khen danh hiệu nghệ nhân ưu tú.

TÚ OANH

Một đời với nghề

Khi được hỏi về người nổi danh và có kinh nghiệm làm đèn lồng nhất phố Hội, hầu như các chủ quán bán đèn lồng lớn tại phố cổ đều nhắc đến “ông Ba làm sườn đèn lồng”. Theo lời chỉ dẫn, chúng tôi đến khu vực mà người Hội An gọi là Cống miếu, nơi “đóng đô” xưởng sản xuất của ông Ba. Bước vào trong miếu, chúng tôi thấy ngay rất nhiều nan tre được phơi đầy

trên mảnh sân rộng tỏa mùi thơm nhẹ. Bên dưới mái hiên nhỏ, một nhóm thợ đang ngồi chế tre. Khi tò mò hỏi nhân vật làm đèn có tiếng phố Hội đang làm việc ở đâu thì được chỉ về phía một ông đang ngồi chế tre thoăn thoắt. Chúng tôi thật sự bất ngờ khi một ông cụ sắp bước sang tuổi 80 có thể dẻo dai đến thế. Với con dao dài sắc trên tay, ông Ba thần thoắt chế những khúc tre to thành những nan nhỏ tùy theo yêu cầu từng loại đèn. Đôi tay chắc nịch đưa từng nhát dao

dứt khoát, đôi mắt ông vẫn tinh anh ước lượng độ dày mỏng của từng nan tre. Có lẽ, chỉ có mái đầu bạc trắng là “tổ cáo” tuổi thật của ông.

Tình yêu đối với nghề đan lát đối với ông Ba bắt đầu từ rất sớm. Ông Ba sinh ra tại một làng quê nghèo thuộc huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam. Ông hồ hởi nhớ lại thuở thiếu thời: “Ngày đó, không hiểu sao tôi mê đan lát lắm. Sản phẩm đầu tay là cái lồng gà. Ban đầu tập làm hoài không được, tôi bèn qua nhà hàng xóm mượn lồng gà của họ về bày ra giữa sân rồi tháo từng múi ra xem người ta đan thế nào để bắt chước lại thế ấy. Cứ tập mãi rồi cũng quen tay”. Sau món đồ đan đầu tiên, cậu bé Ba tiếp tục tập đan rổ, rá, sọt... những vật dụng thường ngày giúp gia đình sinh hoạt.

Khi đến tuổi trưởng thành, tay nghề đã khá, ông bắt đầu học làm những thứ khó hơn. Ông làm các chùa, tháp Việt Nam bằng mây, tre, hay những đồ lưu niệm ý nghĩa về Việt Nam.. Những món hàng này người nước ngoài đặc biệt yêu thích. Ông còn làm mũ mây bán ra Đà Nẵng.

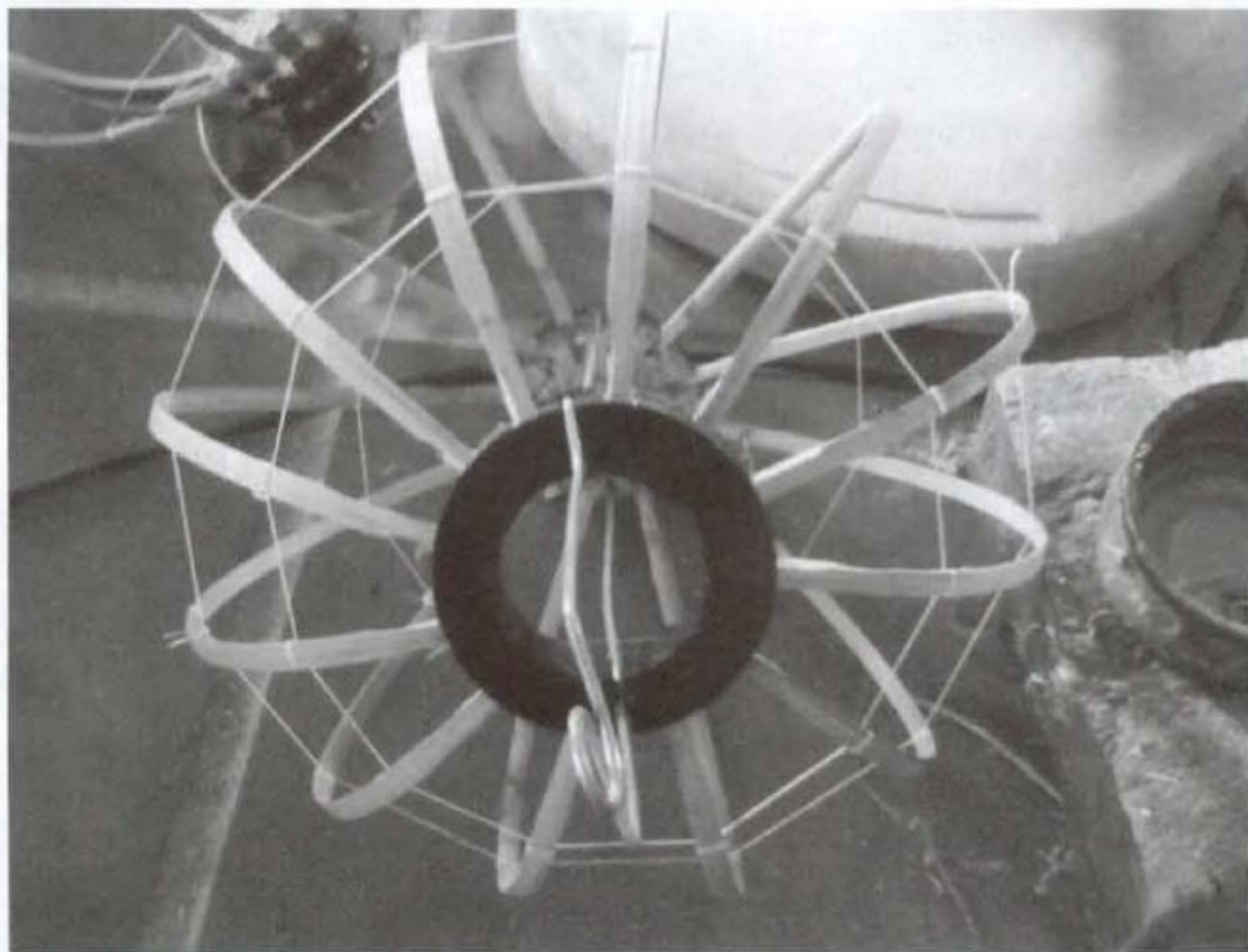
Trong suốt những năm trai trẻ, ông không phải hoàn toàn sống nhờ vào nghề đan lát. Có những giai đoạn khó khăn, ông đã phải bôn ba lái xe ôm kiếm sống. Ông tâm sự: “Nhiều lúc tưởng chừng như thú vui trong cuộc sống không còn, tình yêu với nghề bị chôn lấp trong mối lo cơm áo”. Nhưng rồi sau bao nhiêu thăng trầm, đất nước mở cửa, cơ hội buôn bán đèn lồng cho khách nước ngoài ngày càng cao đã đưa ông quay lại với cái nghề mà mình yêu thích từ thuở bé. Ông mỉm cười: “Ấu cũng là cái duyên, cái nghiệp”.

Tạo hình cho đèn lồng xếp

Vẫn chăm chú với từng nhát chặt, ông Ba kể: “Để làm nên một chiếc đèn lồng phải trải qua rất nhiều công đoạn, không phải đơn giản mà thành”. Đầu tiên là cửa tre thành từng đoạn, sau đó chế tre, vót, ngâm rồi luộc tre

Danh hiệu nghệ nhân ưu tú được nguyên Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết trao tặng

Cấu tạo của chiếc đèn lồng xếp do ông Ba sáng tạo nên

với xà phòng để tre dẻo dai. Sau khi có được nan tre ưng ý là đến công đoạn phơi khô, khoan lỗ rồi xâu thành từng vò. Từ vò tre sẽ được ráp thành đèn, sau đó đến công đoạn chạy chỉ và cuối cùng là dán đèn bằng giấy hoặc vải.

Theo ông Ba, trong tất cả các công đoạn thì vót nan là công đoạn quan trọng nhất, quyết định thành bại của đèn lồng. Ông chia sẻ: “Vót nan phải là người quen tay vót. Vót không được mỏng quá, cũng không được dày quá. Mỏng sẽ dễ gãy, dày thì không nắn

được. Nếu vót nan không chuẩn thì đèn sẽ không khum lại được và không đẹp”.

Không chỉ nổi tiếng có tay nghề cao với hơn nửa đời làm đèn lồng, ông Nguyễn Văn Ba còn được xem là người đầu tiên “khai sinh” cho những chiếc đèn lồng xếp ở Hội An. Theo lời ông Ba kể, người nước ngoài rất thích thú với đèn lồng Hội An và muốn mang về nước làm kỷ niệm nhưng vì đèn lồng to cồng kềnh lại dễ hư hỏng nên gây khó khăn trong việc

di chuyển. Có nhiều người yêu cầu ông làm giá đắt bao nhiêu cũng được, miễn là ông có thể làm cho nó gấp lại, thuận tiện cho việc mang đi xa.

Trước nhu cầu lớn của thị trường buộc ông không ngừng suy nghĩ, sáng tạo nhằm ra kiểu đèn lồng mới. Ông tìm nhiều cách khác nhau để cải tiến sản phẩm. Đầu tiên ông nghĩ đến cách gấp đèn theo kiểu chiếc quạt nhưng gấp thất bại. Sau nhiều lần thử nghiệm, ông quan sát, học theo cách làm một chiếc dù. Nếu hoạt động theo nguyên lý của một chiếc dù thì đèn lồng có thể gấp lại thành một cái ống rất gọn gàng. Từ ý tưởng trên, ông bắt đầu thao tác trên sản phẩm. Những chiếc đèn hiện tại vẫn giữ nguyên hình dáng đặc trưng của đèn Hội An nhưng bên trong có thanh thép nối liền giữa hai đầu đèn, một bên là một khoanh tròn gắn với nan đèn có tác dụng giúp di chuyển các nan đèn lồng lên xuống tùy ý.

Từ khi ông Ba sáng tạo ra kiểu đèn lồng mới, đèn lồng Hội An có cơ hội tiến xa ra thế giới. Thấy được lợi ích của đèn lồng xếp, hiện nay nhiều người làm đèn lồng Hội An cũng học theo cách này để tạo nên những chiếc đèn lồng tương tự.

Hiện tại, cơ sở sản xuất của ông Ba đang sản xuất rất nhiều đèn lồng xếp với mẫu mã vô cùng phong phú như đèn hình trụ, hình tròn, hình táo, đèn hình tỏi, hình kim cương... Những chiếc đèn lồng của ông rất được ưa chuộng và được chuyển đến nhiều nơi cần sườn lồng đèn hoặc các cơ sở chuyên bán lồng đèn ở phố Hội.

Đến bây giờ, khi tuổi đã cao, ông tin rằng nghề làm đèn lồng đã thành cái nghiệp của mình, không thể tách rời ra được. Ông Ba cho biết: “Cả đời được làm cái mà mình đam mê là điều hạnh phúc nhất, bây giờ già rồi vẫn không thể ngơi tay, cứ rảnh ra lại thấy buồn. Mỗi chiếc đèn lồng mình làm ra là món quà ý nghĩa cho khách, nó gửi gắm hồn của phố Hội đến với mọi người”. ■

HAI NHÀ BÁO... “NGƯỜI QUẢNG”

LÊ THỊ

Phan Khôi là người đã “châm ngòi nổ” và “có mặt” hầu hết các cuộc bút chiến. Ông đã gây ra “hiện tượng Phan Khôi” trên văn đàn. Vì thế giữa Phan Khôi và Huỳnh Thúc Kháng không tránh khỏi những lần “tranh cãi quyết liệt”.

Lật lại những trang báo cũ ta thấy giữa Phan Khôi và Huỳnh Thúc Kháng có ít nhất 5 lần “cãi” nhau trên mặt báo vào các năm 1928, 1930 và 1931. Vài lần Phan Khôi tỏ ra hơi gay gắt còn phần lớn đều rất “lịch sự” và Huỳnh Thúc Kháng bao giờ cũng thể hiện phong cách “đàn anh”. Vừa thẳng thắn, nghiêm khắc nhưng cũng vừa “nhường nhịn” và “bao dung” với đứa em “thông minh và ngộ ngáo”.

Cuộc tranh luận đầu tiên của hai ông là về vấn đề lịch sử vào tháng 5/1928. Đúng ra lần này Phan Khôi chủ yếu tấn công vào các quan điểm lịch sử sai trái của một số nhà sử học thực dân cho rằng “tổ tiên người An Nam mời người Pháp sang bảo hộ, rằng người Pháp đã giúp cho người An Nam chinh phục đất Nam Kỳ”. Vào thời điểm này ở một bài xã thuyết trên tờ *Tiếng Dân*, Minh Viên có chỗ viết rằng Gia Long đã nhờ được binh lực nước Pháp mà làm thành cuộc thống nhất đất nước.

Trên báo *Đông Pháp* thời báo số ngày 1/5/1928 dưới bút danh Chương Dân, Phan Khôi với bài viết “*Mấy cái quái trong sách và báo ta*” đã phản bác lại ý kiến của Minh Viên⁽³⁾. Ông

nhắc người viết bài trên tờ *Tiếng Dân* rằng bản điều ước ký khi Hoàng tử Cảnh và Bá Đa Lộc được phái sang Pháp cầu viện, rốt cuộc đã không được phía Pháp thực hiện. Vì vậy chỉ có việc Bá Đa Lộc mộ được vài mươi người Pháp sang giúp Gia Long, song đó chẳng qua là người riêng của nước Pháp giúp chứ không phải chính nước Pháp giúp.

Sau bài chỉ trích của Phan Khôi, trên số báo *Tiếng Dân* số 79, ngày 20/5/1928 Huỳnh Thúc Kháng viết bài “*Nói điều lỗi của ta là sự may cho ta*” để đáp lại. Bài báo có vài chỗ “chống chế” nhưng về cơ bản đã tiếp thu và hết lời ca ngợi Phan Khôi.

Lần thứ 2, Phan Khôi và Huỳnh Thúc Kháng “cãi” nhau về “*Phép đặt đầu đẽ*” trên báo *Trung Lập* số 6216 ngày 7/8/1930. Bài này chủ yếu Phan Khôi phê Huỳnh Thúc Kháng. Ông cho rằng Huỳnh Thúc Kháng đã cho một số ví dụ sai trong bài “*Viết thơ và làm văn*” trên báo *Tiếng Dân*. Không thấy Huỳnh Thúc Kháng phản bác lại.

Lần thứ ba khi Huỳnh Thúc Kháng “đả” Phạm Quỳnh và lên án truyện Kiều trên báo *Tiếng Dân*, Phan Khôi đã viết một bài rất dài đăng 3 kỳ liên tiếp trên báo *Trung Lập* (vào các ngày 7, 8, 9/10/1930) vừa phê bình Huỳnh Thúc Kháng nhưng cũng vừa “khích tướng” để Phạm Quỳnh nhảy vào vòng chiến. Văn phong họ Phan cực kì sắc bén, xứng đáng là một bài “đả kích” tiêu biểu. Đã kích ở đây hiểu theo nghĩa vừa “đánh” vừa “kích” thiên hạ “đánh nhau”. Sau bài này cả

Huỳnh Thúc Kháng và Phan Khôi là hai nhà báo tiêu biểu của đất Quảng. Huỳnh Thúc Kháng lớn hơn Phan Khôi 11 tuổi, ông sinh năm 1876⁽¹⁾, còn Phan Khôi sinh năm 1887⁽²⁾.

Nhưng về nghề báo Phan Khôi lại là “đàn anh”. Khi Phan Khôi bắt đầu làm báo Nam Phong (1917) thì Huỳnh Thúc Kháng đang ngồi tù ở Côn Đảo.

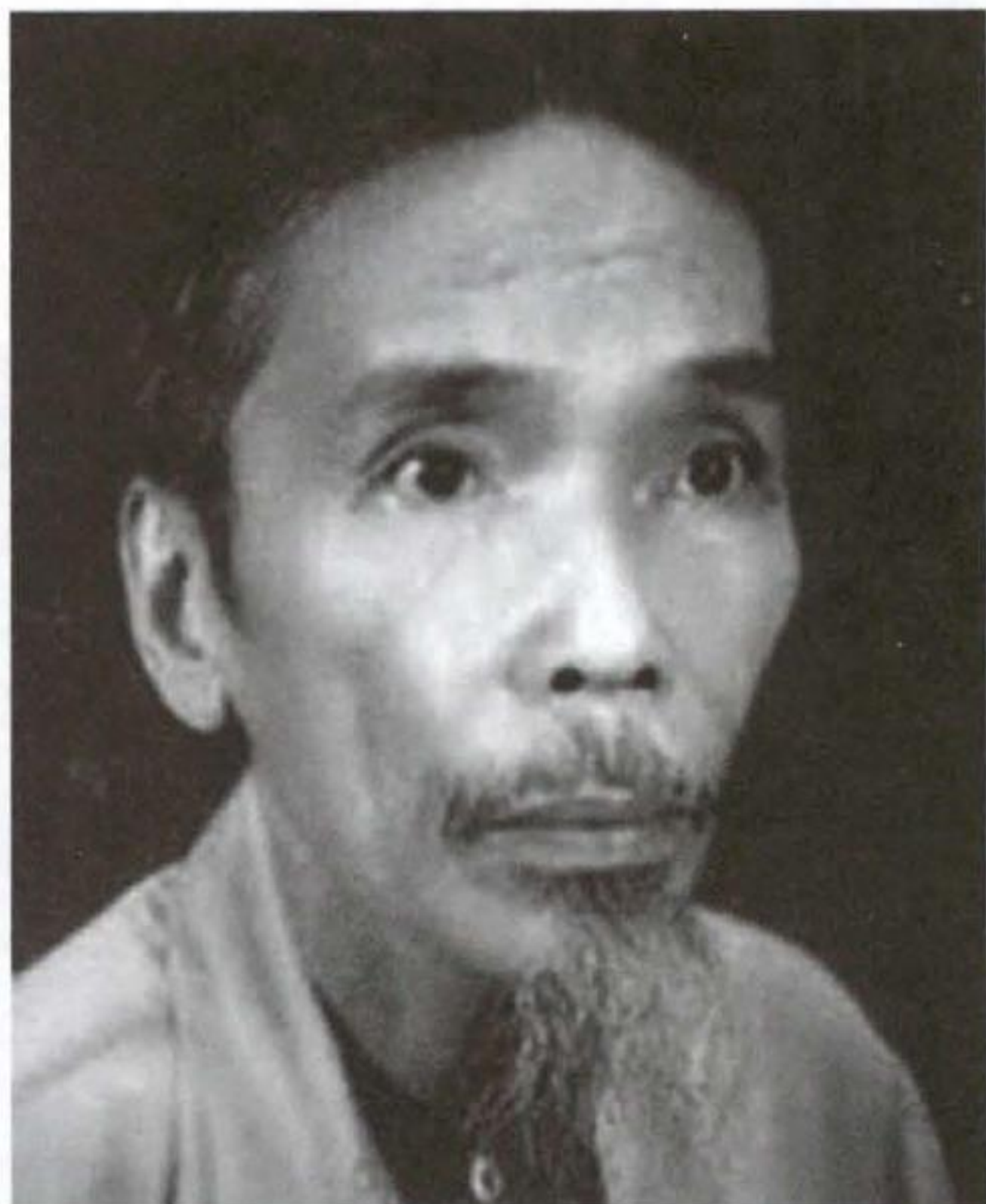
Phải 10 năm sau, ở tuổi 50, khi từ chức Viện trưởng Dân biểu Trung Kỳ thì Huỳnh Thúc Kháng mới bắt đầu... viết báo. Tuy nhiên hai ông đã từng quen biết và hiểu nhau từ rất lâu. Năm 1906, hai người đã từng cùng một lần cắt búi tóc củ hành, giã từ cuộc sống của một “nhà nho” để làm “nhà duy tân”. Trong ngục Hội An hai ông từng xướng họa thơ với nhau trước khi chia tay mỗi người đi một nhà ngục.

Phạm Quỳnh và Huỳnh Thúc Kháng đã phải vào cuộc.

Lần thứ 4 Huỳnh Thúc Kháng và Phan Khôi đụng nhau về vấn đề đặt quán từ. Lần tranh luận này diễn ra vào khoảng tháng 11/1930 trên báo *Tiếng Dân* và báo *Trung Lập*. Ở lần này giọng lưỡi của Phan Khôi đã hơi gay gắt “*Tóm lại, mấy bài thương xác của tiên sinh còn lộn xộn lắm, những chỗ tiên sinh chỉ cho tôi làm thì tôi thấy tiên sinh lắm*”. Lần này không thấy

Huỳnh Thúc Kháng (1876-1947)

Phan Khôi (1887-1959)

Huỳnh Thúc Kháng lên tiếng.

Lần đụng độ thứ 5 của hai ông diễn ra vào năm 1931 và là lần tranh luận đặc biệt, vì hai ông đã “khoát mặt nạ” để cãi nhau về thơ. Tranh biện của hai ông xung quanh nhận định của Từ Kế Du về tính cách “hay thơ” của người Việt, đó là “*Sĩ phu An Nam ưa làm thơ lắm, tuy dở đến nỗi không thành câu mà vẫn ham làm*”. Phan Khôi tán đồng nhận định này nên thường viện dẫn trong các bài viết. Huỳnh Thúc Kháng bức mình nên viết bài trên báo *Tiếng Dân* (số 393, tháng 6/1931) ký tên Xích Tùng Tử để trách cứ Phan Khôi.

Phan Khôi viết bài trên báo *Trung Lập* số ngày 8/7/1931 ký tên Thông Reo để phản bác lại. Không chỉ cãi lý “Thông Reo” còn đi xa hơn lời chuyện làm thơ của Huỳnh Thúc Kháng ra để dẫn chứng. Thông Reo cho rằng mình quen với Phan Khôi và được Phan Khôi cho biết cụ Huỳnh dù đậu

thủ khoa tiến sĩ mà hồi trước thơ của cụ dở lắm, song cụ vẫn ưa làm luôn. Thông Reo cũng nói Phan Khôi cho biết hồi còn ở trong lao Hội An, cụ Huỳnh có họa thơ với Phan Khôi và cụ đã từng làm một bài “bất thành cú”. Phan Khôi còn cho Thông Reo biết ông đã từng đốt một tập thơ của cụ Huỳnh để tránh rơi vào tay mật thám Pháp. Sau đó cụ Huỳnh đã cảm ơn ông vì “*đã giúp làm cho cái dở của cụ mất tích đi*”.

Vẫn với bút danh Xích Tùng Tử, Huỳnh Thúc Kháng nói lại trên báo *Tiếng Dân* số ngày 18/7/1931. Xích Tùng Tử bảo mình cũng quen biết cụ Huỳnh và cụ cho biết: “*những lời ông Phan Khôi nói trên là thực cả*”, và đưa ra dẫn chứng về lần họa thơ đó để kết luận: lần đó Phan Khôi cũng bị “bất thành cú”.

Rất nhẹ nhàng Xích Tùng Tử kết luận, nếu kể trong cả đời làm thơ thì đến Lý, Đỗ cũng có khi “bất thành cú”

và cho dù có như thế thì ông cũng không bao giờ chấp nhận ý kiến của Từ Kế Du.

Hai nhà báo Phan Khôi và Huỳnh Thúc Kháng dù rất nể trọng nhau về tài năng và nhân cách nhưng cũng không tránh khỏi những lần “tranh luận”, đôi khi rất gay gắt. Nguyên nhân chính có lẽ trong huyết quản cả hai đều có “máu Quảng Nam”. ■

(1) Huỳnh Thúc Kháng, tự là Giới Sinh, hiệu Minh Viên, sinh ngày 1/10/1876 tại làng Thạnh Bình, tổng Tiên Giang, nay thuộc xã Tiên Cảnh, huyện Tiên Phước tỉnh Quảng Nam.

(2) Phan Khôi sinh ngày 6/10/1887 tại làng Bảo An, huyện Diên Khánh nay là xã Điện Quang, huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

(3) Thực ra Phan Khôi mượn việc phê bình Huỳnh Thúc Kháng để tấn công Trần Huy Liệu, Đào Trinh Nhất (QC) và một số tác giả người Pháp.

Cực đoan về học vấn và bằng cấp

Tự vẫn để dành tiền cho con đi học

Cách đây hai năm, Jiasheng, một lao động phổ thông ở tỉnh An Huy, Trung Quốc, mắc bệnh nặng và gần như phải nằm liệt giường. Con trai ông, Zhang Yang, một thanh niên ham học, vừa thi đỗ vào Học viện Y học Cổ truyền của thành phố Hợp Phì, với mơ ước lớn nhất là có thể sớm chữa khỏi bệnh cho cha.

Nhưng tin vui này của Yang, 18 tuổi, lại đang vượt quá sức chịu đựng của cha cậu. Theo tính toán của Jiasheng, cả gia đình ông, vốn đã phải gồng mình lên để chi trả các hóa đơn tiền thuốc, chắc chắn sẽ không đủ khả năng lo cho các khoản học phí của Yang.

Và như để giải quyết những gánh nặng ấy, ông Jiasheng đã quyết định lia đời bằng một liều thuốc trừ sâu trong cơn khốn cùng.

Tất nhiên, không phải bậc phụ huynh nào ở Trung Quốc cũng có những suy nghĩ cực đoan như ông Jiasheng. Nhưng có một thực tế rằng, ngày càng nhiều gia đình ở khu vực Đông Á quyết định chi thêm thật

nhều tiền để giúp con cái họ được nhận một nền giáo dục như ý.

Hiện tượng này được các chuyên gia gọi là “cơn sốt giáo dục”. Cơn sốt khiến nhiều gia đình bán cả nhà để lo cho con cái đi du học nước ngoài.

“Vung tay quá trán”

Andrew Kipnis, một nhà nhân chủng học tại Đại học Quốc gia Australia, đồng thời là tác giả một cuốn sách về giáo dục ở Trung Quốc, cho biết, việc đầu tư cho giáo dục ở một số nước Đông Á “đang trở nên cực đoan”.

Thực trạng này không chỉ diễn ra ở những gia đình trung lưu, mà còn ngấm sâu vào tư tưởng của các bậc cha mẹ thuộc tầng lớp lao động. Trong mắt họ, học vấn là cách duy nhất để khẳng định vị thế trong xã hội. Một số người vì thế mà để chính bản thân lún sâu vào nợ nần.

“Họ cắt giảm mọi khoản chi tiêu không cần thiết. Nhiều người thậm chí còn ngừng cả việc chữa bệnh. Họ muốn dùng các khoản tiền chắt bóp được để đầu tư cho sự học hành của con em mình” - Kipnis nói.

Ngày Zhang Yang nhận được giấy báo nhập học cũng là ngày cha cậu, ông Zhang Jiasheng, quyết định kết thúc cuộc đời bệnh tật của mình bằng một liều thuốc trừ sâu, để dành tiền đóng học phí cho con trai!

“Làn sóng này tương đối dữ dội. Nhiều người chọn cách vay tiền của bạn bè hoặc người thân. Một số hoàn toàn không có khả năng trả nợ” - Kipnis, người đã thực hiện cuộc nghiên cứu của ông ở huyện Châu Bình, tỉnh Sơn Đông, cho hay.

Theo một cuộc khảo sát từ Euromonitorco, thu nhập bình quân đầu người hàng năm của người dân Trung Quốc chỉ tăng 63,3% trong 5 năm, nhưng chi tiêu dành cho giáo dục lại tăng gần 94%.

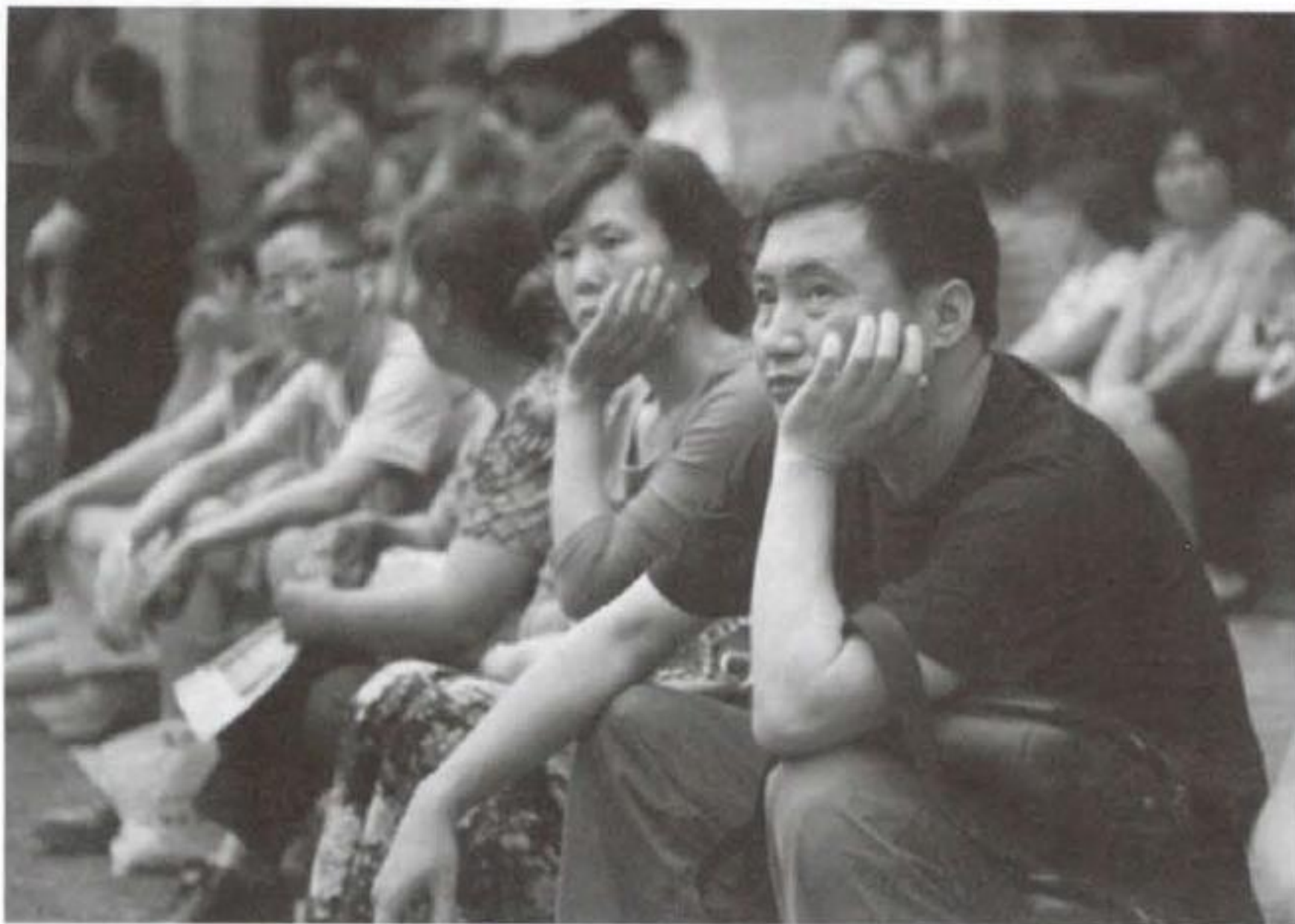
“Khúc chiến ca của đại gia đình hổ”

Trong cuốn sách “Khúc chiến ca của mẹ hổ”, tác giả Amy Chua từng tường thuật lại một hành trình dạy con đầy nghiêm khắc theo kiểu truyền thống của các bậc phụ huynh Trung Quốc. Phong cách giáo dục này gần đây đã được mở rộng phạm vi và trở thành một “dự án cấp gia đình”. “Không chỉ là sự xuất hiện của những bà mẹ hổ, nó còn kéo theo cả những ông hổ, bà hổ” - Todd Maurer, một chuyên gia về giáo dục châu Á, cho biết.

Các gia đình ở Trung Quốc, Singapore và Hàn Quốc luôn đứng đầu trong danh sách những quốc gia đầu tư nhiều nhất cho giáo dục. Theo sau là Ấn Độ và Indonesia.

Tại Hàn Quốc, nơi giới chức tin rằng, nỗi “ám ảnh học hành” đang đe dọa tới sự cân bằng của xã hội, tỉ lệ chi tiêu vào lĩnh vực này đang tạo ra một làn sóng vay nợ lên tới mức kỷ lục. Theo Viện Nghiên cứu Kinh tế LG, 28% các gia đình Hàn Quốc đang phải sống ở mức nghèo khó và hoàn toàn không có khả năng chi trả các khoản nợ hàng tháng.

Trong khi đó, 70% thu nhập của một gia đình ở nước này lại được dồn vào việc đầu tư cho con em ăn học, đặc biệt là ở những trường tư - theo thống kê của Viện Nghiên cứu Kinh

Các phụ huynh Trung Quốc ngồi chờ con trong một kỳ thi đại học

tế Samsung.

Theo ông Michael Seth, giáo sư chuyên ngành lịch sử Hàn Quốc, thuộc trường Đại học James Madison, Mỹ, đồng thời là tác giả của một cuốn sách về tinh thần ham học của người Hàn Quốc, mọi khoản chi tiêu khác đều được cắt giảm "trên diện rộng".

"Các khoản chi cho nhà ở, nghỉ dưỡng hay vui chơi ngày càng được thu gọn. Hầu hết các quốc gia đang phát triển khác ở châu Á, nhất là Trung Quốc, đều có một mô hình tương tự" - ông Seth nói.

Theo các chuyên gia, nguyên nhân của thực trạng này đến từ sự kỳ vọng của các bậc phụ huynh vào con cái, cũng như từ áp lực thi cử ngày càng đè nặng lên vai các sĩ tử.

"Hệ thống giáo dục Hàn Quốc đang vượt quá sức chịu đựng của những đứa trẻ" - Seth nói. "Và cách duy nhất để tránh xa cơn ác mộng này là đừng có con. Trong một xã hội có tỉ lệ sinh cực thấp như thế này, thì việc giáo dục những đứa trẻ quả là rất tốn kém".

Học thêm từ lớp một

Nổi ám ảnh về học vấn kinh khủng tới mức chính phủ Hàn Quốc đã nhiều lần thất bại trong việc kìm hãm nó. Giới chức gần như không thể làm gì để khiến các bậc phụ huynh ngừng ném tiền vào những lớp học ngoại khóa cũng như các trung tâm luyện thi.

Mặc dù chưa tới mức nghiêm trọng như Hàn Quốc, nhưng cơn sốt giáo dục ở Trung Quốc cũng đang dần vét sạch túi tiền của các bậc phụ huynh. Một cuộc khảo sát của công ty nghiên cứu thị trường Mintel được thực hiện gần đây cho thấy, 9 trong 10 đứa trẻ thuộc các gia đình trung lưu ở Trung Quốc phải học thêm sau giờ lên lớp. Các bậc cha mẹ làm việc này vì tin rằng, nó sẽ giúp những đứa trẻ thêm tự tin và giỏi giang trước khi bước vào cánh cổng của trường đại học.

Nếu như trong quá khứ, các lớp học bổ túc chỉ thực sự cần thiết trước khi các em thi vào đại học từ một tới hai năm, thì giờ nó được bắt đầu ngay từ khi những đứa trẻ chỉ mới học trung học, hoặc thậm chí là tiểu học.

Matthew Crabbe, giám đốc phụ trách khu vực châu Á của Mintel, nói rằng, người dân Trung Quốc làm việc này bằng cách sử dụng các khoản tiền

Sĩ tử luyện thi trước ngày diễn ra gaokao, tức kỳ thi tuyển sinh đại học ở Trung Quốc

đáng lẽ được dùng để chăm sóc sức khỏe.

"Bởi vì học phí cứ không ngừng tăng, và mức độ cạnh tranh tại các trường đại học ngày một gay gắt, nên họ buộc phải đầu tư cả tiền tiết kiệm để đảm bảo rằng, lũ trẻ sẽ có được thành tích như ý" - Crabbe nói.

Mỹ là nhất

Cơn sốt này không chỉ dừng lại ở việc đảm bảo cho những đứa trẻ có được một vị trí vững chắc sau cánh cổng đại học. Gần 87% phụ huynh Trung Quốc khẳng định, họ muốn cho con đi du học nước ngoài, bởi theo quan niệm của người dân nước này, một tấm bằng ở Tây phương sẽ giúp con cái họ tiếp cận gần hơn với thành công trong tương lai.

Làn sóng này không chỉ dành riêng cho những đứa trẻ nhà giàu. Theo Học viện Khoa học Xã hội Trung Quốc, một phần ba số học sinh Trung Quốc đã đi du học trong năm 2010 đều từ những gia đình thuộc tầng lớp lao động.

Đó là một gánh nặng tài chính khổng lồ, và nhiều bậc cha mẹ không lường được cái giá mà họ thực sự phải trả. Theo Zhang Jianbai, điều hành viên của một trường tư thục ở Vân Nam, các bậc phụ huynh ở những thành phố nhỏ thường bán hoặc cầm cố cả giấy tờ nhà đất để dồn tiền cho con đi du học.

"Thủ tục du học rất tốn kém, bởi nó không thể được thực hiện thông qua hệ thống giáo dục công" - ông Maurer nói.

Để hiện thực hóa được giấc mơ Mỹ, các em phải tham gia những khóa học Anh ngữ, những trại hè và những khoản tiền không nhỏ dành cho các

trung tâm tư vấn du học.

Chỉ riêng năm ngoái, khoảng 40.000 học sinh Trung Quốc có mặt ở Hồng Kông để tham dự SAT, kỳ thi tuyển sinh của Mỹ. Theo New Oriental Education, một công ty giáo dục ở Trung Quốc, mỗi gia đình phải chi tới 1.000 USD để cho con đi thi, chưa kể tới 8.000 USD tiền học thêm.

Ván bài học vấn

"Các bậc phụ huynh đang từ bỏ những tài sản cuối cùng để dồn tiền đầu tư cho con đi du học" - Lao Kaisheng, một nhà nghiên cứu về chính sách giáo dục ở Đại học Sư phạm Thủ đô ở Bắc Kinh, nói.

Điều này đồng nghĩa với việc, những đứa trẻ sau khi tốt nghiệp đại học sẽ phải gánh trên vai trách nhiệm trả nợ cho gia đình. Đây là một vấn đề đặc biệt nghiêm trọng, nhất là khi số lượng sinh viên ra trường mỗi năm ngày càng tăng, và một tấm bằng cử nhân ở nước ngoài không còn có giá như trong quá khứ.

Nhưng những lý do này chưa đủ để làm hạ nhiệt cơn sốt giáo dục, thứ đã ăn sâu vào tiềm thức của người dân Đông Á. Nó cũng dựa trên thực tế rằng, không còn cách nào để thành công hoặc kiếm được một chỗ đứng vững chắc trong xã hội ngoài việc phấn đấu để có một tấm bằng loại ưu. Nó đã đúng trong 50 năm trước, và vẫn sẽ đúng trong 50 năm tới, ông Lao nhận định.

"Chừng nào tình trạng trên còn tiếp tục thì chừng ấy việc đầu tư thật nhiều vào giáo dục và đặt áp lực lên vai những đứa trẻ còn được cho là hợp lý" - Seth nói.

V. NGUYỄN-HẢI.S
(Tổng hợp)

BẤT HIỂU

Bà Lê Thị Ngoan, năm nay ngoài 70 tuổi, ở thị trấn Cầu Diễn, Từ Liêm, Hà Nội sinh thành được 2 người con, một trai một gái. Do chồng bà mất sớm vì bệnh tật nên bà đã chịu khá nhiều thiệt thòi khi không đi bước nữa mà quyết ở vậy nuôi hai con khôn lớn. Dẫu kinh tế gia đình luôn trong diện nghèo túng nhất khu nhưng do chịu thương chịu khó, chăm làm nên bà không chỉ vun vén cho các con bà không phải đổi cơm, mà còn được học hành đến nơi đến chốn. Nói chung là cả đời bà đã hy sinh vì con cái, và thành quả toại nguyện trong bà khi các con đều tốt nghiệp đại học, có công ăn việc làm ổn định, thu nhập cao. Hơn thế nữa, hai con của bà đều lấy được vợ, được chồng có nền tảng gia đình vững chắc, vì thế mà bà rất vui. Cuộc sống gia đình bà Ngoan đầm ấm, đoàn kết lắm, khiến cho nhiều gia đình hàng xóm phải ghen tỵ. Bà sống với cậu con trai, cô con gái dẫu lấy chồng cách đó mấy cây số nhưng hầu như là không ngày nào không tranh thủ tới thăm mẹ một, vài lần. Bè bạn, xóm giềng ai cũng mừng cho bà vì suốt thời tuổi trẻ đã vất vả, những năm tháng tuổi già được bù đắp bằng tình thương yêu báo hiếu của các con(?!). Thế nhưng, sự rạn nứt bên trong gia đình bà đã âm thầm từ khi đứa con trai lấy vợ, và đỉnh điểm của mâu thuẫn là lúc bà Ngoan chia đất, chia tài sản cho các con. Theo cách chia chác tài sản đất cát thông thường ở các vùng quê thì con trai sẽ được phần hơn, còn con gái đi lấy chồng hưởng phần phúc nhà chồng nên chỉ nhận phần hương hoa, gọi là được chia chút nào hay chút đó. Đàng này bà Ngoan lại không chia theo cách đó, mà bà rạch làm đôi miếng đất cho hai đứa con với mỗi phần bằng nhau, và trong ngân hàng tiết kiệm được 500 triệu đồng bà cũng cho mỗi đứa con 250 triệu làm vốn. Hôm chia đất, chia tài sản bà nói với hai con:

- Cả đời mẹ vất vả nuôi các con, nay

mẹ có mấy trăm triệu dành dụm được mẹ chia đôi cho mỗi đứa một nửa. mảnh đất 200 mét vuông mẹ cũng cắt làm đôi. Mẹ biết, đáng lẽ thằng Hải được nhiều hơn, nhưng do chị Tâm mày vất vả, lấy chồng nhà nghèo nên mẹ bù đắp cho chị một chút cho đỡ vất vả...

Khi nghe bà Ngoan nói vậy, cô con gái hân hoan đón nhận, còn cậu con trai và cô con dâu ngồi im và cũng dạ, vâng đồng ý nhưng thần sắc nét mặt có vẻ không vui chút nào.

Sau một thời gian chia đất, tài sản thì cô con gái bà Ngoan đã bán phần đất 100 mét vuông được mẹ chia cho đó lấy gần 3 tỉ đồng mang về nhà chồng xây cất nhà cửa khang trang. Nửa phần đất còn lại bà Ngoan vẫn sống cùng vợ chồng người con trai trong ngôi nhà ngói cũ 3 gian. Thời gian sau ngày chia đất cho con bà Ngoan luôn cảm nhận được cuộc sống nặng nề hơn, bởi bà thấy con dâu, cả con trai không được niềm nở, đôi khi nói năng với bà còn tỏ ra khó chịu. Bà buồn lắm nhưng vẫn cố nín nhịn, vì chuyện đã rồi nên có thay đổi lại cũng không được. Có lần, nhân con dâu đi vắng bà gọi cậu con trai lại nói:

- Mẹ nhận thấy vợ chồng chúng mày có những thái độ không phải với mẹ! Thế chúng mày hậm hực vì mẹ cho chị mày ngang bằng chúng mày hay sao(?!).

Nghe mẹ nói vậy, thằng con vặc lại ngay:

- Thì mẹ thấy không đúng sao? Đáng lẽ chị là con gái chỉ được một chút ít, đàng này mẹ cho chị ấy nhiều như thế thì vợ chồng chúng con không thấy thua thiệt hay sao..., trong khi con là con trai phải nuôi mẹ, phải cúng giỗ...

- À, thì ra là như vậy! Thôi được, nếu vợ chồng anh không nuôi tôi cũng không sao, tôi cũng có thể sống được...

Hai mẹ con bà Ngoan nói nhau, rồi tới to tiếng một hồi. Vừa lúc này cô con gái sang thăm mẹ thấy vậy đã đứng về phía mẹ sừng cổ với em trai:

- Mày sống bạc bẽo thế sao? Mẹ cả

đời vất vả khổ đau như vậy mà mày không biết thương lấy mẹ. Mày làm khổ mẹ như vậy liệu mẹ có còn sống nổi nữa hay sao...

Nghe chị gái dạy đời như vậy, cậu con trai bà Ngoan càng điên tiết:

- Chị đừng có mà lên mặt dạy đời như thế. Chị thử nhìn xem chị được những gì, đất đai, tiền bạc chị có kém tôi cái gì không. Từ nay chị cũng phải có trách nhiệm nuôi mẹ đấy...

- Thế mày định thế nào? Mày nuôi mẹ ngần nào tao cũng sẽ nuôi mẹ ngần ấy. Nếu mày nhất quyết không nuôi mẹ thì tao đón mẹ về nuôi và mày cũng phải có trách nhiệm đóng góp...

- Tôi không khiến chị nuôi mẹ mãi, mà muốn chị cũng phải có trách nhiệm với mẹ cho công bằng. Nếu chị không đón nuôi mẹ thì phải đóng tiền để tôi nuôi mẹ, bằng không cứ mỗi người nuôi mẹ 1 tháng, chị tính đi...

Nghe các con cãi nhau như mổ bò, lời lẽ thiếu suy nghĩ như vậy bà Ngoan càng khổ tâm. Bà quệt nước mắt bảo các con:

- Thôi, các con không phải cãi nhau nữa. Trong chuyện này mẹ là người có lỗi, mẹ đã sai lầm và mẹ cũng không khiến đứa nào phải nuôi mẹ đâu...

Chuyện thằng con trai đối xử bất hiếu với bà Ngoan khiến cho hàng xóm đều thương cảm cho bà, bởi người ta chưa kịp mừng vì phần đời còn lại của bà sẽ được sung sướng thì bỗng dưng sụp đổ. Trong lúc người ta đang bàn ra tán vào về chuyện cuộc sống của bà sẽ ra sao đây, đêm hôm ấy bà đã khăn gói lặng lẽ rời khỏi nhà đi đâu không ai hay biết gì! Những giọt nước mắt giàn giụa rơi trên khuôn mặt những đứa con của bà, thế nhưng giả tạo với thiên hạ như thế để mà làm gì, khi chỉ vì sự hơn thiệt trong vật chất mà họ đã đánh mất tình cảm, đánh mất người mẹ thân yêu đã suốt đời hy sinh vì họ. Nếu mẹ họ chết đi, hay không thể tìm thấy thì đó sẽ là tấm "bia đời" ân hận không bao giờ có thể mờ phai trong tâm trí những đứa con bất hiếu kia.

LÊ THU HẠNH

(Xuân Thủy - Cầu Giấy, Hà Nội)

Ứng dụng công nghệ mới trong đo đạc địa hình đáy biển

THS NGUYỄN THANH ĐIẾP

Công tác đo đạc địa hình đáy biển có ý nghĩa rất quan trọng trong sự nghiệp bảo vệ chủ quyền vùng biển, lãnh hải, thềm lục địa, vùng đặc quyền kinh tế cũng như trong sự nghiệp phát triển kinh tế biển của đất nước. Chính vì vậy, việc ứng dụng công nghệ mới trong công tác khảo sát, đo đạc biển được các cơ quan chức năng của nước ta rất quan tâm. Vừa qua, Bộ Tài nguyên và Môi trường có Thông tư số 24/2010/TT-BTNMT ngày 27/10/2010 về “Quy định về đo đạc, thành lập bản đồ địa hình đáy biển bằng máy đo sâu hồi âm đa tia”. Qua đó sẽ tạo điều kiện thuận lợi hơn cho công tác đo đạc biển nói chung và đo đạc địa hình đáy biển nói riêng.

Hiện nay, máy đo sâu hồi âm đơn tia là loại máy đo sâu phổ biến. Nguyên lý hoạt động của loại máy này là phát xung sóng siêu âm truyền lan qua lớp nước xuống đáy biển rồi phản xạ trở lại, đo thời gian từ thời điểm phát tới thời điểm thu nhận tín hiệu phản hồi. Từ đó, ta sẽ biết được độ sâu đáy biển sau khi đã biết thời gian từ thời điểm phát tới thời điểm thu và tốc độ âm trong nước biển thông thường là 1.500m/s. Phụ thuộc vào độ sâu đáy biển người ta sử dụng các loại máy đo sâu có tần số khác nhau: để đo độ sâu lớn thường dùng loại máy có tần số 12kHz đến 100kHz; để đo độ sâu nhỏ thường dùng tần số từ 100kHz đến 400kHz. Ưu điểm của máy đo sâu đơn tia là giá thành của máy loại này thấp; quá trình khai thác sử dụng, bảo quản và sửa chữa dễ dàng hơn so với loại máy đo sâu hiện đại. Tuy nhiên, hạn chế

Hình ảnh về máy đo sâu hồi âm đa tia khi đo đạc, khảo sát biển

của nó là chỉ đo được độ sâu trên một tuyến mà không thể đo phủ trên một diện tích lớn. Từ đó mà độ chính xác của việc xác định bề mặt thực tế của đáy biển không cao; ngoài ra khi thời tiết xấu thì việc đo đạc sẽ khó khăn, thậm chí là không thể sử dụng được.

Để khắc phục một số hạn chế trên của máy đo sâu đơn tia, các cơ quan chuyên về đo đạc địa hình đáy biển đã sử dụng loại máy đo sâu hiện đại hơn, đó là máy đo sâu đa tia. Hệ thống đo sâu đa tia đã khắc phục được các hạn chế của máy đo sâu đơn tia như có thể đo phủ trên một diện tích lớn, với dải rộng lớn hơn nhiều lần so với độ sâu nước. Việc khảo sát trên toàn vùng theo 3 chiều nên đo được cả những chi tiết của địa hình lên đến vài centimet nhờ vào hàng trăm tia quét. Ngoài ra, máy đo sâu đa tia có thể đo độ sâu đáy biển trong điều kiện thời tiết khắc nghiệt cũng như nâng cao được độ chính xác khi đo sâu.

Nguyên lý hoạt động của máy đo sâu đa tia là dựa trên cơ sở kỹ thuật sonar tạo thành các dải đo vuông góc với hướng chuyển động của tàu. Tín hiệu phát bằng sóng siêu âm có góc mở dọc theo thân tàu rất nhỏ (khoảng 2°) nhưng góc mở ngang lớn (từ 20° đến 140°) vuông góc với hướng của tàu. Tín hiệu thu nhận gồm nhiều tia (từ 20 đến 200 tia) có góc mở ngang từ 1°

đến 5° và góc mở dọc theo hướng tàu lớn hơn 20° . Độ sâu các điểm trong dải quét được xác định theo từng tia phản hồi bằng các phương pháp tính biên độ của các tia sóng âm phản hồi hoặc độ trễ của pha tín hiệu. Hệ thống sonar quét biển có tác dụng thu nhận hình ảnh bề mặt đáy biển bằng tín hiệu sóng siêu âm. Nguyên lý của hệ thống này là đo thời gian của tín hiệu phát và tín hiệu phản hồi của sóng siêu âm từ đáy biển. Hình ảnh bề mặt đáy biển được ghi lại trên băng giấy cho phép chúng ta xác định được sự tồn tại của các chướng ngại vật dưới đáy biển và xác định được vị trí của chúng (điều này sẽ không có được ở máy đo sâu đơn tia).

Hiện nay, việc phát triển phương tiện, trang thiết bị phục vụ khảo sát, đo đạc biển và sản xuất hải đồ ngày càng được ngành thủy đạc và hải quân các nước quan tâm đầu tư. Ở nước ta, Quân chủng Hải quân đã được Bộ Quốc phòng đầu tư theo Đề án 1492 về trang bị phương tiện, thiết bị hiện đại và đồng bộ. Với Đề án này, những máy móc hiện đại mà trong đó có máy đo sâu đa tia sẽ tạo điều kiện thuận lợi trong công tác đo đạc, xử lý số liệu đo sâu, góp phần nâng cao độ chính xác kết quả đo sâu phục vụ an ninh quốc phòng và phát triển kinh tế biển nước nhà trong giai đoạn mới. ■

NHỮNG BÍ ẨN ĐƯỢC BẮT ĐẦU BẰNG CHỮ “ĐEN”

Nhện góa phụ đen (khoảng 250 triệu năm trước Công Nguyên)

an toàn.

Tiêu sọ (năm 1213 trước Công Nguyên)

Hoàng đế Ai Cập Ramesses II (trị vì từ năm 1279 đến năm 1213 trCN)

Năm 1213 trCN là một ngày đặc biệt trong lịch sử tiêu sọ vì chúng ta có bằng chứng dứt khoát rằng những hạt tiêu sọ đã bị kẹt lại trong mũi của Pharaoh (Hoàng đế) Ai Cập, Ramesses II, ngay tức khắc khi nhà vua qua đời trong cùng năm 1213 trCN. Các hạt tiêu đã giúp giữ nguyên vẹn hình dáng mũi của Ramesses II và tiêu sọ cũng là một loại gia vị ướp xác tuyệt đẹp. Kể từ thời Tiền sử, tiêu đã được sử dụng ở Ấn Độ, và tiêu sọ đã được sử dụng trên khắp châu Âu vào thời Trung Cổ (đến từ Ấn Độ). Xuyên suốt lịch sử, đôi khi tiêu sọ được đem trao đổi như một hình thức tiền tệ. Nhà nghiên cứu đồng thời là chuyên gia gia vị, ông P. N. Ravidran đã viết: “Ngày hôm nay, thật khó cho chúng ta khi phải đánh giá tầm ảnh hưởng của tiêu và các loại gia vị khác tại những quốc gia và người dân xứ sở đó trong suốt tiến trình lịch sử của văn minh nhân loại. Các cuộc chiến tranh trỗi dậy, các vương quốc được xây dựng và lại bị phá hủy, những đô thị mọc lên, huy hoàng và suy tàn - loài người đã ảnh hưởng rất nhiều - tất cả vì lợi ích của gia vị”.

Lỗ đen vũ trụ (năm 1783)

John Michell (1724-1793), Karl Schwarzschild (1873-1916), John Archibald Wheeler (1911-2008)

Màu đen là một từ quyền lực vì nó truyền tải hình ảnh của bóng tối, tốt độ và bí ẩn. Có rất nhiều thứ gợi sự tò mò và muốn khám phá trong chúng ta về màu đen, đó là Lỗ đen vũ trụ, Cái chết đen, Rừng đen, Mặt tối cuộc sống... Dưới đây là những khám phá thú vị về sắc màu đen của những hiện tượng, căn bệnh, hồ sơ tội phạm, vũ trụ học đang tồn tại trên hành tinh và ngoài vũ trụ.

Trong quyển sách của Edgar Allan Poe mang tựa đề “Sự tụt dốc vào vũng nước xoáy”, một người đàn ông đã kể về cuộc gặp gỡ của mình với một vòng xoáy nước khổng lồ, người này nói: “Tôi trở nên bị mê hoặc về bản thân của cái vòng xoáy. Tôi như bị kích thích và muốn khám phá chiều sâu của nó, song đáng tiếc là dù đã cố hết sức, tôi vẫn không sao nói rõ cho các bạn đồng hành của tôi về những bí ẩn mà tôi chợt nhìn thấy”. Cái vòng xoáy nước như một lời nhắc nhở chúng ta về các lỗ đen trong vũ trụ, chúng sẵn sàng hút mọi thứ khi bay đến quá gần. Những “cỗ máy hút vũ trụ khổng lồ” này đang tồn tại ngay chính giữa nhiều thiên hà. Những lỗ đen thiên hà thường hút vào nó hàng triệu hay thậm chí là hàng tỉ lần khối lượng mặt trời, nó không lớn hơn mấy so với hệ mặt trời của chúng ta. Theo lý thuyết lỗ đen cổ điển, trường hấp dẫn xung quanh những vật thể này thậm chí chẳng hề có gì, thậm chí không có cả ánh sáng. Bất kỳ thứ gì rơi vào trong lỗ đen, lập tức nó sẽ lao thẳng vào một vùng trung tâm nhỏ xíu với độ tập trung dày đặc và dung

tích cực nhỏ, bay mãi mà không có lối ra.

Cái chết đen (năm 1348)

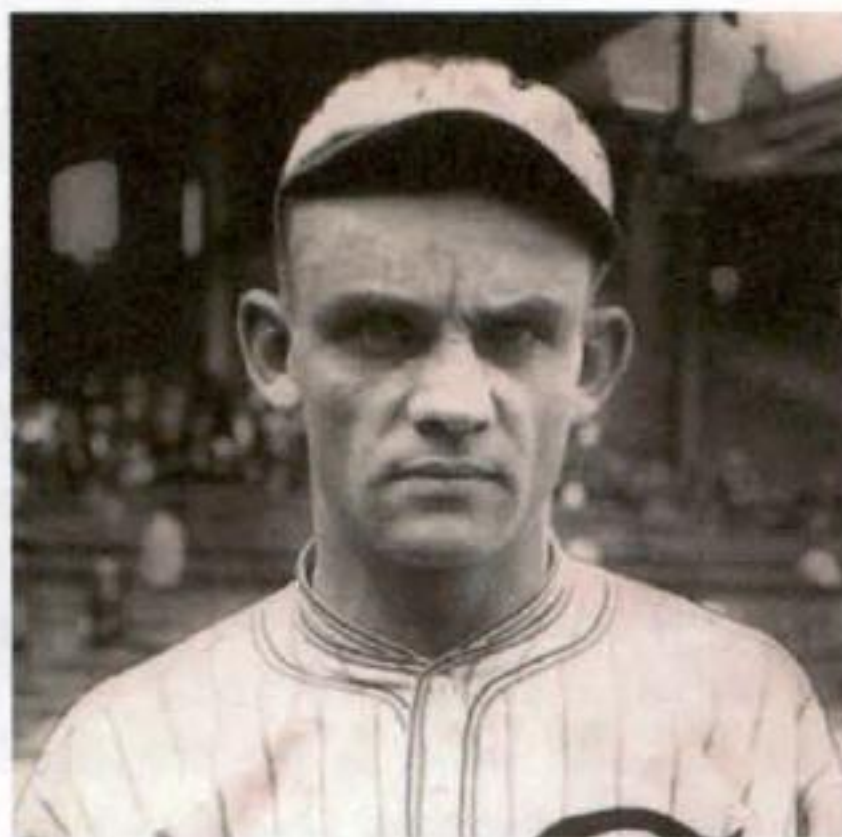

Jean Gethin (năm 1349), Ibn Khaldun (1332-1406), Norman F. Cantor (1929-2004)

Vào thế kỷ 14, căn bệnh dịch đen hay thường được biết đến dưới cái tên gọi là bệnh dịch hạch, có lẽ nó bắt đầu hình thành ở khu vực Trung Á và di chuyển sang nước Anh vào năm 1348. Ước khoảng 75 triệu người trên toàn cầu đã chết, và khoảng 1/3 hay 2/3 dân số châu Âu đã bị tiêu diệt. Có khả năng là căn bệnh tương tự đã viếng thăm châu Âu nhiều lần, với nhiều mức độ tử vong khác nhau, cho mãi đến thập niên năm 1700. Cho mãi đến năm 1833, thuật ngữ "Cái chết đen" mới được sử dụng. Mặc dù các nhà khoa học vẫn đang tranh luận rằng liệu tất cả các bệnh dịch hiện nay đều bắt nguồn từ Cái chết đen, mà nguyên nhân là xuất phát từ vi khuẩn *Yersinia pestis*, được gieo rắc bởi các loài gặm nhấm và bọ chét. Người bị nhiễm bệnh thường có triệu chứng sưng hạch bạch huyết và qua đời chỉ trong vòng 2 ngày. Người châu Âu đã nhanh chóng phát triển ra các giả thuyết về nguyên nhân của bệnh dịch từ sức mạnh của các lực lượng vũ trụ hay sự thịnh nộ của Chúa Trời đối với các nguồn giếng bị đầu độc bởi người Do Thái. Hậu quả là, hàng ngàn người Do Thái đã bị thanh trừng, nhiều người bị thiêu sống; những người mắc bệnh phong, mụn độc hay bị bệnh vảy nến vốn chẳng liên quan gì

cũng bị vạ lây.

Vụ bê bối Sox Đen (năm 1919)

Charles Arnold "Chick" Gandil (1888-1970), Abraham Washington Attell (1884-1970)

Vào năm 1919, vụ bê bối Sox Đen là một trong những bê bối lớn nhất trong lịch sử thể thao. Tác giả Daniel Ginsburg cho biết: "Nhiều cuốn sách đã viết về vụ bê bối Sox Đen. Hai bộ phim về nó đã được bấm máy... và hàng tỉ ngôn từ đã được viết trên báo chí..." tất cả đã mô tả làm thế nào mà vụ bê bối bóng chày này đã ảnh hưởng tới người dân Mỹ. Bất chấp nhiều sự chú ý, câu chuyện về bê bối Sox Đen vẫn còn mờ mờ cho đến tận ngày hôm nay. Chính xác là vụ bê bối bóng chày đã được diễn ra như thế nào? Thực sự ai đã chơi trong vụ đó? Vụ bê bối Sox Đen đã liên quan đến các sự kiện dẫn đến án cấm tham gia của 8 thành viên của đội Chicago Sox Trắng trong sự kiện thi đấu World Series năm 1919. Sự kiện đã bị "dàn xếp" bởi cầu thủ đội Sox Trắng là Arnold "Chick" Gandil và tay cờ bạc chuyên nghiệp Joseph "Sport" Sullivan. Nhân vật Abe Attell, một cựu vô địch quyền Anh hạng lông được cho là đã rút tiền để "lót tay" cho các thành viên của đội Sox Trắng. Thuật ngữ "Sox Đen" không chỉ ám chỉ đến hành vi tham nhũng mà còn liên quan đến vai trò của ông chủ đội Chicago Sox Trắng đã từ chối trả tiền để làm sạch đồng

phục của đội bóng chày, và kết quả là cả đội đã phản đối bằng cách mặc trang phục bản.

"Nữ hắc phù thủy" (năm 1968)

Gábor Szabó (1936-1982), Peter Green (1946), Carlos Augusto Alves Santana (1947)

Bài hát "Nữ hắc phù thủy" đã được viết bởi tay ghi-ta người Anh tên là Peter Green và được trình diễn bởi Fleetwood Mac vào năm 1968. Hai năm sau đó, dưới tài năng của tay Rock-Ghi-ta là Carlos Santana mà bài hát "Nữ hắc phù thủy" đã leo lên hạng 4 trên bảng xếp hạng các bài hát Mỹ. Bài hát đã xuất hiện trong album Abraxas của Santana, đứng thứ nhất trong các bảng xếp hạng âm nhạc Mỹ và 4 lần nhận đĩa bạch kim vào năm 1986, một phần do sự phổ biến của bài hát. Bài hát đã sử dụng các giai điệu Latin tương đối phức tạp. Lời bài hát mô tả về một phụ nữ đã sử dụng một loại ma thuật đẹp nhằm tấn công một người đàn ông khi người này đang cố gắng "trục xuất một con quỷ" ra khỏi người anh. Lạ lùng thay, sang thế kỷ 21, bài hát đã có một ý nghĩa văn chương đặc biệt. Ví dụ, vào năm 2000, một tòa án đã kết án 4 tháng tù giam đối với một phụ nữ U.A.E vì tội đã dùng ma thuật. Người đàn bà này bị cho rằng đã thuê một pháp sư để làm phép lôi kéo chồng cũ - đã ly dị - về lại với mình. Anh chồng cũ tin chắc mình bị ếm bùa và đình ninh do vợ cũ gây ra, anh ta kiện bà vợ ra tòa và đã thắng kiện.

NGUYỄN THANH HẢI
tổng hợp

psb
College

Trường Cao đẳng Quốc tế PSB là trường duy nhất tại Việt Nam cung cấp chương trình đào tạo của PSB

- CHỈ XÉT TUYỂN, KHÔNG THI TUYỂN
- 12 cơ sở tại 5 quốc gia
- 55.000 sinh viên đang theo học

(08) 3926 2233

www.psbcollege.edu.vn

144-146-148 Lê Lai, Phường Bến Thành, Quận 1, TP HCM

THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH
GIẢI ĐÁP VĂN HÓA VÀ
HỌC TẬP TẠI SINGAPORE

NHẬN NGAY IPAD 4
KHI ĐĂNG KÝ NHẬP HỌC
TẠI PSB COLLEGE

Văn hóa nhai trầu thuốc của Myanmar

Khá đông người dân Myanmar hiện vẫn còn đang giữ thói quen nhai trầu thuốc, thậm chí họ còn tự nhận mình nghiện trầu, vắng nó ngày nào nhớ ngày đó, điều này dễ nhận thấy nhất mỗi khi họ mỉm cười. Răng của họ được nhuộm một màu nâu đỏ, nó là kết quả của việc "tôi luyện" hạt cau và thuốc lá mỗi khi nhai từ năm này sang năm khác, hai thứ nguyên liệu hạt cau và thuốc lá được người nhai trầu quấn trong một cái lá trầu đã quét vôi. Myo Min Than, 28 tuổi, một người bán mì tại một khu chợ lớn nhất thủ đô Ngưỡng Quang (Yangon), đô thị lớn nhất Myanmar, đơn giản cho biết: "Sau khi uống trà hay cà phê xong, nhiều người dân xứ tôi lại quay sang nhai trầu; tôi cũng vậy, ăn gì thì gì mà sau đó cũng phải nhai trầu. Tôi quen với phong tục này, nó đã trở thành nếp sống hàng ngày của mình". Giống như trà (chè) hay cà phê, trầu thuốc luôn là đầu câu chuyện đối với người dân bản xứ. Tuy nhiên, chẳng bình thường như trà hay cà phê, bởi nhai trầu còn có thể bị ung thư miệng.

"Nhai một miếng trầu không quan trọng, nhưng sự nguy hiểm sẽ tăng lên khi bạn bắt đầu nhai miếng thứ hai. Nếu cứ nhai trầu như nghiện thì chẳng chóng thì chầy bạn sẽ bị ung thư", dẫn lời tuyên bố của GS Ying-chin Ko, Phó chủ tịch của Đại học y Cao Hùng (KMU, Đài Loan), ông Ying-chin Ko là người đang tiến hành một số nghiên cứu bước đầu có để cập đến mối liên hệ giữa việc nhai trầu thuốc và chứng ung thư miệng ngay từ thập niên 1990. Trầu thuốc là gì? Hiểu nôm na thì nó là một cái bọc nhỏ bao gồm hạt cau được quấn trong lá trầu có quét một lớp vôi tôi. Một số loại trầu thuốc còn đi kèm với cả thuốc lá. Theo một nghiên cứu được biên soạn bởi Cơ quan Nghiên cứu ung thư quốc tế (IARC), trong báo cáo chuyên đề của IARC về "Trầu thuốc và nhai hạt cau (2004)", thì mỗi vùng khác nhau tại châu Á, người ta lại sử dụng riêng một loại gia vị để nhai trầu, nó bao gồm bạch đậu khấu, củ nghệ và các chất làm ngọt.

Theo đó, khoảng 600 triệu người

Nhai trầu làm tăng niềm vui, song nó cũng bị cho là gây ung thư

VĂN HÓA ĂN TRẦU THỜI HIỆN ĐẠI

Văn hóa nhai trầu cau đã cổ lịch sử cách ngày nay nhiều thế kỷ, có lẽ là vào thời đại Đồ Đồng, theo kết quả của các nghiên cứu được khai quật tại di chỉ Núi Đọ (tỉnh Thanh Hóa, Việt Nam), được xuất bản vào năm 2001. Tại di chỉ này, các nhà nghiên cứu đã tìm thấy những chiếc răng người cổ xưa có nhuộm trầu thuốc. Nghi thức nhai trầu từ lâu đã trở thành một phần nghi lễ tôn giáo và văn hóa quan trọng, và một vài nơi tại châu Á, những túi trầu thuốc đã được sử dụng làm dược thảo chữa bệnh từ nhức răng đến mụn trứng cá. Tuy nhiên, nghiên cứu khoa học đã khám phá ra rằng nhai trầu thuốc còn dẫn tới nguyên nhân làm gia tăng căn bệnh ung thư - có hay không tác hại đến từ thuốc lá trong trầu thuốc?

trên khắp thế giới đã nhai trầu thuốc, khiến cho nhai trầu cau trở thành chất thần kinh được ưa chuộng hàng thứ tư, sau thuốc lá, rượu và các loại đồ uống có chứa caffein. Trầu cau chủ yếu được nhai ở châu Á, và không giới hạn trong số những người trưởng thành. Bạn có thể thấy sự hiện diện của trầu thuốc trong nghiên cứu và trên răng của trẻ em. Ở Myanmar, cánh tài xế rất yêu chuộng nhai trầu thuốc, nó giúp cho họ luôn trong trạng thái tỉnh táo khi lái xe. Anh U Sein, 37 tuổi, cho hay mỗi ngày, anh nhai trầu 10 lần. Anh U Sein là tài xế taxi, hầu như quẩy trầu via hè nào ở thủ đô Ngưỡng Quang cũng đã trở

nên thân thuộc với ông khách hàng nghiện trầu này. Anh U Sein giải thích cho thú vui của mình: "Hút thuốc lá làm cho con người ta nghiện như nghiện ma túy, vì lẽ đó tôi chỉ có một chút chóng mặt khi nhai trầu". Thực vậy, U Sein quả quyết anh không hề hút thuốc lá. Với anh, "trầu thuốc là bạn hiền của tôi", rõ ràng U Sein cũng không hay sức khỏe anh có bị đe dọa bởi những miếng trầu tèm hay không.

Được biết, mỗi gói trầu thuốc có giá khoảng 100 Kyat (tiền tệ Myanmar), khoảng 10 xu tiền Mỹ. Tầm trầu và chờ khách hàng đến bán đó là công việc kinh doanh hàng ngày của anh Kyaw Thet, 26 tuổi, anh có một quầy trầu ở

Hạt cau, loài cây được trồng phổ biến ở châu Á, là nguyên liệu không thể thiếu khi ăn trầu

trung tâm Ngưỡng Quang. Kyaw Thet tēm trầu nhanh thoăn thoắt trong khi ông khách thân thiết U Sein đang ngong ngóng đợi ở bên. Kyaw Thet không nói nhiều về công việc kinh doanh hàng ngày của mình, nhưng khoảng đôi phút, anh lại làm ra 6 phần trầu thuốc. Anh nhanh tay quét vôi tô lên lá trầu trước khi cuốn nó thành hàng và thêm vào bên trong là hạt cau và một nhúm thuốc lá nhỏ. Tiếp đó, Thet lại cho thêm vôi vào trầu trước khi dứt công đoạn tēm trầu. Anh tài xế U Sein nở nụ cười về hài lòng khi trả tiền cho Kyaw Thet, nụ cười rực ánh đỏ của bã trầu lâu năm quện lại.

Tiềm ẩn nguy cơ bệnh tật, ung thư

Văn hóa nhai trầu cau đã có lịch sử cách ngày nay nhiều thế kỷ, có lẽ là vào thời đại Đồ Đồng, theo kết quả của các nghiên cứu được khai quật tại di chỉ Núi Đọ (tỉnh Thanh Hóa, Việt Nam), được xuất bản vào năm 2001. Tại di chỉ này, các nhà nghiên cứu đã tìm thấy những chiếc răng người cổ xưa có nhuộm trầu thuốc. Nghi thức nhai trầu từ lâu đã trở thành một phần nghi lễ tôn giáo và văn hóa

quan trọng, và một vài nơi tại châu Á, những túi trầu thuốc đã được sử dụng làm được thảo chữa bệnh từ nhức răng đến mụn trứng cá. Một số người còn tin rằng nhai trầu có các tính năng làm tăng cường khả năng ham muốn. Tuy nhiên, nghiên cứu khoa học đã khám phá ra rằng nhai trầu thuốc còn dẫn tới nguyên nhân làm gia tăng căn bệnh ung thư - có hay không tác hại đến từ thuốc lá trong trầu thuốc? Các chất gây ung thư có nguồn gốc từ thuốc lá và hạt cau được tìm thấy trong nước bọt của người nhai trầu thuốc. Chính GS GS Ying-chin Ko cũng lên tiếng cảnh báo: “Về cơ bản, lá trầu là tốt, nó không gây bệnh ung thư. Vôi không dẫn đến ung thư, nhưng nó có thể làm tăng sự phát hành chất sinh ung thư. Quả là đang tiềm ẩn một hiểm họa”.

Tại một số quốc gia, các quan chức đã khởi động những chiến dịch cảnh báo, tuy nhiên về phía giới chức y tế thì họ lại đang đối mặt trong một trận chiến thuyết phục con nghiện trầu rằng nhai trầu có hại cho sức khỏe. Nhưng không hề dễ, bởi văn hóa nhai trầu đã ăn sâu vào tiềm thức. Ở Đài Loan, theo GS Ying-chin Ko: “Ai cũng

biết là ăn trầu không tốt cho sức khỏe, nhưng đầu dễ gì mà người ta có thể từ bỏ thói quen một sớm một chiều được”. Gần đây, chính quyền Papua New Guinea đã ra một lệnh cấm bán và nhai trầu tại thủ đô Port Moresby nhưng chủ yếu của hành động này là nhằm ngăn ngừa những hình ảnh xấu xí khi người nhai trầu khạc nhổ nước bã trầu ra đường. Ở Myanmar, Hiệp hội Bảo vệ người tiêu dùng (CPA), một tổ chức phi chính phủ, đang nỗ lực nhằm gia tăng cảnh báo cộng đồng về rủi ro của việc nhai trầu, tuy nhiên thông điệp chính lại là lạc sang việc để phòng mỗi nguy hiểm của thuốc trừ sâu bám trên lá trầu.

Ông Bo Oat Khine, chỉ tịch của CPA, phát biểu trên hãng tin CNN: “Thời xưa, lá trầu dùng làm thuốc nhưng hiện giờ lá trầu còn tiềm ẩn mầm họa ung thư miệng, do bởi người trồng đã sử dụng quá nhiều dư lượng thuốc trừ sâu để phòng bệnh cho cây. Tuy nhiên cả hạt cau và lá trầu đều có đặc tính chống sâu bệnh rất mạnh, vì lẽ đó cho nên tôi nghĩ rằng trong trồng trọt, người ta cũng ít dùng thuốc trừ sâu. Các nghiên cứu trước đây cho thấy rằng thuốc trừ sâu có một liên hệ đến bệnh ung thư bạch huyết hay ung thư máu, nhưng không có triệu chứng liên quan đến ung thư miệng”. Bất chấp những lời cảnh báo, người bán mì Myo Min Than cho hay rằng anh không quan tâm lắm đến kế hoạch phòng bệnh. Anh nói rằng mỗi ngày đã nhai khoảng 10 miếng trầu thuốc nhằm giúp cho anh luôn tỉnh táo trong lúc buôn bán, mỗi ngày, Min Than dậy lúc 3 giờ sáng và kết thúc buôn bán lúc 8 giờ tối. Người đàn ông kết luận: “Tôi làm việc suốt ngày, ngày này sang ngày kia, vì thế nếu không nhai trầu liệu có thứ thuốc nào khiến cho tôi bớt buồn ngủ mà không gây ra tác dụng phụ?”

HẢI THÀNH

Khởi đầu sự nghiệp
START YOUR JOURNEY IN ACCOUNTING AND FINANCE
tài chính kế toán

ACCA

**TO BE
DIFFERENT
PREPARED**

www.accaglobal.com / Vui lòng liên hệ 08 3910 3488 (VPDD ACCA HCM) / 04 3946 1388 (VPDD ACCA Hà Nội)

“5 Dòng kẻ”: Kiên định một con đường

Với phiên bản mới 2013, “5 Dòng kẻ” chỉ còn lại ba thành viên nhưng lại mở ra rất nhiều hướng phát triển khi nhóm vừa trình làng 3 sản phẩm có thể nói là ấn tượng nhất từ trước tới nay. Trải qua hơn 10 năm từ khi thành lập đến nay, nhóm 5 Dòng kẻ vẫn luôn trung thành với World Music như một thương hiệu riêng khó phai mờ.

Y THIỆN

4 năm cho 1 album

Đã gần 4 năm từ sau thành công vang dội của album Cánh mặt trời, 5 Dòng kẻ gần như ít xuất hiện hơn để các thành viên có thể chu toàn cuộc sống riêng. Khi đã hoàn toàn dành cho âm nhạc, nhóm quyết định chọn thời điểm này để ra mắt album mới cũng như lời giới thiệu ý nghĩa cho sự xuất hiện của phiên bản 5 Dòng kẻ chỉ còn lại ba thành viên. Nói về thời gian và thời điểm chọn dòng nhạc này để ra mắt, thành viên Bảo Lan cho biết: “Thật ra album Yêu phải được phát

hành trước đây rất lâu nằm trong tổng thể các album world music làm nên thương hiệu cho nhóm. Nhưng vì lý do khách quan nên nhóm đã thực hiện trong thời gian dài cũng như yêu cầu hoàn thiện ngày một cao hơn nên sau gần 4 năm album mới chính thức ra mắt”.

Album tiếp tục là dòng world music làm nên thương hiệu cho nhóm trong suốt thời gian qua. Điểm đặc biệt là khi thưởng thức album, giai điệu mang đến cảm giác thư giãn nhiều hơn và ca từ cũng mang chất tự sự. Bảo Lan chính là người sáng tác toàn bộ 10 bài hát trong album thể hiện cái

nhìn hiện tại có nhiều sự trải nghiệm. Nét sâu lắng ấy theo nhóm đôi khi không phải khán giả nào cũng có thể nghe một cách dễ dàng như vì phong cách nhóm đã chọn ngay ban đầu và thành công nên khó lòng thay đổi được.

“Yêu” được xây dựng liền mạch gồm 10 bản nhạc, trong đó có 7 ca khúc và 3 soundtrack, mỗi bản nhạc được tượng trưng cho một diễn biến tâm lý. Âm nhạc được sử dụng nhiều hiệu ứng điện tử kết hợp với đàn dây, những đoạn nhạc chủ đề được giới thiệu ở phần đầu và lặp lại ở cuối đĩa, không phân định giữa phần nhạc, lời

hát và vocal. Điểm nhấn mà 5 Dòng kẻ muốn hướng tới trong album không hẳn là sự tinh vi hay sáng tạo của world music mà chính ở thông điệp trong từng tác phẩm. Bảo Lan muốn khán giả chia sẻ được với sản phẩm này nhiều ở tinh thần và tâm hồn. Lý giải cho chữ Yêu được chọn làm tên chính thức cho album, Bảo Lan đã để tựa:

“Yêu” là dòng cảm xúc được bắt đầu từ một giấc mơ định mệnh, là cuộc giao tranh giữa lý trí và trái tim, giữa bản ngã và xã hội, giữa thực và mộng. “Yêu” đến bất ngờ và không báo trước. Khi cảm xúc trong con người thức tỉnh, nó dẫn dắt toàn bộ trái tim và ý thức của bất kể ai. Từ sâu thẳm trong tâm hồn mỗi người, ai cũng ước mơ cho mình một hạnh phúc giản dị. Nhưng, khi yêu, tình yêu luôn chiếm lĩnh và làm trái tim run rẩy vì hạnh phúc hay gục ngã vì đớn đau, nó bị chi phối bởi quá nhiều những mối tương quan không mong đợi...”

Khi nhóm chính thức ra mắt album này, nhiều người đã đánh giá ngay đây là sản phẩm có chất lượng và nét riêng trong dòng chảy của đời sống âm nhạc, tuy nhiên hướng về số đông

khán giả thì không phải là album thích hợp. Giải thích cho việc này, Bảo Lan cho biết: *“Nhóm đã xác định ngay từ đầu là nếu chọn world music thì không thể có được số đông khán giả được. Nhóm nghĩ thành công theo mỗi người sẽ được định nghĩa và đánh giá khác nhau. Có thể dòng nhạc mà 5 Dòng kẻ ít khán giả hơn một tí nhưng ngược lại nhóm đạt được những giá trị tinh thần không gì thay thế được...”*

5 Dòng kẻ cũng cho biết rằng nhóm có những cách nghĩ rất riêng về âm nhạc và không chọn theo một lối đi quen thuộc nào, vì thế nhóm rất tâm đắc với quan điểm của nhạc sĩ Rolf Lovland - nhóm Secret Garden: *“Khán giả thường hay hỏi âm nhạc tôi viết thuộc thể loại gì: Cổ điển, Dân gian, World hay New Age? Tôi trả lời rằng chính mình cũng không biết. Tôi chỉ biết đó là âm nhạc đến từ trái tim và tôi muốn khán giả cảm nhận theo cách riêng của họ”* 5 Dòng kẻ thấy đây là một quan điểm vô cùng âm nhạc và cũng muốn chia sẻ với khán giả của mình điều này.

Phác họa hành trình 5 Dòng kẻ

Sau gần 4 năm không xuất hiện, khán giả đang tò mò nhóm có gì mới cũng như tại sao đó lại là khoảng thời gian lặng im quá dài. Để hình dung rõ nét về 5 Dòng kẻ từ buổi đầu tiên đến hôm nay, ca sĩ Lan Hương đã dày công tập hợp tư liệu để làm nên một cuốn sách tạm gọi là “tự truyện” khá chi tiết về nhóm. Hành trình 10 năm là con số không nhỏ với một nhóm nhạc Việt, từ những đóng góp tích cực của nhóm với đời sống âm nhạc, khán giả sẽ chờ đợi cuốn sách này như một dấu ấn khó quên khi trở lại với các sân khấu ca nhạc hôm nay.

“5 Dòng kẻ đã ở bên nhau hơn một thập kỷ ca hát. Và tất cả đều chưa muốn dừng lại. Lẽ dĩ nhiên, tôi những điểm mốc thời gian thích hợp, nhóm rồi cũng sẽ phải làm những điều cần thiết. Nhưng 5 Dòng kẻ biết rằng sự gắn bó giữa các thành viên không chỉ ở trên sân khấu. Chúng tôi là những “chiến binh” của số phận, cùng nắm tay nhau bước đi trên con đường chinh phục ước mơ và hoài bão của chính mình... Tình bạn - sự đoàn kết - và lòng yêu thương đã giúp chúng tôi vượt qua nhiều trở ngại để ở lại bên nhau, để trao trọn trái tim mình cho âm nhạc và công chúng...”, người chủ biên sách Lan Hương đã bộc bạch ý nghĩa cũng như ý tưởng phác họa cuốn sách này.

Tự truyện luôn là vấn đề được đề cập nhiều hiện nay khi các nghệ sĩ đã đua nhau tạo thành trào lưu. Tuy nhiên, với thương hiệu 5 Dòng kẻ chắc hẳn sẽ có nhiều điều thú vị. Lần đầu tiên, những câu chuyện về con đường âm nhạc của 5 Dòng kẻ từ những bước đi đầu, những tâm tình riêng tư của các thành viên được chia sẻ trong cuốn sách này. Đặc biệt, có thể coi đây là món quà kỷ niệm khép lại thời kỳ gắn bó của cả bốn thành viên và để mở ra một con đường mới. Một cuốn sách, một album và một MV Rồi được thực hiện công phu cho thấy ở thời điểm nào 5 Dòng kẻ cũng là nhóm nhạc làm việc rất nghiêm túc, chuyên nghiệp và có chất lượng nghệ thuật. ■

NHÂN 100 NĂM SINH NHÀ THƠ ĐOÀN VĂN CỪ
(1913-2013)

ĐOÀN VĂN CỪ VỚI HỘI XUÂN VÀ NHỮNG PHIÊN CHỢ TẾT

Nhà thơ Đoàn Văn Cừ (bên trái)

GS PHONG LÊ

Những phiên chợ tết, những hội xuân của làng quê xưa, những làng quê cổ truyền Việt Nam may mắn còn lại đáng nét trong thơ Đoàn Văn Cừ^(*) như chứng tích của cả một thời xưa:

*Những thằng cu áo đỏ chạy lon xon
Vải cụ già chống gậy bước lom khom
Cô yếm thắm che môi cười lạng lẽ.
Thằng em bé nép đầu bên yếm mẹ
Hai người thôn gánh lợn chạy đi đầu
Con bò vàng ngộ nghĩnh đuổi theo
nhau
(Chợ tết)*

Đoàn trải dài vùn vụt giữa dòng sông

*Người lỗ nhỏ chèo lên làn nước lạnh
Bọn đồ vật trước đình thi sức mạnh
Mình cời trần gân cốt nổi như lươn
Tiếng reo hò khuyến khích dây từng
cơn*

*(Đám hội)
Một cụ già râu tóc trắng như bông
Mặc áo đỏ cầm hương đi trước đám
Đám sáu cụ áo mền bông đỏ sẫm
Quần nâu hồng chống gậy bước theo
nhau
Hàng ô đen thông thả tiến lên sau
(Đám cưới mùa xuân)
Những hình ảnh thật đầy màu*

sắc và hoạt động, và sống động. Nó dường như muốn tự phân biệt với số lớn thơ của nhiều tác giả trong phong trào Thơ mới, nhìn chung là hướng ra đời sống thị thành, và hướng con người đi vào và đào sâu vào một cái Tôi riêng. Còn Đoàn Văn Cừ cùng với những người thuộc xu hướng như ông là Anh Thơ, Bằng Bá Lân, và nhất là Nguyễn Bính, lại muốn con người trở về, hoặc ở lại với nông thôn, với làng quê, trong những vui buồn xen kẽ, và cả trong cái vui chung, dầu hiếm hoi, nơi đời sống cộng đồng. Hướng về cội nguồn, về cái chung của số đông, của sinh hoạt nhân quần, lẽ tự nhiên là có cái ồn vui, và cả sự ấm áp:

*Trên con đường viên trắng mép đôi
xanh*

*Người các ấp tưng bừng ra chợ tết
Họ vui vẻ kéo hàng trên cỏ biếc*

Cả những gam màu trong thơ tết của Đoàn Văn Cừ cũng là những gam màu nóng:

*Những mẹt cam đỏ chót tựa son pha
Thúng gạo nếp đông đầy như núi
tuyết*

Con gà sống mào thắm như cục tiết

...
*Con bò vàng ngộ nghĩnh đuổi theo
sau*

*Sương trắng rõ dấu cày như giọt
sữa*

*Tia nắng tia nháy hoài trong ruộng
lúa*

*Núi uốn mình trong chiếc áo the
xanh*

Chợ là thế. Và chợ tết càng thế. Đông hơn thường. Và vui hơn thường, nhiều màu sắc hơn thường. Nhân quần trong thơ về chợ tết của Đoàn Văn Cừ vẫn là một nhân quần trong sự mưu sinh, trong sự vật lộn với miếng cơm manh áo hàng ngày. Nhưng đây là phiên chợ tết, phiên chợ cuối năm, phiên chợ của kết thúc và mở đầu cho một năm, nên

lại có gương mặt rạng rỡ, và mang theo niềm vui, sự thông dong, sự thụ hưởng, sự ngắm nhìn... Cái đó chỉ có trong phiên chợ tết. Đón nhận được thần sắc đó, ý vị đó, Đoàn Văn Cừ đã chuyển được nó vào bức tranh chợ tết chỉ diễn ra có một lần trong năm. Và với những phiên chợ tết trong thơ Đoàn Văn Cừ, bức tranh quê Việt Nam trong lâu dài và chu chuyển của lịch sử bỗng trở nên vĩnh viễn.

Hoài Thanh qua *Thi nhân Việt Nam* có nói đến “đồng quê” như là “nơi nung nấu cuối cùng của dĩ vãng”, trong lời bình thơ Đoàn Văn Cừ. Dĩ vãng và vẻ đẹp của dĩ vãng chỉ có nơi đồng quê ư? Xem ra là đúng. Sinh hoạt phố xá thành thị của ta đã hình thành từ đầu thế kỷ trước khiến cho những chàng trai quê trong thơ Nguyễn Bính vừa ngậm ngùi, vừa âu lo đến thảng thốt:

Hôm qua em đi tỉnh về

Hương đồng gió nội bay đi ít nhiều.

Thế giới thành thị đó đang đổi thay rất nhanh, rất gấp và cực kỳ gấp vào cuối thế kỷ trước đến đầu thế kỷ này. Đổi thay hàng ngày và thậm chí hàng giờ. Nó lấn dần nông thôn, và khoảng vài chục năm nay, nó làm thay đổi sắc diện nông thôn, đến mức xem ra đã hết hẳn những phiên chợ tết kiểu Đoàn Văn Cừ. Nhưng may mắn thay, còn đó những bài thơ về những “bức tranh quê” cùng “hội xuân” và “chợ tết”...

Hoài Thanh lưu ý đến cái sống động, cái hoạt động, cái “dòng chảy mà rực rỡ” sắc màu trong thơ Đoàn Văn Cừ. Đó quả là nét riêng làm nên thơ ông. Nhưng phần tôi, đọc thơ Đoàn Văn Cừ ngay từ khi còn nhỏ, còn ở tuổi bím gấu áo theo mẹ đi chợ tết, tôi thường buồn ngay sau cái vui, hoặc nói cách khác, thường thấm thía một nỗi buồn, có lẽ do được nhìn qua tâm thế một đứa trẻ thấy cuộc vui chóng qua, ngày vui ngắn quá:

*Trên con đường đi các làng hẻo lánh
Những người quê lũ lượt trở ra về
Ánh dương vàng trên cỏ kéo lê thê*

Lá đa rụng tươi bởi quanh quán chợ
Không chỉ riêng chợ tết mà còn lan sang cả các đám cưới và hội xuân, vào cũ giêng - hai:

Người đi xem nhiều bọn đã ra về
Trên đường vắng lá để rơi lác đác
Ốc xa rúc từng hồi trong xóm mạc
Những “lê thê”, “tơi bời”, rồi “lác đác”, và cả cái tiếng “ốc xa rúc” nơi “xóm mạc” gắn với cảnh hoàng hôn sau cuộc vui kéo dài trong ngày, tự nhiên vẫn cứ là cái phải đến, là cái không cưỡng được, làm đọng lại biết bao là buồn thương và nuối tiếc.

Sau này lớn lên tôi mới hiểu: rất cuộc thì khí hậu thời đại vẫn là cái không ai, không nhà thơ nào, kể cả Đoàn Văn Cừ thoát được. Nó là nỗi sầu lớn của thời thế, nằm trong cảnh ngộ chung dân tộc. Và là sản phẩm của con người khi đi sâu vào cái Tôi riêng, trong cảnh ngộ chung ấy.

Trong *Thi nhân Việt Nam*, ở cả hai lần ấn hành, mục Đoàn Văn Cừ đều không có tiểu sử. Chỉ có thơ chọn và lời bình của Hoài Thanh. Tác giả *Thi nhân Việt Nam* đã hai lần đưa tin để nghị nhà thơ cho biết địa chỉ, nhưng cả hai lần đều không liên hệ được, cả hai lần “vẫn chưa biết Đoàn Văn Cừ ở đâu!”. Nhà thơ như là người mai danh ẩn tích. Chỉ có thơ mà không thấy người.

Và xem ra không chỉ vào thời của *Thi nhân Việt Nam* lúc nhà thơ còn ở tuổi ngoài hai mươi lăm. Tác giả của *Thôn ca*, năm 1960, rồi tập *Độc đường xuân*, năm 1979 hình như vẫn sống một đời thơ khiêm tốn, trầm lặng thế. Ngoài thời gian tham gia quân đội trong kháng chiến chống Pháp, rồi mười năm công tác ở Nhà xuất bản Phổ thông; từ năm 1970, sau khi nhà thơ đồng hương Nguyễn Bính mất bốn năm, Đoàn Văn Cừ về hưu, sống ở quê: xã Nam Lợi, huyện Nam Ninh, tỉnh Nam Định. Người bé nhỏ, dáng hiền hậu, khiêm nhường và có phần khắc khổ, chân dung Đoàn Văn Cừ từ những bài thơ tết giữa những năm 1930 cho đến 1960, rồi 1970 dường như vẫn không thật “hòa hợp” lắm với đời sống thành thị. Chân dung Đoàn Văn Cừ xem ra phải được đặt trên nền cảnh nông thôn Việt Nam thuần hậu, ít thay đổi, thì mới thật là phù hợp. Nhưng như vậy có là đi ngược với quy trình “tiến hóa” không, khi trong tâm tưởng của nhiều thế hệ bạn đọc chúng ta vẫn “sống” với bao thiết tha, luyến nhớ những hội xuân và chợ tết qua bảng màu rực rỡ mà trong trẻo của Đoàn Văn Cừ? ■

(*) 25/11/1913 - 27/6/2004.

Kỷ niệm CỦA một nhà giáo

NGUYỄN ĐÔNG NHẬT

Và là, nói VỀ một nhà giáo chỉ có bốn năm lên lớp, sau đó bị dứt khỏi ngành vì nhiệm vụ cách mạng; mãi đến 26 năm sau mới trở lại với lĩnh vực giáo dục... Mà trở lại theo CÁCH khác: mở trường dạy học. Vừa để sống khi "bị" nghỉ hưu sớm (51 tuổi), vừa tiếp tục thể hiện cái quan niệm sống xuyên suốt cuộc đời mình: *Muốn làm cách mạng, phải học giỏi; học giỏi mới làm cách mạng tốt được.*

Những bài viết ấy được tập hợp thành một tập sách dày hơn 400 trang (*), là những hồi ức về một trong những "lãnh tụ thanh niên" ở miền trung Việt Nam vào thập niên 1960, trong phong trào tuổi trẻ các đô thị miền nam Việt Nam. Đây là một hiện tượng đặc biệt và có lẽ là duy nhất trên toàn thế giới, trong lịch sử đấu tranh cho công cuộc thống nhất Tổ quốc: cuộc chiến kéo dài suốt 21 năm (1954-1975) giữa những người tay không tắc sắt chống lại kẻ thù có những vũ khí hiện đại nhất.

Đó là sự dũng cảm và tinh thần bất khuất của Vũ Kỳ Nam, một thiếu niên mới 15 tuổi dù bị tra tấn dã man vẫn kiên quyết không khai báo với kẻ địch về "anh Hai" và đồng đội của mình. Đó là tâm tình của tiến sĩ sử học Phan Văn Hoàng, Tổng thư ký Hội khoa học lịch sử TP.HCM, khi nhớ lại 50 năm trước, lúc tham gia cách mạng: *"Tục ngữ có câu: Bước đi đầu tiên thật quan trọng (It's the first step that counts). May mắn cho tôi có anh*

Lê Phương Thảo trong những bước đi chấp chững ấy".

Chuyện cũ, chỉ xin "lướt qua" một tí, bởi vì cái gì đã qua, thì vẫn không quên, nhưng không nên chỉ "ôm" cái bóng của quá khứ mà sống. Chuyện mới - và - đang - là, có lẽ đáng nói hơn. Trong tập sách, có nhận xét và đánh giá của nhiều "tên tuổi": các GS Trần Hồng Quân, Nguyễn Đại Hưng, Văn Đình Ứng, Nguyễn Minh Thuyết, Bửu Nam; các nhà giáo, nhà văn Trần Đại Vinh, Hoàng Phủ Ngọc Phan... Nhiều lắm, chỉ xin lược trích suy nghĩ của "ông già" Đỗ Đình Thọ, nguyên Tham tán Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp: *"Người viết bài này năm nay đã ở tuổi 83, với hơn 60 tuổi Đảng. Danh lợi không ham, phú quý không màng... Cũng chẳng viết để 'tâng bốc' ai, hoặc 'cầu cạnh' ai! Mà viết để trải lòng mình trước một con người thật, một tấm gương thật! Viết để sinh viên và thanh niên các thế hệ hôm nay và mai sau biết là: trong nhân dân ta, trong Đảng ta vẫn còn nhiều người có Tâm - có Tài và có Tình như anh Lê Công Cơ" và để "trong xã hội không còn 'một bộ phận không nhỏ' vì cái thói Ham tiền, Háo danh, Coi thường danh dự, Vô cảm và Hèn nhát, coi nhẹ nghĩa Đồng bào"...*

Trong Lời Tựa viết cho tập sách, Nhà giáo, Nhà phê bình văn học Trần Hữu Tá đã bày tỏ: *"Đọc xong, vẫn có một mong muốn: giá mà sớm có nhiều tập sách như thế - những tập sách rất cần cho thế hệ trẻ để khỏi lạt lòng với quá khứ oanh liệt của cha ông, để những ham muốn vật chất quá đà khỏi ám ảnh tư tưởng, lũng đoạn hành*

Vì sao lại CỦA, mà không nói như cách gọi quen và... đúng cú pháp (trong nhà trường) là, VỀ? Bởi vì, đó là 33 bài viết + phát biểu CỦA những đồng chí đồng đội đồng nghiệp, Và bởi vì, nhà giáo ấy đã lưu cái bóng của chính ông khá sâu đậm lên suy cảm của những người viết.

động. Nói gọn lại, để tuổi trẻ hôm nay và ngày mai không trở thành những người vị kỷ và phản bội truyền thống. Nếu chậm nữa sẽ quá muộn, vì lớp người trong cuộc ấy đang lần lượt ra đi".

Không hèn, mà tất cả suy nghĩ có trách nhiệm của lớp người đi trước đều giống nhau, khi nghĩ về thế hệ trẻ hôm nay: ưu tư và lo lắng (cả lo... sợ nữa!). Vì sao?

*

Riêng người viết bài... điểm sách này, thì sau khi đọc xong tập sách, cả một chuỗi những năm tháng tươi - đẹp - bi - kịch ấy hiện ra. Để thấy, đằng sau những lời lẽ chân thành của những bằng hữu đồng đội năm nào, là chân dung của một lớp người đã hiến dâng cuộc đời cho Tổ quốc. (Vì thế, tên gọi của tập sách cũng có nghĩa: Nếu tình yêu nam - nữ là sự chiếm lĩnh - tiếp nhận, thì tình bạn là sự phóng chiếu bản thân lên người bạn của mình; và ngược lại: viết về một cá nhân, dù vô tình hay cố ý, là viết về một thế hệ: khát vọng trong NHỮNG CHÂN TRỜI KHÁT VỌNG là ước mơ hòa bình, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam).

Và muốn được nhắc nhở một điều: Lịch sử là một vở tuồng có nhiều hồi, nhiều cảnh, với tất cả những... đậm nhạt đắng cay. Điều quan trọng là, dù ở đâu và vào lúc nào, cũng phải cố gắng chống lại những tiếng - vật - chất đang ở thẳng thời muốn kéo con người xuống bùn nhơ, nếu còn muốn được xứng đáng với cái vinh - dự - tang - thương: Làm Người.

10 giờ, 3/11/2013

(*): Những chân trời khát vọng, NXB Hội Nhà văn, tháng 11/2013

NỖI NHỚ THÁNG MƯỜI

NGUYỄN HOÀNG

Hiu hiu những đợt gió chướng thổi qua chái bếp sau hè, tháng mười (âm lịch) chớm sang, mang đến bao nhiêu cảm xúc, ai cũng thấy lòng băng khuâng thương nhớ tháng mười trong ký ức, tháng mười của những ngày xưa cũ trong veo không mây may vướng ưu tư và phiền não, tháng mười của tuổi thơ đi qua trong lòng người đẹp kỳ lạ!

Tháng mười, mùa con nước dâng đầy trong mương vườn dừa, dòng nước do cơn mưa chướng mang lại đục ngầu phù sa, vườn dừa đầy nước say trái, từ dòng nước, trong lòng đất sản sinh ra vô số tép đất, chà, đặc bung, đủ, dớ những con tép to bằng đầu ngón tay cái tươi rói nhảy tanh tách, món tép nướng xỏ lụi bằng cọng dừa, tép rang nước cốt dừa, tép nấu canh chua đậu rồng với bông so đũa trắng, tháng mười đã gọi mùa sang từ lúc nào, cũng chẳng ai để ý mà nghe trong ruột cồn cào thương tháng mười da diết, tháng mười đã tạo nên một sự ấm cúng của một vùng quê. Tháng mười kéo những cơn mưa chướng về dai nhách nặng hạt, mùa trở cờ lau sậy ngoài sông Hàm Luông chao trong gió, mùa bắn, mùa mía trở cờ và bọn trẻ quê lại được một mùa bội thu với những trò chơi đặc sệt xứ dừa bẻ cờ mía làm súng, chơi trò trận giả trong vườn dừa, ôm trái dừa điếc tập lội đua trong mương dừa đầy nước, làm chong chóng lá dừa nhờ gió chướng, hay chơi trò chòi lá dừa...

Tháng mười, ruộng mía ngập trong nước, những bụi khoai mì trồng xen trong ruộng sẽ thối nếu không được nhổ kịp, thế là cả nhà phải thu hoạch vội vàng, thêm lắm mùi khoai mì nướng bốc khói thơm lừng mùi nước, khoai mì sượng, ngon không thể tả, tháng mười cho nỗi lo của những con nước đầu tháng và ngày rằm những ao cá ngập nước cá tràn ra mương vườn, một chiến lợi phẩm đi chà bắt cá của bọn trẻ, và đó còn là nỗi vất vả khi đến trường của bọn trẻ quê bị bọp lội nước đến trường trên đầu đội mưa dưới chân lội nước, mỏng te miếng áo mưa bằng túi đựng phân urê, lớp học mưa dột phía trên, phía dưới ngập nước những con cá sặc, lìm kìm ngoe nguẩy đuôi ung dung bơi trong lớp học, lớp học nhốn nháo, cô giáo phải lội nước viết bảng, nhưng bọn trẻ nghèo hiếm khi có đứa bỏ học, vì chúng chỉ mong có được con chữ để xóa đi cái nghèo đói. Đứa nào cũng nuôi một ước mơ, giờ trôi dạt tứ phương, biết có còn nhớ tháng mười quê nghèo xưa...

Tháng mười, một mùa trăng sáng vàng vạc trong năm, trăng nhô lên khỏi đợt dừa tở, đọng lại sóng sánh bóng trong mương dừa huyền hoặc, đẹp lạ kỳ! Giữa khuya giạt mình tỉnh giấc, trăng vẫn sáng hoắc rọi bóng qua khe cửa sổ nhỏ, tiếng thổi trích từ bên cồn xa đưa vọng lại mùa thổi trích bắt đầu, khí lạnh nhẹ nhẹ lan tỏa trong tiết trời đưa giấc ngủ trở lại nhanh chóng. Tầm bốn giờ rưỡi khi nhạc hiệu chương trình Đài tiếng nói nhân dân TP.HCM phát chương trình nông thôn, từ chiếc radio cũ kỹ nhỏ xíu của nội, phát nghe thường nhật, khi đó, nội sẽ gọi dậy để chuẩn bị đón đồ cho bữa chợ sớm một phường tiện giao thông chính lúc bấy giờ, thường thì nội bẻ chục trái dừa, buồng cau dày ngon, hay vài ộp lá chuối bắt chuyến đồ khuya chạy từ bên cồn rước khách qua tận bờ bên đây, hươu đuốc lá dừa làm tín hiệu là tại bến đó có khách...

Thương lắm tháng mười trong tiềm thức tuổi thơ, tháng mười mang một màu sắc lạ của những cơn mưa chướng, ngày nắng ui ui, se se lạnh của tiết trời đêm tháng mười hiu hiu gió, nhớ tiếng thổi trích phía cồn vọng đưa, những món ăn riêng tháng mười mới có, làm cho lòng xốn xang chờ đợi tháng mười sang, nôn nao cho những buổi chợ sáng, thế nào cũng được nội thưởng cho một ổ bánh mì to, vì ôm dừa phụ với nội chỉ vòn vện năm trái dừa khô mới ọc ách nước.

Sáng nay, tháng mười nhẹ nhàng lướt qua, dòng người vẫn chảy tràn trên phố, có ít nhất một người se lòng thôn thức, ôm nỗi nhớ tháng mười se sắt, da diết đi trên phố... ■

BÙI ĐỨC KHOA

Quê quán Quảng Ngãi, sinh trưởng tại TP.HCM, cựu học sinh Trường THPT chuyên Lê Hồng Phong. Tốt nghiệp ngành Quản lý công nghiệp - ĐH Bách khoa TP.HCM và Cao học Quản trị kinh doanh tại ĐH RMIT, Bùi Đức Khoa hiện nay là Tiến sĩ Kinh tế, giảng viên Trường ĐH Kỹ thuật Công nghệ TP.HCM. Đam mê khoa học kinh tế, đồng thời cũng rất yêu thơ. Anh đến với thơ từ ngày còn là học trò phổ thông, đã góp mặt trong 5 tập thơ in chung và sắp xuất bản tập thơ đầu tay của mình: *Lý lẽ con tim*. Xin giới thiệu chùm thơ mới của nhà giáo, nhà khoa học trẻ.

ĐÀO QUỐC TOÀN

PHŨ PHÀNG

Ai bảo rằng tôi đừng rước ai
Vía hè đừng thơ thần gót giày
Cổng trường đừng đứng mà

trông ngóng
Đợi thời gian qua khói thuốc bay

Tôi nghĩ rằng ai đó hay lo
Lo cho tôi phải đừng bơ vơ
Lo tôi phải ngó mòn con mắt
Thương tôi khắc khoải phút mong chờ

Nhưng có ngờ đâu có hay đâu
Thì ra có hai kẻ bên nhau
Tung tăng chung bước giờ tan học
Lặng lẽ, tôi đành bước theo sau.

THƯƠNG MỘT MÌNH

Em đi trong nắng hồng say
Thuốt tha tà áo như mây sân trường
Để lòng tôi chợt nhớ thương
Để lòng tôi chợt vấn vương bóng hình
Hành lang mỗi buổi một mình
Ngẩn ngơ tôi đứng ngắm nhìn
trộm ai...

Em đi trong gió hôm nay
Bàn tay nắm lấy bàn tay một người
Để tôi nghe nỗi chơi vơi
Trong hư không bỗng nhiên rơi
rụng đây...

Suốt trong những tháng năm dài
Hành lang in dấu chân ai đợi chờ
Giờ hành lang tiếc ngẩn ngơ
Dáng ai bầu bạn những giờ ra chơi.

DỐI EM

Tôi lừa dối nhưng em nào có biết
Trộn niềm tin em vẫn đặt vào tôi
Nụ cười em vẫn bừng sáng đôi môi
Khi ngây ngất trong những lời tôi nói

Em trong trắng, em ngây thơ quá dối
Chưa biết gì, em chỉ biết tin tôi
Cho nên không một thoáng nghi ngờ
Không hề biết là tôi đang dối trá

Tôi lừa dối nhưng không đành dối mãi
Để niềm tin em sẽ chẳng phai
Để trên một nụ cười tươi vẫn nở
Để cuộc tình ta chẳng chút đắng cay.

HOA DẠI

Trong nắng sớm tôi là cây hoa dại
Đứng chờ vơ lạc lõng ở bên đường
Không tuyết sắc như nàng hồng
đỏ thắm
Nên ai nhìn đâu cảm thấy vấn vương

Trong gió sớm tôi là cây hoa dại
Hương nhạt nhèò vô vị giữa
không gian
Không thu hút nổi các chàng ong bướm
Nên mỗi sâu cô độc mãi mệnh mang

Trong bóng tối tôi là cây hoa dại
Chợt thấy lòng dịu bớt nỗi xót xa
Đêm đen phủ xuống cả vườn hoa lá
Chung quanh vườn ai cũng giống
như ta.

TÌNH YÊU CÚT BẮT

Tôi cùng em chơi một trò cút bắt
Trốn tìm nhau trong sóng gió cuộc đời
Em trốn giữa đám đông người xa lạ
Để anh tìm, tìm trong nỗi đơn côi

Em chạy trốn mỗi tình tôi rục rủa
Tôi rượt tìm chút hương vị yêu đương
Và hy vọng trên con đường định mệnh
Có một ngày em mỗi bước dừng chân

Tôi chơi một tình yêu, trò cút bắt
Đuổi theo em suốt cả một quãng đời
Nhưng rốt cuộc vẫn là người thất bại
Chẳng bao giờ kết thúc được trò chơi...

BIẾN CỐ

(CON LÂN NGỌC - PHẦN 3)

LÂM HÀ

(Tiếp theo kỳ trước)

Kỳ 7

Sáu Đang - nguyên bí thư tỉnh đoàn thanh niên Bạc Liêu trong chiến tranh chống Pháp được đánh giá là khéo léo, ngoan cường và dũng cảm. Vì vậy, sau khi hiệp định Genève được ký, khu ủy khu 9 đã tin cậy mà trao cho anh ta một công tác đặc biệt. Theo chân các đơn vị vũ trang ở khu vực sông Đốc xuống tàu tập kết, nhưng nửa đường thì Sáu Đang cùng nhóm cán bộ tỉnh báo khu 9 được lệnh rời tàu và chấp hành nhiệm vụ mới tại địa bàn Rạch Giá, một vị trí mà khu 9 còn giữ được điện đài để liên lạc trực tiếp với trung ương. Suốt mấy năm trời chịu đựng những cuộc hành quân tảo thanh, những đợt vận động “tố cộng, diệt cộng”, chịu đói khát cùng bộ phận cơ yếu tỉnh ủy, chưa khi nào Sáu Đang tỏ ra dao động hay ngán ngại gian lao. Điều ấy khiến cho tỉnh ủy Rạch Giá càng tin yêu người cán bộ cách mạng này để giao một nhiệm vụ đặc biệt khó khăn ngay sau khi nhận được nghị quyết 15 về tình hình cách mạng miền Nam. Ông Chín Cửu, bí thư tỉnh ủy Rạch Giá đã quyết định đưa Sáu Đang lên Sài Gòn thi hành nhiệm vụ mua hàng hóa phục vụ cho chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang. Do đường sá xa xôi, bản thân ông Chín Cửu lẫn Sáu Đang đều chưa bao giờ đặt chân đến Sài Gòn, ông quyết định tìm người tại chỗ giúp đỡ và người đó chính là thầy tu xuất - ký giả Trần Trung Ban. Năm 1958, liên lạc với trung ương bị đứt, Trung Ban phải mạo hiểm ngược xuôi tìm đường nối lại, hết ra Quảng Trị lại định sang Cambodge. Tình cờ, qua một cơ sở có quan hệ với tỉnh ủy Rạch Giá, Trung Ban quyết định xuất đầu lộ diện để dùng nhờ điện đài của nhóm cán bộ tỉnh báo khu 9 gửi trung ương một bức điện mật. Về nghiệp vụ thì sự “móc ngoặt” này là vô nguyên tắc,

nhưng trong tình thế lúc bấy giờ thì Trung Ban phải tận dụng mọi cơ hội để chấp nối liên lạc với tổ chức nhằm đảm bảo hiệu quả khai thác thông tin của lưới.

Chính trong lần tìm đến căn cứ mật của tỉnh ủy đó mà Trung Ban chạm mặt Sáu Đang và ông Chín Cửu lại tin rằng điều đó hỗ trợ tốt cho công tác. Thông qua cơ sở từng giới thiệu Trung Ban với tỉnh ủy, ông Chín Cửu yêu cầu giúp đỡ về chỗ ở cho Sáu Đang. Biết rằng giúp đỡ là tùy tiện và gia tăng nguy cơ bị lộ hình tích, nhưng vì vừa buộc phải trả cái ơn “xài kẻ” điện đài năm trước, vừa vì nhiệt tâm giúp đỡ phong trào cách mạng địa phương sớm chuyển sang khởi nghĩa vũ trang, Trung Ban đã nhận lời tìm thuê nhà giúp cho Sáu Đang. Thật thận trọng, Trung Ban thông qua một cơ sở dân gốc Bạc Liêu hỏi thuê một căn nhà mặt tiền đường Tô Hiến Thành để làm tiệm may. Chủ căn nhà tên là Huỳnh Văn Đệ, nguyên nhân viên nha công an Bắc Phần và hiện làm việc cho đoàn công tác miền Trung của Dương Văn Hiếu với giá 1.500 đồng một tháng. Giữ đúng nguyên tắc, Trung Ban không ra mặt mà chỉ nhờ cơ sở âm thầm giám sát tình trạng của Sáu Đang. Việc đột nhập quá thuận lợi vào Sài Gòn, lại không phải lo kế sinh nhai vì được tỉnh ủy Rạch Giá giao một khoản tiền quá lớn đã khiến Sáu Đang chủ quan và phạm một sai lầm chết người: về lại Bạc Liêu đón vợ con lên Sài Gòn để sống trong căn nhà mà tổ chức sắp xếp. Cảnh sát hộ tịch Hòa Hưng có vô trách nhiệm cách mấy thì cũng phải quan tâm ghi số thẻ căn cước những ai tạm cư trong căn nhà cho thuê nọ. Bởi Sáu Đang xài

căn cước với lý lịch giả mà lại có vợ là người đang mang căn cước với lý lịch thật tại Bạc Liêu nên sớm muộn gì thì cảnh sát cũng sẽ sưu tra ra nguồn gốc của họ. Đánh giá là Sáu Đang đã bị lộ, Trung Ban tổ chức cho người đứng ra thuê nhà “lặn” và báo động để tỉnh ủy Rạch Giá tạm cắt đứt mọi quan hệ với Sáu Đang và cơ sở do anh ta phụ trách đồng thời tổ chức một đường dây khác để mua thuốc tây, máu, chỉ khâu vết thương, bông băng, máy đánh chữ, máy phát điện giúp cho Rạch Giá. Sau đó thì Sáu Đang bị bắt và bây giờ tỉnh ủy Rạch Giá mới thấy cuộc sống yên bình hạnh phúc đáng sợ hơn gian nan kềm kẹp hay đòn phép khảo tra nhiều. Gần hai tháng sống sung sướng bên gia đình vợ con đã khiến Sáu Đang trở thành một tên khiếm nhược và sau đó lại là kẻ phản bội đáng sợ. Qua Lê Thúy, Trung Ban biết được Sáu Đang ngay khi bị bắt đã khai sạch tất cả các mối quan hệ với cơ sở của tỉnh ủy Rạch Giá tại Sài Gòn lẫn Cần Thơ, Bạc Liêu cùng vị trí căn cứ mật tỉnh ủy, nơi cất giữ điện đài... Sáu Đang còn ngồi trên xe taxi chờ sẵn ở góc đường Tô Hiến Thành để chỉ điểm người dẫn anh ta đến ở trong ngôi nhà thuê nọ. Sau khi đột lung bắt theo chỉ điểm khai báo của Sáu Đang kết thúc, đoàn công tác miền Trung của Dương Văn Hiếu thắng một mẻ lớn và vợ chồng Sáu Đang được một biệt lệ là dọn vào sống trong một căn hộ riêng ngay trong khuôn viên trại Lê Văn Duyệt với đầy đủ tiện nghi. Chưa dừng lại ở kỷ lục bị phát giác và bắt giữ nhanh nhất cũng như bán rẻ các đồng chí của mình nhanh nhất, Sáu Đang càng dấn sâu hơn khi tích cực sạo tìm kiếm khắp Sài Gòn - Chợ Lớn để nhận mặt bất kỳ ai quen biết mình thời kháng chiến chín năm. Hôm nay, Sáu Đang cùng vợ đi taxi

ra ngoài ô mua cây kiểng chưng ba ngày Tết và bắt gặp Trần Trung Ban trên đường về. Vì taxi là xe thuê, cả hai vợ chồng đều là dân nhà quê ra tỉnh bao lâu nay cứ ru rú trong trại Lê Văn Duyệt cho nên Sáu Đàng không đủ thông thạo đường sá để kịp ứng phó khi Trung Ban thực hiện biện pháp “phản theo dõi” để cắt đuôi là bất ngờ rẽ vào con hẻm nhỏ đối diện trung tâm Đắc Lộ... Dẫu sao thì Sáu Đàng cũng còn có một giải an ủi là biển số của chiếc xe Sachs mà Trung Ban sử dụng...

*

- Anh làm phiền tôi về một việc không đầu không đuôi như rứa ư?
- Nhu cúi kính đập mạnh chiếc bìa đựng hồ sơ Sáu Đàng xuống bàn, gần chục tờ giấy bị rơi xuống đất nhưng Dương Văn Hiếu vẫn đứng im như tượng mà không dám khom người xuống nhặt - Anh còn phải thỉnh thị tôi về một trường hợp bốn thực sáu hư như thế này thì tôi thật không thể hiểu nổi. Cái tên cộng sản đã chuyển hướng nớ có biết người đi chiếc Sachs nọ là ai không?

- Bẩm ông cố vấn, không ạ - Đoàn trưởng đoàn công tác miền Trung Dương Văn Hiếu cung kính - Nhưng Sáu Đàng còn nhớ hẳn đã từng gặp người này hồi năm 1958 ở Rạch Giá, khi toàn cơ yếu tình ủy cộng sản được người ấy nhờ chuyển một bức mật điện ra Bắc.

- Sáu Đàng có biết người nớ giữ chức vụ chi và bức mật điện nọ có nội dung ra rằng không? - Nhu quắc mắt - Và còn có ai xác thực câu chuyện hẳn kể không?

- Bẩm ông cố vấn, không. Chuyện Sáu Đàng kể hoàn toàn dựa vào trí nhớ của hẳn. Nhưng dựa vào sổ đăng bộ, chúng tôi xác định chủ chiếc xe Sachs có biển số nói trên là ký giả Trần Trung Ban, chủ biên tờ Đường Sống và tuần san Đạo Binh Đức Mẹ, kiêm nhiệm tờ Tự Do và cũng là người thân tín của đức cha Phạm Ngọc Chi. Vì ông cố vấn có nghiêm

lệnh rằng những gì liên quan đến các cha đạo gốc Bắc di cư đều phải thỉnh thị ông, nên tôi phải mạo muội quấy rầy.

Những lời phân trần thiết tha của Dương Văn Hiếu khiến cơn bực dọc của Nhu vừa bùng lên đã lắng xuống lại. Ông cố vấn chính trị của nền đệ nhất cộng hòa trở chiếc ghế trước bàn: - Anh ngồi đi!

Dương Văn Hiếu khép nép ngồi xuống, Nhu đẩy bìa hồ sơ Sáu Đàng cho người đối diện và nói với giọng mệt mỏi:

- Anh thận trọng như rửa quả không phụ lòng tin cậy của ông Cẩn^(*) và tôi, nhưng với chuyện này thì tôi sẽ không quyết định thay anh mô. Qua rồi cái thời hành xử tùy tiện khai mô bắt nớ. Người giống người là chuyện thường, vì lời khai của Sáu Đàng mà sinh sự với các cha Bắc di cư thì quá ư đại dột. Theo tôi thấy thì cần củng cố thêm chứng cứ.

- Nhưng thà nhầm vẫn hơn sót, bẩm ông cố vấn - Dương Văn Hiếu vừa nhắc lại khẩu ngữ quen thuộc của con người đầy quyền lực ngồi đối diện, vừa mừng thầm vì sắp đầy được trách nhiệm chính trị của vụ việc mà Sáu Đàng tường trình lại cho Nhu.

- Có thể - Nhu cười xòa - Nhưng phải biết chỗ nào, khi mô có thể nhầm. Trần Trung Ban lúc này như cá nằm trên thớt, rằng chạy đi mô. Nhưng ngoài lời khai của mỗi tên cộng sản đã chuyển hướng, còn chi khác hỉ? Dù cho y có thực sự là cộng sản thì y có vai trò chi, quan trọng ra rằng, tổ chức của y có bao nhiêu người? Chả lẽ tôi còn phải nói chuyện nhà nghề với người đã bạc tóc trong hoạt động chống cộng sản nằm vùng như anh ư?

- Những điều ông cố vấn chỉ dạy, tôi nhớ nằm lòng - Dương Văn Hiếu đưa đẩy để tìm cách trở lại yêu cầu ban đầu - Nhưng một người có bao nhiêu là mối quan hệ xã hội, và như ông cố vấn vừa bảo thì thật khó mà minh định được ai, ở đâu và khi nào

trong các mối quan hệ ấy có thể cho phép tôi nhầm lẫn hay không.

- Mơ hồ quá - Nhu nhún vai - Anh thử nêu một mối quan hệ của Trần Trung Ban khiến cho anh không dám quyết định là được phép nhầm hay không tôi nghe thử.

- Quan hệ với ông phụ tá giám đốc nha an ninh quân đội chẳng hạn... - Dương Văn Hiếu cố lấy giọng thật bình thường để đặt ra giả thuyết chết người này.

- Quan hệ ra rằng? - Nhu cau mày - Theo tôi biết thì đại tá Mậu giao cho ông Thúc trách vụ quan hệ với báo giới cùng phòng 3 của phủ tổng thống. Việc ông Thúc có quan hệ với ký giả như Trần Trung Ban cũng là lẽ thường tình.

- Bẩm, tôi không dám lạm bàn nếu như lẽ thường tình trong quan hệ công việc trở nên thân tình, đặc biệt là sau vụ phiến nghịch của nhóm sĩ quan Dù và Biệt động quân tháng 11 năm ngoái. Ông Thúc đã đến gặp riêng Trần Trung Ban tại đại chủng viện thánh Giu Se vào ngày thứ Sáu, 30 tháng 12 trong khi theo lịch công vụ của Nha, hôm ấy ông Thúc không có việc chi phải đến đó.

- Ngày 30 tháng 12? - Nhu nhún mày rồi bật cười, xoay sang tìm tờ tuần san Đạo Binh Đức Mẹ ở chồng sách báo trên chiếc bàn bên phải mình - Vậy thì tôi có thể trả lời anh ngay lý do. Anh xem đi. Đây là tờ tuần san đầu năm 1961 phát hành ở tuần lễ sau đó. Hãy đọc ở trang 2.

Dương Văn Hiếu cúi mặt đọc nhanh trước vẻ thích thú của Nhu. Nội dung ở trang 2 như một nhát búa bổ thẳng vào đầu khiến cho Hiếu choáng váng. Đó là nội dung lời tri ân gia đình tổng thống đã báo tin, tổ chức lễ cầu nguyện và cử người đến chia buồn về việc bà Martha Trương Thị Ngọc tạ thế do đứa con trai là Francisco Lê Thúc cậy đăng. Nhu hóm hỉnh: - Chắc anh còn nghi vấn việc từ mô mà tôi có tờ tuần san này chứ hỉ?

- Bẩm ông cố vấn, tôi không dám -

Hiếu ngượng ngùng đáp, vẻ mặt đỏ lừ xấu hổ, cố chống chế - Nhưng thiếu chi nhật báo, sao ông Thúy lại chọn tờ tuần san này để cạy đặng lời tri ân? Rõ ràng ông ta đến đó để gặp Trần Trung Ban.

- Tất nhiên là ông ta đã gặp Trần Trung Ban rồi - Nhu cười khanh khách - Còn việc cạy đặng ở chỗ ni, tôi cũng giải thích cho anh được. Đơn giản vì ông Thúy muốn lấy lòng gia đình chúng tôi, bởi đương nhiên đức cha Thực có đọc tuần san ni để mà bảo lại để cho tổng thống khen ông ta là đứa con hiếu thảo. Lấy lòng tổng thống có phải là độc quyền của ai mô?

Nền gạch dinh Độc lập quá rắn để ngăn cản ý định độn thổ vì xấu hổ của Dương Văn Hiếu, bởi tay mặt thám lỗi đời hiếu được cái nghĩa thứ hai trong lời của Nhu ngầm mang ý nghĩa "Anh cũng đang lấy lòng gia đình chúng tôi đấy thôi". Trong một thoáng, Hiếu thẩm hồi hận đã lời câu chuyện Lê Thúy ra nhằm đẩy trách nhiệm xử lý trường hợp Trần Trung Ban lại cho Nhu mà chưa tìm hiếu cho tới nơi tới chốn... Hiếu cúi xuống nhặt lại mấy tờ giấy vừa rơi ra ban nãy mà thực ra là để tránh ánh mắt soi xét mang ý giễu ngầm từ bào đệ của tổng thống. Nhu lắc đầu: - Anh nên thú cho thực. Anh đang quan tâm đến sự trùng hợp về lời khai của gã Sáu Đàng với ký giả Trần Trung Ban hay hồ nghi về đại úy Thúy?

- Bẩm ông cố vấn, cả hai - Hiếu mạnh dạn nêu nghi vấn để thoát khỏi tình huống khó xử mình đang lâm vào - Hẳn ông cố vấn chưa quên Lê Thúy từng cộng tác với cộng sản ngay cả khi đã di cư vào Nam?

- Tôi không quên - Nhu đáp với vẻ lạnh lùng - Vì chính ông ta đã thú nhận điều đó và được tổng thống tha thứ. Chừ anh nhắc lại ích chi hi?

- Khi ấy, chính ông cố vấn đã ra nghiêm lệnh cho tôi dừng điều tra lại...

- Đối với cá nhân Lê Thúy thì đúng như rứa - Nhu đáp lại vẫn bằng cái

giọng lạnh lẽo vô cảm - Chừ anh muốn tiếp nối điều đó ư?

- Bẩm, không dám - Dương Văn Hiếu choáng váng khi thấy Nhu chìa mũi dùi nghi ngờ về lòng trung thành thẳng vào mình - Tôi chỉ mạo muội đề đạt với ông cố vấn một hướng điều tra từ tin báo của Sáu Đàng, nhưng xin ông cố vấn thứ lỗi cho.

- Cứ nói!

- Giả sử ông Thúy sau khi được tổng thống gia ân vẫn cứ tiếp diễn việc liên lạc thông tin cùng điệp viên cộng sản thì sao ạ?

- Điều đó... - Nhu cắn môi - Điều đó vẫn còn tùy vào hai vấn đề: Một, ông ta được làm việc với cấp cao tới mô trong giới lãnh đạo cộng sản Bắc Việt. Hai, ông ta báo cho họ loại tin tức chi.

- Theo lời Sáu Đàng thì Trần Trung Ban đã nhờ cơ yếu tỉnh ủy Rạch Giá chuyển một bức điện có mật mã đặc biệt hoàn toàn khác bộ mật mã cấp tỉnh. Như thế, nhiều khả năng là hẳn làm việc cho cấp trung ương cộng sản Bắc Việt.

- Với điều kiện là Trần Trung Ban đúng là người mà Sáu Đàng đã gặp hồi năm 1958... - Nhu bỏ lửng câu nói đủ để Dương Văn Hiếu hiểu là "tôi chỉ ghi nhận một nửa giả thuyết của anh thôi".

- Vâng. Và cũng theo giả thuyết thôi, nếu ông Thúy có quan hệ hoạt động cho cộng sản thông qua Trần Trung Ban...

- Thì điều đó cần chứng cứ - Nhu đáp bằng giọng nhẹ nhàng nhưng nghe mà nổi gai ốc - Không thể cứ mãi ngồi mà suy luận như rứa. Và hành động ra rằng với Trần Trung Ban, từ tin báo của gã Sáu Đàng là việc của anh. Chỉ cần anh nhớ rằng mình được phép nhắm lẩn ở mô, với ai, vào lúc nào là ổn cả thôi. Hẳn anh hiểu lời tôi chứ hi?

Dương Văn Hiếu cáo lui với nỗi lo canh cánh theo độ nặng của tập hồ sơ mang theo bên mình. Hiếu thất vọng vì Nhu đã không ra một chỉ lệnh rõ

ràng nào với Trần Trung Ban, nhưng lại ngầm khuyến khích cho giả thuyết táo bạo mà hẳn vừa đặt ra là quan hệ Trần Trung Ban - Lê Thúy. Khổ một nỗi ông cố vấn không cho Hiếu đụng đến Lê Thúy, còn như lần ngược mỗi chỉ từ Trần Trung Ban thì cũng chẳng dễ dàng gì bởi không được phép "nhắm". Rõ ràng sau sự biến 11 tháng 11, gia đình tổng thống đã phải kiêng dè trong quan hệ với một thế lực chính trị ngầm là giới chức sắc Thiên Chúa giáo di cư từ miền Bắc.

Hẳn Dương Văn Hiếu sẽ được an ủi phần nào nếu như biết được rằng ông cố vấn chính trị đệ nhất cộng hòa cũng ưu tư không ít sau khi tiếp kiến hẳn. "Tuy không thể chấp nhận cho Hiếu bôi lại chuyện cũ của Lê Thúy, nhưng phải nhìn nhận là giả thuyết mà hẳn nêu không phải là không có lý. Một điệp viên cộng sản ở gần bên cạnh mình thì đã làm răng nào?" - Nhu thầm cân nhắc - "Hồi cuối những năm năm mươi thì quốc sách là chống cộng, nhưng chừ đã là năm sáu mươi rồi. Muốn hòa bình hay chiến tranh chi thì tổng thống vẫn phải nắm vững quyền lực cai trị miền Nam và sau vụ phiến nghịch vừa rồi, với mình thì kẻ thù như cộng sản dần trở nên kém nguy hiểm hơn bọn phản bội đang giấu mặt. Nếu một điệp viên cộng sản lại làm việc cho mình thì càng tốt thôi, chỉ cần hẳn không biết điều đó". Chợt Nhu bật cười và vỗ vào trán - "Rằng mình lại phải mần thay công việc của thằng cha Tuyến trong khi ban nãy đã tránh phải gánh việc của gã Hiếu? Nhưng Thúy và Tuyến quá thân thiết, e rằng Tuyến không kềm chế được cảm xúc sẽ làm lộ ráo ý đồ của mình. Thôi được, mình có phép thử để an tâm". Nhu bấm vào intercom: - Bảo văn phòng phone sang Nha An ninh quân đội, gọi đại úy Lê Thúy vô gặp tôi gấp!

(*) Túc Ngô Đình Cẩn - người sáng lập tổ chức mật vụ mang tên "Đoàn công tác miền Trung"

HÀU TRƯỞNG THỂ THAO
do nhà báo **Đặng Hoàng** phụ trách

Cuộc đời thứ hai của Cerci

THÁI HÀ

AS Roma lập kỷ lục của bóng đá Ý: toàn thắng trong 10 vòng đầu tiên Serie A. Trong các trận đó, họ đã thắng các đối thủ mạnh như Napoli, Inter, Lazio. Mạch thắng của họ bị chặn lại ở vòng 11 bằng trận hòa 1-1 trên sân của Torino, đội bóng thường đứng ở nửa cuối bảng xếp hạng.

Sau trận bóng mà đội mình chỉ sút về khung thành đối phương có 3 cú, ông Rudi Garcia, HLV Roma nói: "Trong bóng đá, bạn không thể thắng mãi được, kỷ lục nào cũng phải có điểm dừng. Lấy được 1 điểm trên sân khách không phải là kết quả tiêu cực, đặc biệt là ở trên một sân khó chơi, trước một đội khó đá với một cầu thủ hay như Cerci".

Alessio Cerci trưởng thành từ chính lò đào tạo của Roma. Vòng cuối mùa bóng 2003-2004, anh lần đầu khoác áo Roma khi chưa tròn 17 tuổi. Tài năng của Cerci được ví như Thierry Henry, người ta gọi anh là "Henry của vùng Valmontone". Nhưng Cerci chìm dần, chìm dần, như những người từng được mệnh danh là Henry khác trong bóng đá châu Âu.

Suốt thời gian từ 2004 đến 2010, Roma đem Cerci cho mượn hết nơi này

đến nơi khác, rồi cuối cùng bán sang Fiorentina. Tại thành Firenze, anh cũng không thường xuyên chứng tỏ được giá trị của mình, thất vọng, chán nản và gây rối. Năm 2012, Cerci tới Torino khi đội này mua nửa quyền sở hữu anh từ Fiorentina. Tại đây, Cerci gặp ông thầy cũ Giampiero Ventura, người từng làm việc ăn ý với anh khi họ cùng ở CLB Pisa (Cerci chơi theo hợp đồng cho mượn từ Roma) tại giải Serie B năm 2007.

Ventura với Cerci quan hệ như cha con đã giúp Cerci tìm lại bản năng của một chân sút tinh tế, một tiền đạo cánh lướt qua đối phương một cách uyển chuyển như Henry. Mùa đầu tiên, Cerci ghi 8 bàn, đủ thuyết phục Torino bỏ tiền mua nốt một nửa quyền sở hữu của anh từ Fiorentina vào hè 2013. Mùa này, Cerci được ông Ventura đưa vào đá trung phong, và anh phát huy tài năng hơn. Bàn thắng gỡ hòa 1-1 của Cerci là bàn thứ 8 của anh sau 11 trận. Anh cũng là chân sút thứ hai trong mùa bóng chọc thủng lưới thủ môn Morgan de Santis của Roma, chấm dứt thành tích giữ lưới sạch 744 phút của De Santis.

Lâu lắm rồi, mới thấy những cái tên Ý xuất hiện trên đầu bảng danh sách ghi bàn nhiều nhất tại Serie A: Giuseppe

Rossi của Fiorentina ghi 9 bàn và Cerci với 8 bàn. "Thật tuyệt khi chúng ta có Rossi và Cerci đứng đầu bảng này, hàng 'made in Italy' vẫn là hàng tốt", Carlo Laudisa từ tờ báo La Gazzetta dello Sport viết. Tờ báo này đã thực hiện một cuộc thống kê từ đầu mùa bóng, cho thấy các chân sút người Ý chỉ góp có 40,7% số bàn thắng ở Serie A.

Tình trạng này thật ra đã xảy ra từ nhiều năm nay rồi. Thật buồn cho người Ý, kinh tế suy thoái, sản xuất tụt giảm, doanh nghiệp đóng cửa và công việc thì chuyển ra nước ngoài. Nhưng trong bóng đá thì các cầu thủ ngoại vẫn nhiều hơn cầu thủ nội ở trong đội hình chính thức của các CLB, vì họ rẻ hơn, không phải mất chi phí đào tạo.

Cerci và Rossi nổi lên khuyến khích các đội bóng tin dùng chân sút nội hơn, và gỡ bớt gánh nặng cho HLV tuyển Ý Cesare Prandelli. Ông đã quá chán với những trò trẻ con của chân sút da đen Mario Balotelli rồi. Ông cần ai đó sắc bén để ghi bàn cho đội bóng mà không gây rối, không nhận thẻ đỏ. Cerci và Rossi là câu trả lời. Từ đầu năm 2013, Cerci đã 6 lần gọi vào tuyển Ý. Một vị trí cho Cerci ở World Cup là điều không cần tranh cãi nếu anh cứ bay cao như thế. ■

CHUYỆN TRONG TUẦN

Sau khi có kết quả bốc thăm môn bóng đá tại SEA Games 27, LDBĐ Philippines đã thông báo với Ban tổ chức rằng họ sẽ không tham dự. Sau đó Ủy ban Olympic Philippines cũng xác nhận thông tin này và cho rằng họ đã thông báo với BTC từ tháng 10. Điều nực cười là trong buổi lễ bốc thăm có đại diện của Philippines, đồng thời BTC cho biết họ không nhận được thông báo nào từ Philippines.

Sau đó có nguồn tin từ Philippines rằng họ không tham dự SEA Games vì bóng đá với họ bây giờ là muốn vươn ra khỏi khu vực và họ muốn tập trung

Gieo gì gặt nấy

cho giải châu Á 2015. Tuy nhiên cũng có ý kiến phản bác lại và cho rằng những cầu thủ nước ngoài mà Philippines nhập tịch đã lỡ tuổi tham dự SEA Games.

Cuối cùng thì chuyện lùm xùm xoay quanh chiếc ghế HLV trưởng đội U.23 Việt Nam dự tranh SEA Games cũng đã kết thúc. Ông Hoàng Văn Phúc đã trở lại chiếc ghế sau khi bị VFF đình chỉ công việc sau khi đội U.23 thể hiện hình ảnh cực kỳ tiêu cực tại Cúp truyền hình Bình Dương qua sự chỉ đạo của ông. Điều trở

trêu là VFF chỉ cách chức Trưởng đoàn Trương Hải Tùng còn ông Phúc chấp nhận đẹp bỏ tự ái, lòng tự trọng để quay lại với đội.

Quyết định không dứt khoát của VFF đã tạo ra hiệu ứng tiêu cực khiến cho nhân vật chính - HLV Phúc - đã trở thành "cái bia" cho dư luận gổm đủ cả quan chức, chuyên gia, HLV... và người hâm mộ mớ xề.

Đội U.22 Việt Nam sau khi thua đội U.21 Myanmar đã bị loại khỏi giải các

“Thánh” cũng phải bó tay ngồi chờ

Giữa tuần rồi, Iker Casillas đứng giữa khung thành Real Madrid khi đội bóng Tây Ban Nha này đến làm khách ở sân của Juventus. Ba pha cứu thua của Casillas đã giúp Real coi như 99% lọt vào vòng 1/8 Champions League, dấu còn tới 2 trận vòng bảng nữa. Ba pha cứu thua khiến Casillas cảm thấy có đôi chút tự tin về cơ hội được đứng trong khung thành tuyển Tây Ban Nha tại World Cup tổ chức ở Brazil năm tới.

KHÚC DƯƠNG

Tuy nhiên, đến cuối tuần rồi, khi Real Madrid tiếp Real Sociedad, HLV Carlo Ancelotti lại chọn thủ môn Diego Lopez bắt chính và Casillas trở lại ghế dự bị. Casillas đã không bắt chính cho Real ở các trận đấu thuộc khuôn khổ giải Liga từ 10 tháng nay. Ancelotti khá rõ ràng: Lopez chơi ở Liga còn Casillas ở Champions League.

Người đẩy Casillas lên ghế dự bị mùa bóng trước là Jose Mourinho vì anh dám cầm đầu một nhóm cầu thủ chống đối “Người đặc biệt”. Không lâu sau, Mourinho mua Lopez từ kỳ chuyển nhượng mùa đông và từ đó Casillas gần gũi với ghế dự bị. Phải thừa nhận Lopez chơi rất hay cho Real, đến mức Ancelotti phải giữ lại anh trong khung thành Real kể từ khi ông tiếp quản đội bóng mùa hè này. Casillas phải chấp nhận dự bị cho Lopez.

Chấp nhận là điều không dễ dàng với người đã gia nhập Real từ năm 9 tuổi, chơi cho Real 658 trận, giành 5 danh hiệu vô địch Liga và 2 cúp Champions League. Với người chơi 151 trận và giành 2 cúp vô địch châu Âu và 1 cúp vô địch thế giới cùng đội tuyển quốc gia TBN. Với người là thủ quân của cả hai đội này. Với người mới 32 tuổi và đang bước vào

độ tuổi chín nhất với một thủ môn.

Tháng trước, ông Vicente del Bosque không gọi Casillas cho trận vòng loại World Cup gặp Belarus với lý do “tôi không thể cho ra sân một người mới chỉ thi đấu 1 trận trong 5 tuần qua”. Hiện tại, TBN có nhiều thủ môn tốt để ông Del Bosque lựa chọn: Victor Valdes (Barcelona), David De Gea (Manchester United), Pepe Reina (Napoli) và cả Lopez nữa.

Việc Ancelotti dùng Casillas cho các trận cúp châu Âu là khôn ngoan: để anh dần lấy lại phong độ; để anh vẫn nằm trong tầm ngắm của đội tuyển quốc gia; để ông không mang tiếng là “đóng cửa” đối với một nhân vật lịch sử của Real. Casillas bắt chính cho Real từ mùa bóng 1999-2000, là thủ môn trẻ nhất bắt trận chung kết Champions League trong lịch sử, khi mới 19 tuổi, giúp Real hạ Valencia trong trận chung kết năm 2000. Các CĐV Real giờ vẫn gọi Casillas là “San Iker”, tức là “Thánh Iker”.

Casillas cần phải cảm ơn Ancelotti dù cơ hội ông dành cho anh chỉ ít ỏi. Quay vòng thủ môn là điều ít xảy ra ở bóng đá đỉnh cao, đặc biệt trong tình cảnh này: Casillas và Lopez bằng tuổi nhau, đều có hợp đồng dài hạn, đều là những thủ môn giỏi. Quay vòng thủ môn chỉ xảy ra ở đội bóng mà các thủ môn của họ

Casillas và Lopez

thường xuyên mất phong độ hay ở đội bóng mà một thủ môn trẻ được đưa dần vào để thay thế một thủ môn lớn tuổi, sắp treo găng.

Để được gọi vào đội tuyển TBN, Casillas cần ra sân thường xuyên hơn. Anh sẽ chuyển đến đội khác? Có lẽ là không, vì hợp đồng của anh với Real đến năm 2017 và điều khoản giải phóng hợp đồng lên đến 150 triệu euro. Mà đã là “Thánh” ở đây rồi, đi đâu làm gì nữa. Hay xin Real đi đến đội khác theo hợp đồng cho mượn? Real khó chấp nhận vì lỡ Lopez chấn thương thì lấy ai thay.

Tất cả những gì Casillas cần làm là kiên nhẫn chờ đợi cơ hội và thể hiện hết khả năng mỗi khi có cơ hội vào sân đấu. Còn nhớ mùa 2001-2002, Casillas mất vị trí chính thức vào tay Cesar Sanchez. Đến phút 66 trận chung kết Champions League mùa đó, Cesar bị chấn thương, Casillas vào thay và có vài pha cứu bóng đẹp giúp Real thắng Bayer Leverkusen. Nhờ vậy, anh được gọi đi World Cup 2002 dự bị cho Santiago Canizares.

Trước khi diễn ra giải đấu có vài ngày, Canizares đánh vỡ chai nước cạo râu, mảnh vỡ làm đứt gân chân anh này và Casillas được đôn lên bắt chính. Từ đó, không ai thay thế được Casillas ở đội tuyển lẫn Real. Biết đâu số phận lại mỉm cười trở lại với anh lần này? ■

nước tiểu vùng sông Mekong sau khi thua tiếp 0-2 trước Thái Lan. Trong bóng đá nói riêng và thể thao nói chung, thắng thua là chuyện thường tình, nhưng cách thua của đội U.22 Việt Nam mới là đáng nói. Bởi trong trận này, đội U.22 Việt Nam có 2 cầu thủ bị đuổi ngay trong hiệp 1 và sau trận đấu, giới chuyên môn nhận định, nếu trọng tài thẳng tay thì đội U.22 Việt Nam phải nhận đến 5 thẻ đỏ. Sau đó HLV Đinh Văn Dũng đã cảnh cáo 2 cầu thủ bị đuổi đồng thời kiến nghị với VFF loại vĩnh viễn 2 cầu thủ này khỏi đội tuyển quốc gia vì hành động phi thể thao.

Ba câu chuyện tuy khác nhau nhưng chung một cách ứng xử vừa nghiệp dư

vừa ngẫu hứng tùy tiện và cảm tính.

Câu chuyện thứ nhất, không biết Philippines đúng - đã thông báo trước cho BTC, hay Myanmar - nước chủ nhà SEA Games 27 đúng. Nhưng có một điều chắc chắn là Philippines và Myanmar đã “đề” ra một câu chuyện chưa từng xảy ra trong lịch sử thể thao thế giới, đồng thời trình độ bóng đá của Philippines cũng như năng lực tổ chức các Đại hội thể thao lớn của Myanmar đều rất thấp.

Với câu chuyện thứ 2 thì đó là chuyện thường ngày của VFF.

Cuối cùng ở câu chuyện thứ 3 không hiểu HLV Dũng làm thế nào kiến nghị với VFF án phạt nặng như thế với 2 cầu thủ. Đã vậy HLV Dũng, người dẫn dắt đội

U.21 Việt Nam tham dự giải U.21 quốc tế báo Thanh Niên, có lẽ đã quên khi chính ông đã có tuyên bố gần như bênh vực cầu thủ của mình khi phóng nguyên người đập thẳng vào chân cầu thủ U.21 Sydney. Đó là hành động cực kỳ phi thể thao vì đó là cú bay người có thể làm gãy chân đối phương và không loại trừ khả năng cầu thủ đó sẽ phải giải nghệ.

Bây giờ cầu thủ U.22 có hành động phi thể thao phải chăng vì họ đã biết quan điểm của HLV Dũng qua phát biểu bênh vực quân mình trong đội U.21 Việt Nam?

Nói gieo gì gặt nấy là vậy.

HOÀNG LAM

Câu móc trên lưới điện hạ áp là hành vi ăn cắp điện phổ biến

Ăn cắp điện - Vấn nạn toàn cầu!?

Ở các nước đang phát triển, rất nhiều người đang ăn cắp điện, gây ảnh hưởng lớn đến công suất phát của các công ty điện lực, tạo một gánh nặng không nhỏ đến những khách hàng trung thực muốn thanh toán một cách đàng hoàng cho lượng điện mà họ sử dụng, gây tác hại không nhỏ đến chất lượng của các loại thiết bị hoạt động trên lưới điện, tạo rủi ro không nhỏ cho những người công nhân thao tác trên lưới điện...

Bên cạnh đó, không chỉ những người nghèo mới ăn cắp điện mà một số doanh nghiệp, đơn vị sử dụng điện với công suất lớn cũng ăn cắp điện, có hành vi làm sai lệch chỉ số công tơ hoặc cấu kết với những nhân viên thoái hóa của công ty điện lực để làm giảm số tiền điện mà họ phải thanh toán. Hành động của các thành phần này đã gây nên thất thoát rất lớn về tổn thất điện năng cũng như về doanh thu đối với các công ty điện lực.

Thất thoát về doanh thu đối với các

công ty điện lực do nạn ăn cắp điện gây ra xuất phát từ nhiều nguyên nhân: đó là đấu nối phạm pháp vào đường dây điện hạ thế, gỡ công tơ điện ra khỏi hệ thống điện sinh hoạt hoặc làm sai lệch chỉ số công tơ bằng cách can thiệp vào phần cứng (hoặc tinh vi hơn là có thể can thiệp vào phần mềm của các loại công tơ điện tử thông minh), hoặc trốn tránh không chịu thanh toán các khoản tiền điện định kỳ cho công tơ điện lực. Dù dưới hình thức gì đi nữa thì việc xác định số tiền thất thoát của nạn ăn cắp

điện là hoàn toàn không dễ dàng. Tuy nhiên một năm trước đây tại một số ít nước đang phát triển tỉ lệ tổn thất điện năng do nạn ăn cắp điện gây ra lên đến con số khủng khiếp là 50%! Nói một cách khác là các công ty điện lực chỉ thu được 1/2 số tiền từ sản lượng điện mà họ bán đi. Tính riêng hàng năm tại Ấn Độ, số tiền thất thoát từ nạn ăn cắp điện lên đến hàng tỉ USD.

Những kẻ ăn cắp điện không những đưa bản thân họ và hàng xóm của họ vào những rủi ro vô cùng nguy hiểm do việc đấu nối sử dụng điện trái pháp và không an toàn gây ra, đồng thời còn làm cho các công ty điện lực thiếu hụt nguồn lực tài chính cần thiết để duy trì cung cấp điện một cách an toàn và ổn định cho cộng đồng.

Thất thoát do nạn ăn cắp điện gây ra còn gây ra nhiều khó khăn cho các công ty điện lực trong việc đầu tư mở rộng mạng lưới và cung cấp điện an toàn ổn định cho các khách hàng của mình. Tại một số quốc gia trên thế giới, mất điện đã trở thành một hiện tượng không bình thường trong cuộc sống và gây ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển kinh tế - xã hội của các quốc gia đó. Một phần vì điện cấp không ổn định sẽ không đảm bảo hoạt động liên tục cho các cơ sở sản xuất của nền kinh tế, một phần là giá điện tăng cao do phải gánh chịu lượng điện tổn thất do nạn ăn cắp điện gây ra, gây tác động đến giá cả chung của toàn xã hội vì giá điện là một yếu tố hết sức nhạy cảm đối với nền kinh tế.

Nạn ăn cắp điện khá là phổ biến trên thế giới: ở Trung Quốc mỗi năm đã xác định được hàng ngàn vụ vi phạm sử dụng điện, trong đó có khá nhiều doanh nghiệp ăn cắp điện một cách trắng trợn từ lưới điện phân phối. Ước tính tại Trung Quốc con số khách hàng không thanh toán tiền điện dao động từ 3 đến 8% trên tổng số khách hàng sử dụng điện. Tại Úc, nhà chức trách ước tính thất thoát tài chính do vi phạm sử dụng điện vào khoảng 15 triệu USD/năm. Tại Jamaica, từ 8 đến 10% sản lượng điện cung cấp trên lưới bị ăn cắp hàng

năm. Tại Ấn Độ là 1/3 dân số dùng điện không mất tiền và nhiều người trong số họ đã thực hiện hành vi ăn cắp điện.

Chúng ta hãy cùng nhau điểm qua tình trạng vi phạm sử dụng điện, nạn ăn cắp điện tại một số quốc gia và biện pháp để giải quyết vấn nạn này.

Ấn Độ: 1/3 dân số dùng điện không mất tiền

Tại Ấn Độ các công ty điện lực đang nỗ lực đấu tranh chống lại các hành vi vi phạm sử dụng điện, đặc biệt là vấn nạn ăn cắp điện. Nhưng tình trạng ăn cắp điện ở quốc gia Nam Á này đã trở nên rất phức tạp khi những cá nhân vi phạm sử dụng điện bắt đầu thực hiện hành vi phạm pháp của mình bằng những thiết bị rất hiện đại, có hàm lượng công nghệ cao, tinh vi hơn hẳn các hành vi vi phạm thông thường như câu móc vào đường dây hạ áp, tác động vào công tơ...

Vi phạm sử dụng điện có thiết bị công nghệ cao bị phát hiện tại khách sạn Shivraj thuộc quận Gandhibagh, thành phố Nagpur (thành phố lớn thứ 3 ở bang Maharashtra phía Tây Ấn Độ). Tổng số tiền thất thoát trong vụ vi phạm sử dụng điện này ước tính lên đến 787.000 rupee (tiền Ấn Độ). Trước khi tiến hành kiểm tra, công ty điện lực địa phương đã nghi vấn trường hợp này do lượng điện tiêu thụ của phụ tải giảm xuống đột ngột trong thời gian gần đây.

Tuy nhiên gây sốc nhất đối với các nhân viên điện lực tham gia tiến hành điều tra là thiết bị được sử dụng để ăn cắp điện lại không có một dấu vết gì của hành vi vi phạm sử dụng điện. Gần đây đã có một vài trường hợp ăn cắp điện sử dụng thiết bị điều khiển từ xa, nhưng khi sử dụng thiết bị điều khiển từ xa, người ta phải lắp đặt thêm một cảm biến trong công tơ và do đó bắt buộc phải tác động vào công tơ.

Thiết bị tìm thấy tại khách sạn Shivraj có thể phóng điện và có kích thước nhỏ gọn bằng một cái hộp đựng compa của học sinh. Người sử

dụng có thể dễ dàng mang nó đi mọi nơi và chỉ khi nào họ muốn tác động vào công tơ họ sẽ phải làm một mạch điện, sau đó đặt thiết bị và mạch điện gần công tơ.

Cấu tạo của thiết bị bao gồm một mạch điện tử và một lõi điện có thể được kích hoạt bằng cách một nút nhỏ. Thiết bị này có điện thế cao và phóng điện với tần số cao, và do đó có thể tạo một tia lửa điện nhỏ trong công tơ. Vì bị phóng điện nên công tơ sẽ tạm ngừng hoạt động và không thể nào ghi lại được lượng điện tiêu thụ của khách hàng. Khi nào người sử dụng muốn công tơ hoạt động bình thường trở lại thì họ lại kích hoạt thiết bị một lần nữa cũng bằng cách nhấn nút.

Công tơ lắp đặt tại khách sạn Shivraj thuộc loại mới nhất nhưng cũng bị vô hiệu hóa bởi thiết bị rất tinh vi như đã mô tả ở trên.

Hiện tại ở Ấn Độ có khoảng 130 triệu hộ sử dụng điện với mức tăng là khoảng 9%/năm, tuy nhiên công tác quản lý của lưới điện quốc gia chưa thực sự theo kịp mức độ gia tăng của khách hàng, hệ thống đo đếm cũng chưa đáp ứng được yêu cầu về đo đếm sản lượng điện tiêu dùng của từng phụ tải. Bên cạnh đó cấu trúc giá điện vốn bao cấp cho lĩnh vực nông nghiệp, giá điện cao đối với lĩnh vực thương mại và công nghiệp dẫn đến tình trạng ăn cắp điện chủ yếu trong khu vực các phụ tải thương mại quy mô vừa và nhỏ.

Hoa Kỳ: Mỗi năm thất thoát 6 tỉ USD

Ở Hoa Kỳ cũng có nạn ăn cắp điện, mặc dù tình trạng ăn cắp điện không đến nỗi nghiêm trọng như ở Ấn Độ nhưng vẫn không kém phần nóng bỏng.

Tại tiểu bang Connecticut, một phụ nữ đã bị buộc tội ăn cắp trên 3.000 USD tiền điện và phải ra tòa về tội danh này. Tương tự tại tiểu bang Florida, một phụ tải là doanh nghiệp của công ty điện lực địa phương cũng bị bắt về hành vi ăn cắp gần 6.000

USD từ lưới điện hạ áp để cung cấp cho hoạt động của doanh nghiệp.

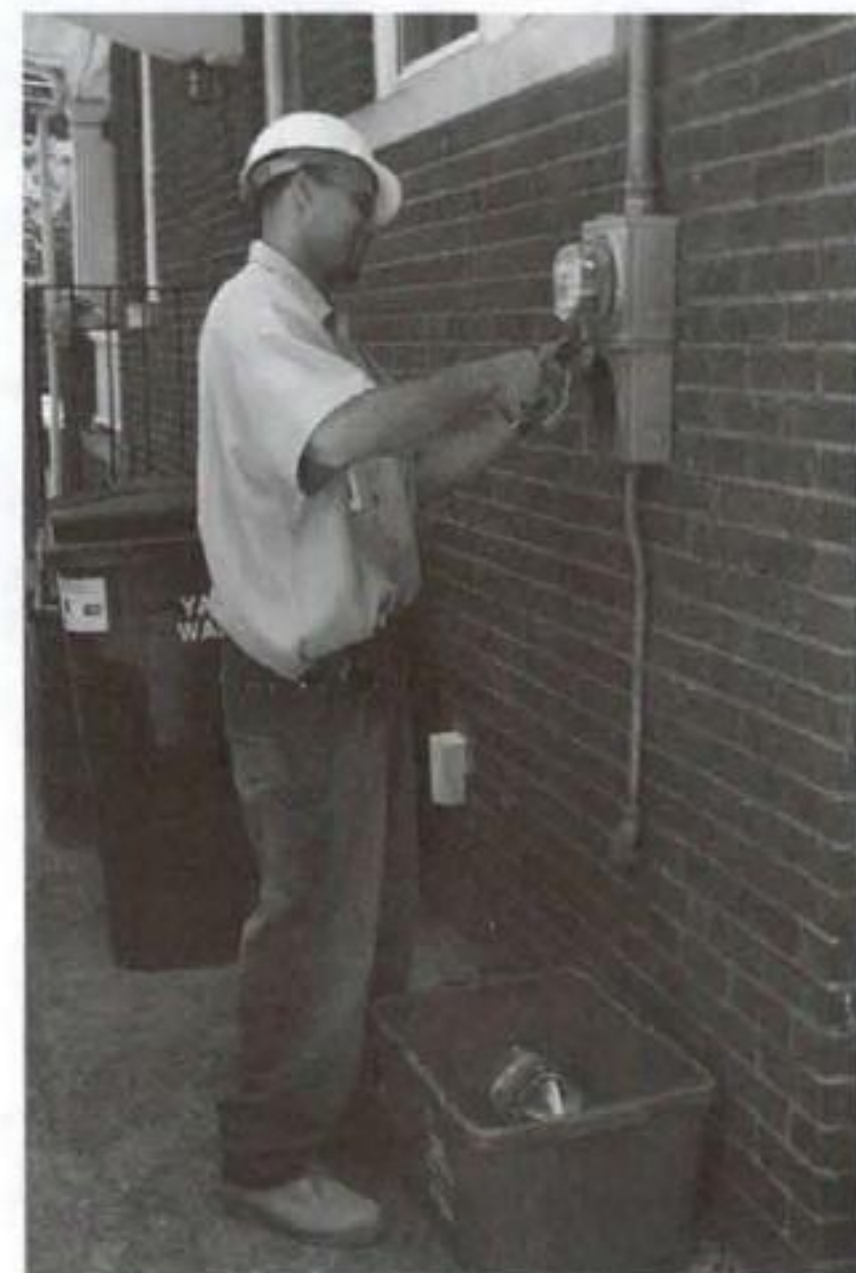
Công ty điện lực tiểu bang Florida cho hay họ bị thất thoát hàng triệu USD mỗi năm vì bị ăn cắp điện.

Hiện nay tại Hoa Kỳ, người ta ước tính mỗi năm số tiền thất thoát do nạn ăn cắp điện lên đến khoảng 6 tỉ USD, đứng thứ ba trong danh sách các dịch vụ và sản phẩm bị ăn cắp nhiều nhất tại Hoa Kỳ, sau ăn cắp dữ liệu thẻ tín dụng và ăn cắp ô tô.

Canada: Lượng điện bị ăn cắp đủ phục vụ 77 ngàn hộ dân mỗi năm

Công ty điện lực tại bang British Columbia (B.C) của Canada ước tính một năm thất thoát khoảng 3% sản lượng của họ do nạn ăn cắp điện. Sản lượng điện bị ăn cắp đủ cung cấp cho 77.000 hộ dân sử dụng trong 1 năm và tương đương với số tiền khoảng 100 triệu USD.

Mặc dù công ty điện lực tại B.C đã phát hiện trên 2.600 vụ ăn cắp điện trong vòng 5 năm qua nhưng thực tế cho thấy việc kiểm tra, phát hiện và xử lý các vụ ăn cắp điện vẫn là một quá trình tốn thời gian và tiền bạc, nhưng đôi khi không mang lại hiệu

Nhân viên điện lực tại Durham, Bắc Carolina, Hoa Kỳ cắt điện một hộ sử dụng điện vì không thanh toán đúng hạn

quả như ý muốn.

Tại Anh quốc

Văn phòng quản lý thị trường ga và điện (Office of Gas and Electricity Markets - Ofgem) của Anh Quốc ước tính tại quốc gia này có khoảng 25.000 vụ ăn cắp điện xảy ra mỗi năm, gây thất thoát hàng trăm triệu bảng Anh cho các công ty điện lực và ngân sách nhà nước.

Tại Nam Phi

Đầu năm 2013, cảnh sát Nam Phi đã tiến hành điều tra một số nông dân tại vùng Jan Kempdorp thuộc tỉnh Northern Cape của Nam Phi do bị cáo buộc tội danh ăn cắp điện. Phiên tòa xét xử những người này diễn ra vào ngày 26/2/2013, họ bị buộc tội xâm phạm tài sản trái phép và phải bồi thường số tiền 388.522 rand (đơn vị tiền tệ của Nam Phi) cho lượng điện mà họ đã ăn cắp.

Đây chỉ là một trong những vụ án về ăn cắp điện đã được đưa ra xét xử tại Nam Phi, cho thấy tình trạng ăn cắp điện đang rất phổ biến tại quốc gia này, nó diễn ra ở rất nhiều nơi: từ nông thôn đến thành thị, từ các khu vực kinh doanh, dịch vụ, thương mại cho đến nông nghiệp và công nghiệp...

Ước tính số tiền thất thoát do nạn ăn cắp điện tại Nam Phi lên đến 2 tỉ rand (tiền Nam Phi) một năm, gây ảnh hưởng không nhỏ đến ngành điện nói riêng và nền kinh tế nói chung.

Guyana: Mềm nắn, rắn buông

Hiện tại, có trên 1.000 vụ án liên quan đến ăn cắp điện và vi phạm sử dụng điện đang chờ xét xử. Chính phủ đang cố gắng làm giảm tỉ lệ tổn thất điện năng do vi phạm sử dụng điện xuống nhưng trong thực tế thì con số này lại ngày càng tăng lên.

Do đó, công ty điện lực Guyana đã chủ trương thay đổi chiến thuật của họ trong việc phòng chống vi phạm sử dụng điện, họ đã "mềm hóa" các

biện pháp truyền thống bằng cách thường xuyên viếng thăm các cộng đồng dân cư và nói chuyện một cách thẳng thắn, cởi mở với người dân về tác hại của nạn ăn cắp điện và biện pháp phòng chống.

Bên cạnh đó, những biện pháp cứng rắn vẫn được tiếp tục thực hiện đối với những cá nhân vi phạm sử dụng điện. Trong trường hợp người vi phạm tác động đến công tơ để làm thay đổi chỉ số đo đếm hoặc phá hủy công tơ thì họ phải chịu trách nhiệm thay thế công tơ mới.

Việc triển khai công tơ trả trước tại Guyana không những góp phần hạn chế nạn ăn cắp điện mà còn giúp khách hàng quản lý lượng điện sử dụng một cách hiệu quả hơn.

Pakistan: Tăng giá điện để bù thất thoát!

Tổn thất điện năng là một trong những vấn đề lớn nhất trong lĩnh vực năng lượng tại Pakistan hiện nay. Tổn thất điện năng một phần đến từ truyền tải điện, một phần là do tình trạng vi phạm sử dụng điện và nạn ăn cắp điện, dẫn đến các công ty điện lực bị thất thoát về tài chính và giá điện bị đẩy lên cao. Tỉ lệ thất thoát cụ thể do câu móc điện, do không thanh toán hoặc thanh toán không đầy đủ là khó xác định. Tỉ lệ tổn thất trên lưới lên đến 44%, đóng góp phần lớn vào tỉ lệ tổn thất rất cao này là nạn ăn cắp điện. Theo Bộ điện và nước của Pakistan thì trong 5 năm vừa qua thất thoát từ ăn cắp điện lên đến 90 tỉ rupee (tiền Pakistan), mặc dù trong thực tế có thể còn cao hơn thế.

Nhìn chung tình trạng ăn cắp điện tràn lan tại Pakistan đã gây ra những hậu quả nặng nề cho xã hội: Mạng lưới điện không được nâng cấp do công ty điện lực không đủ tiền vì bị thất thoát quá nhiều. Hãy tưởng tượng một đợt cắt điện kéo dài từ 16 đến 22 giờ đồng hồ trên diện rộng sẽ là một thảm cảnh thực sự đối với mọi người dân, làm ngưng trệ và bế tắc mọi hoạt động của nền kinh tế. Việc cắt điện xảy ra thường xuyên nhưng

đột xuất và không được báo trước nên gây bức xúc rất lớn trong nhân dân. Thậm chí đã có một vài cuộc biểu tình xảy ra nhưng không đạt được kết quả. Rất nhiều người dân quá mệt mỏi với tình trạng này đã tự sắm máy phát điện để cung cấp điện cho gia đình mình, làm cho ngân sách quốc gia phải chịu thêm gánh nặng cho lượng nhiên liệu phải nhập thêm để chạy máy phát điện, đồng thời gây ô nhiễm môi trường.

Tại Brazil

Tại châu Mỹ Latinh nạn ăn cắp điện hàng năm gây thất thoát cho nền kinh tế của các quốc gia trong khu vực hàng tỉ USD. Brazil đã tìm ra một giải pháp là thiết lập một lưới điện thông minh với các công tơ đo đếm chính xác để chống lại nạn ăn cắp này. Theo số liệu của cơ quan quản lý điện năng quốc gia thì tại Brazil hàng năm tổn thất phi kỹ thuật của lưới điện gây ra thất thoát đến 15% trên tổng sản lượng điện được phân phối, tương ứng với 8,1 tỉ real (tiền Brazil). Đồng thời đe dọa nghiêm trọng cuộc sống của người dân với các tai nạn về điện xảy ra thường xuyên, các vụ chập, cháy do ăn cắp điện gây ra cũng là một hệ quả đau đầu đối với chính quyền sở tại.

Tại Pará - một tiểu bang phía bắc Brazil, hàng năm có khoảng 10.000 vụ câu móc điện trái phép diễn ra, gây thiệt hại nặng nề cho công ty điện lực tại đây. Còn 7.800 GW là lượng điện thất thoát tại bang Rio de Janeiro trong một năm, lượng điện này có thể cung cấp đủ cho 6,2 triệu dân sống tại Santa Catarina (một bang ở phía Nam Brazil) cũng trong 1 năm.

Nói chung tổn thất phi kỹ thuật của lưới điện tại các quốc gia châu Mỹ Latinh khác cũng cao không kém. Một trong những nguyên nhân được xác định là các loại công tơ hiện hành có vỏ bọc không được chắc chắn, tạo điều kiện cho việc tác động vào hệ thống đo đếm của công tơ một cách dễ dàng.

NGUYỄN THÁI SƠN

Sau khoảng hơn 1 năm hẹn hò, mối tình "đôi đũa lệch" giữa cựu Thủ tướng Ý Silvio Berlusconi và cô bồ trẻ kém ông 49 tuổi đã đi đến một đám cưới rình rang.

Đám cưới để khóa lấp chuyện đồng tính

Từ *Daily Mail* của Anh dẫn lời một người bạn của cặp đôi cho biết, ông Berlusconi đã bí mật tổ chức đám cưới với Francesca Pascale, 28 tuổi, tại một nhà thờ nhỏ nằm bên trong một căn biệt thự cấp cao của ông gần thành phố Milan.

Theo thông tin mới tiết lộ, đám cưới được tổ chức cách đây không lâu.

Gần đây, đã xuất hiện không ít tin đồn về mối quan hệ giữa ông Berlusconi và cô tình nhân trẻ. Một trong số đó là việc nữ diễn viên người Bulgaria Michele Boney khẳng định, cô Pascale là người đồng tính.

Chuyện yêu đương giữa Pascale và Berlusconi hoàn toàn là giả tạo vì Pascale là dân đồng tính" - Boney viết trên blog cá nhân.

"Sở dĩ Francesca muốn kết hôn là vì cô ta muốn che mắt thiên hạ mà vẫn vui thú được với đám bạn của cô ta" - Boney nhấn mạnh. Ông Berlusconi sau khi biết tin này đã cho hay, sẽ kiện Boney ra tòa.

Francesca Pascale hiện là thành viên làm việc cho đảng Nhân dân Tự do. Pascale cho biết, cô gặp mặt với Berlusconi hồi năm 2006, nhưng đã thầm thương trộm nhớ thần tượng của mình từ cách đó vài năm, khi cô mới 18 tuổi.

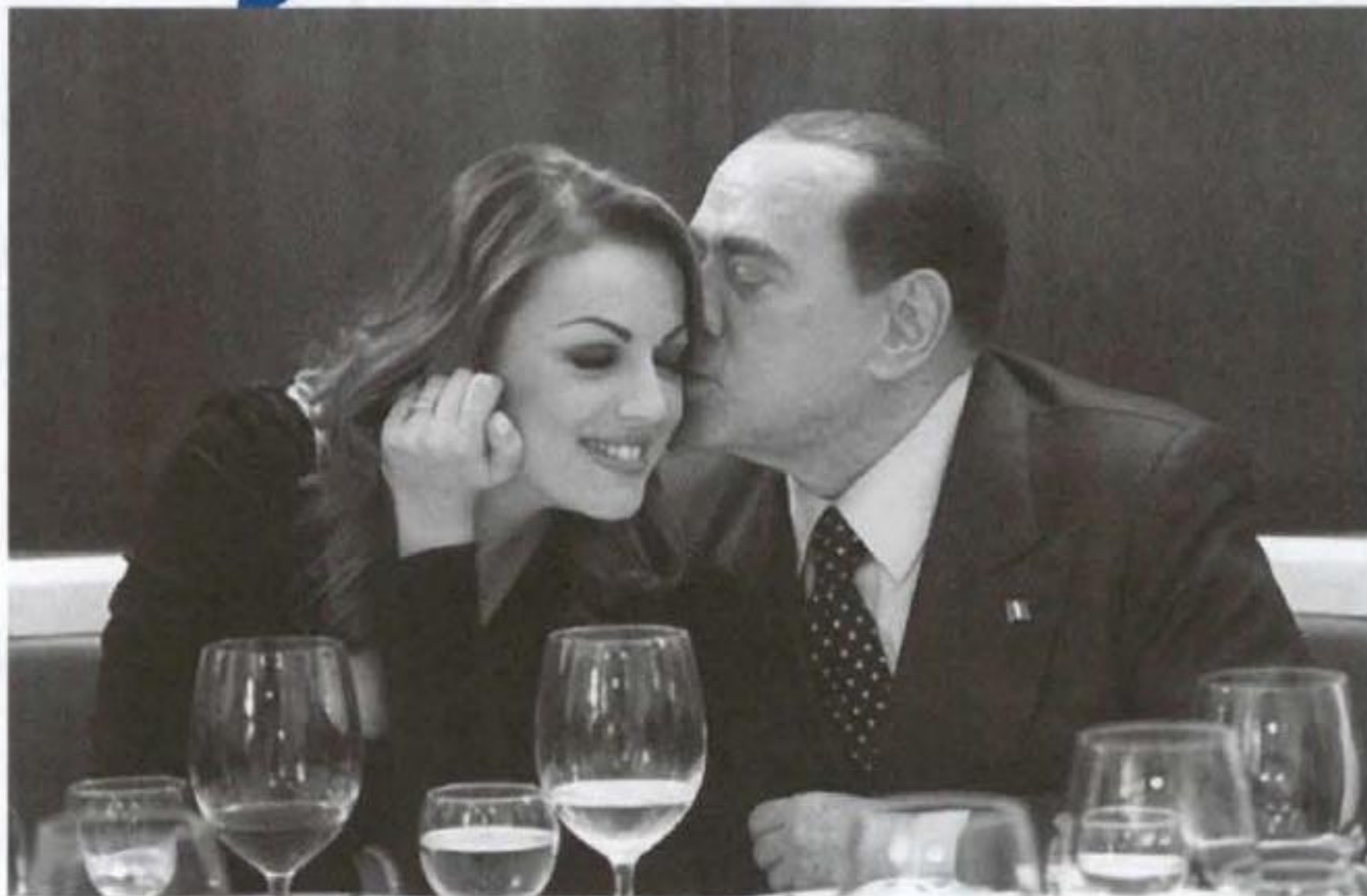
Tình yêu của cô gái trẻ được thổ lộ vào năm 2009, khi ông Berlusconi đang nằm viện do bị một kẻ lạ mặt quá khích tấn công. Tuy nhiên, vào thời điểm đó, cô bị từ chối vì cuộc hôn nhân thứ hai của ông với vợ cũ vẫn tồn tại.

Tới Giáng sinh năm 2009, sau ly hôn, tình cảm của "cặp đôi đũa lệch" phát triển mạnh bất chấp tuổi tác, và ông Berlusconi đã trao nhẫn đính hôn cho Pascale trong dịp này.

Trước đó, người tình Francesca Pascale của cựu Thủ tướng Ý, Silvio Berlusconi phát biểu trên báo chí rằng, rất mong muốn kết hôn với người tình già. "Tôi theo đuổi anh ấy và chinh phục anh ấy bất chấp tất cả... Giờ Berlusconi không thoát khỏi tay tôi và phải nói "Đồng ý".

"Tôi đã hướng đến mục đích này sau một thời gian dài theo đuổi. Mối tình cộc cách của tôi đã vấp phải rất nhiều những chỉ trích từ dư luận xã hội tới những người thân trong gia đình... Sau

Ý: Ông Berlusconi và người tình kém 49 tuổi

Ông Berlusconi và vợ mới cưới

những thăng trầm, bỏ ngoài tai những lời xì xào, chúng tôi đã đính hôn. Tôi gần như đã tự làm tất cả mọi thứ và anh ấy chỉ còn cách gật đầu" - Francesca Pascale nói rất tự tin trong cuộc phỏng vấn với các phóng viên ấn bản tiếng Ý của tạp chí Mỹ *Vanity Fair*. Một số nguồn tin khác nói rằng, Francesca Pascale sợ người tình già vẫn còn thói lãng nhãng nên đã trói bằng... sợi dây hôn nhân.

Ông Berlusconi luôn tự hào về cô vợ trẻ

Chú rể ở tuổi 76 Silvio Berlusconi cho biết, hôn thê của ông là người xuất thân từ Naples. Cựu Thủ tướng Ý từng mang trong mình nhiều scandal nhấn mạnh: "Cô ấy không chỉ đẹp về ngoại hình mà còn có vẻ đẹp nội tâm tuyệt vời. Cô ấy yêu tôi và luôn cư xử rất tốt. Tôi đã không còn thấy cô đơn khi có cô ấy bên cạnh. Con gái đầu của tôi là Marina cũng yêu quý cô ấy và đánh giá rất cao Francesca".

Ông Berlusconi đã có 5 người con trong hai cuộc hôn nhân trước đó. Ông đã tiến hành thủ tục ly dị với bà Veronica Lario, người vợ thứ hai có ba đứa con chung với ông.

Berlusconi cũng kể rằng, đã quen Francesca được nhiều năm. "Cô ấy bắt đầu làm việc tại văn phòng chính trị của tôi, ở bên cạnh tôi. Francesca đồng thời cũng là người bạn lớn của cô con gái Marina" - ông Berlusconi cho biết.

Viết hồi ký trải lòng về tình trường

Từ *La Stampa* mới đây đưa tin, Thủ tướng Ý Silvio Berlusconi sắp viết hồi ký, trải lòng về chặng đường "chinh chiến và yêu đương".

Nhà lãnh đạo 76 tuổi nói bóng nói gió về ý định trên trong một bữa tối gần đây ở một nhà hàng tại thành phố Milan, khi chủ đề của cuộc trò chuyện vô tình "chạm" tới chàng tiền đạo Antonio Cassano của AC Milan. Trước đó, anh chàng "ngựa chứng" Antonio Cassano khoe khoang trong cuốn tự truyện rằng, anh đã từng qua đêm với khoảng 600 phụ nữ.

"Các bạn có tin tôi có nhiều phụ nữ hơn Antonio hay không?" - ông Berlusconi thẳng thắn hỏi tại bàn ăn tối.

"Và nếu các bạn tò mò, tôi sẽ kể cho mà nghe. Tôi sắp viết về những người phụ nữ trong nhật ký của mình giống như cựu thủ tướng thời phát xít Mussolini đã làm".

Được biết, trong số những vị khách được mời ăn tối hôm đó, có sự xuất hiện của "bóng hồng" Nicole Minetti, một cựu vũ nữ được ông Berlusconi "mát tay" dẫn dắt vào chính trường Ý. Cô này cũng bị cho là từng tham gia vào những bữa tiệc trác táng tại dinh thự của ông Berlusconi ở thành phố Milan.

MINH-LINH
(Tổng hợp)

Vì sao Trung Quốc đột nhiên khoe tàu ngầm nguyên tử?

Ngày 31/10/2013, truyền thông Trung Quốc cho biết nước này biểu dương sức mạnh hạm đội tàu ngầm nguyên tử, và cho hay đây là điều cần thiết để cho các quốc gia khác thấy khả năng tấn công của Trung Quốc trong khi các tranh chấp biển đảo ngày càng gia tăng.

Đây là lần đầu tiên Trung Quốc công khai nói đến tàu ngầm nguyên tử, điều mà trong 40 năm họ không bao giờ muốn nói rõ. Theo giải thích của truyền hình nhà nước CCTV, sự trình bày này là một phần nỗ lực làm trong sáng quân sự của Trung Quốc như Mỹ vẫn thường yêu cầu.

Nhưng Zachary Keck của tạp chí *The Diplomat* không tin lập luận ấy, ông cho rằng đây là một "sự biểu dương lực lượng", đáp ứng nhu cầu răn đe của Trung Quốc trong tình thế có những tranh chấp khu vực với Nhật Bản và nhiều quốc gia Đông Nam Á.

Cuối tháng 10 vừa qua, toàn bộ các cơ quan truyền thông Trung Quốc đồng loạt loan tin về "sức mạnh đáng sợ mới của Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc": lực lượng tàu ngầm nguyên tử. Những bài gần như giống hệt nhau được đăng trên các báo Nhân

Dân, Quân đội Nhân dân, Thanh Niên, Global Times, Guangmin Daily, với khoảng 30 hình ảnh và đồ biểu trong đó có cả dự báo tổn thất cho Los Angeles, Seattle nếu bị tấn công bằng tên lửa mang đầu đạn nguyên tử phóng đi từ tàu ngầm Trung Quốc. Tờ *Global Times* nói rằng tàu ngầm nguyên tử Trung Quốc nay đã hoạt động ra ngoài khơi tới "dãy đảo số 2 của Thái Bình Dương" nghĩa là những hải đảo chạy dài từ đảo Honshu Nhật Bản xuống tới Papua New Guinea.

Tuy nhiên theo nhận định của những chuyên gia quân sự và phân tích viên quốc tế thì căn cứ trên nhiều yếu tố, động thái đột ngột của Trung Quốc có mục đích khoa trương tuyên truyền và mang ý nghĩa tâm lý hơn là chứng tỏ được giá trị quân sự đáng gờm của họ. Nhưng một số báo chí phương Tây bị tác động bởi những tin tức ấy vẫn tỏ ra lo ngại về mối đe dọa hơn mức độ thực tế có thể có.

Tháng 11 năm ngoái, trong bản phúc trình thường niên gửi tới quốc hội, ủy ban duyệt xét về kinh tế và an ninh Mỹ - Hoa đã nói là Trung Quốc có khả năng triển khai các tên lửa Julang-2 nội trong vòng hai năm tới. Theo báo cáo này, tàu ngầm nguyên tử lớp Jin (Tấn) mà Trung Quốc có 2 chiếc đã đưa vào hoạt động, có thể phóng JL-2, loại tên lửa đạn đạo liên lục địa tương tự như Trident của Hải Quân Mỹ.

Một tàu ngầm nguyên tử lớp Jin 094 của Hải Quân Trung Quốc đang lặn xuống biển

Tinh báo Hải Quân Mỹ ước lượng Trung Quốc có thể sẵn sàng 5 tàu ngầm kiểu này, tạo ra một lực lượng răn đe chiến lược gần như thường trực ngoài biển. Như vậy, Trung Quốc đã đạt tới trình độ bố trí được một hệ thống chân vạc về vũ khí chiến lược bao gồm tên lửa liên lục địa đặt trên đất liền, tên lửa đạn đạo phóng từ tàu ngầm và máy bay oanh tạc mang bom nguyên tử. Cho đến nay thực tế mới chỉ có Mỹ và Nga triển khai được đầy đủ bộ ba vũ khí ấy.

Trên lý thuyết, Mỹ biết đầy đủ những vị trí đặt tên lửa trên đất Trung Quốc và có đủ tiềm lực để quét sạch trong đợt đánh chặn ngay khi xảy ra một trận chiến tranh nguyên tử toàn diện. Nhưng rất khó phát hiện vị trí của tàu ngầm cho đến khi tên lửa đã được phóng đi, vì vậy tàu ngầm là vũ khí lý tưởng sử dụng cho đợt oanh kích thứ nhì.

Tầm tác xạ tối đa của tên lửa JL-2 là khoảng 4.500 dặm. Để bắn tới Los Angeles, tàu ngầm Trung Quốc cần phải đến một vị trí cách Hawaii khoảng 1.000 dặm hay vùng phía đông nam quần đảo Kurils. Còn nếu muốn bắn tới Washington D.C. tàu ngầm Trung Quốc

SỰ KIỆN QUỐC TẾ

● Triều Tiên hôm 7/11 cho biết đã câu lưu một người đàn ông không rõ danh tính đã thú nhận là một công dân Hàn Quốc sang Bình Nhưỡng một cách trái phép từ một quốc gia thứ ba. Người bị cáo buộc là điệp viên được cho là đã sử dụng các hoạt động tôn giáo để che đậy cho "các hoạt động lập mưu và do thám chống nước CHDCND Triều Tiên" trong vòng 6 năm tại quốc gia thứ ba không được nêu tên.

● Ngày 7/11, Lực lượng Phòng vệ Nhật Bản lần đầu tiên triển khai tại đảo Miyako, thuộc Okinawa, một đơn vị có trang bị tên lửa đất

đối hạm. Bộ Quốc phòng Nhật Bản cho biết cuộc diễn tập không nhằm vào tàu thuyền của quốc gia cụ thể nào. Tuy nhiên trong bối cảnh hiện nay Nhật đang có tranh chấp lãnh thổ, lãnh hải với Trung Quốc và Hàn Quốc, thì việc triển khai một đơn vị có trang bị tên lửa đất đối hạm tại Okinawa không khỏi khiến các nước liên quan quan tâm.

● Ngày 6/11, nhiều quả bom tự chế nhắm vào trụ sở Tỉnh ủy Sơn Tây,

miền Bắc Trung Quốc, phát nổ đã làm một người chết và tám người bị thương. Các viên bi và đinh được tìm thấy rải rác tại hiện trường, cho nên Tân Hoa Xã nói đó là các "quả bom tự chế". Các vụ nổ bom xảy ra chỉ một tuần sau vụ tông xe và nổ gây chết người tại Quảng trường Thiên An Môn ở Bắc Kinh do các phần tử đòi ly khai người sắc tộc Uighur thực hiện.

● Hôm 4/11, tư pháp Tây Ban Nha đã quyết định niêm phong một cung điện xa hoa của vợ chồng công chúa Cristina vì bị cáo giác biến thủ công quỹ. Đây là một quyết định có thể làm tổn hại thêm hình ảnh của Hoàng gia Tây Ban Nha.

● Venezuela hôm 6/11 lên án việc

cần đến gần bờ biển miền Tây Mỹ và Canada ít nhất là 1.500 dặm.

Cuộc chiến đấu của tàu ngầm từ trước đến nay vẫn là kiểu mèo rình chuột, vẫn để chủ yếu của một phía là lẩn trốn và phía đối phương là phát hiện ra địch. Tạp chí *Popular Mechanics* dẫn lời Hans Kristensen, phân tích gia của FAS (Hiệp Hội Khoa Học Gia Mỹ), cho rằng các tàu ngầm tác chiến của Mỹ sẽ bám sát các tàu ngầm nguyên tử Trung Quốc bất cứ khi nào những tàu này ra Thái Bình Dương. Chẳng hạn về tình do thám hoạt động thường trực có thể dễ dàng nhận ra một tàu ngầm rời cảng, ngay cả từ căn cứ Du Lâm trên đảo Hải Nam, nơi tàu ngầm nằm trong đường hầm đào sâu vào bờ biển. Sự truy lùng sau đó dựa vào tiếng ồn từ động cơ và kiểu cách hoạt động quen thuộc của tàu ngầm như đã hiểu. Nếu chưa có một kiểu hiện đại hơn thì tàu ngầm lớp Jin là các tàu ngầm động cơ rất ồn dễ bị lộ.

Mỹ và Nhật Bản có nhiều phương tiện khác để canh chừng dọc duyên hải Tây Thái Bình Dương, bao gồm những dụng cụ cố định cũng như di động.

Hải quân Mỹ đã có kinh nghiệm 60 năm trong việc theo đuổi các tàu ngầm nguyên tử chiến lược thời Chiến Tranh Lạnh, bằng thành tích ấy khó để tin là tàu ngầm Trung Quốc với nhiều đặc tính hãy còn kém xa tàu ngầm Liên Xô mà lại có thể lọt qua lưới.

Và lại phát triển tàu ngầm nguyên tử chỉ có nghĩa là gia tăng khả năng tấn công bằng vũ khí không quy ước, chứ không phải nhằm về chiến thuật trong những cuộc xung đột thông thường. Về điểm này, Wang Xiaoxuan viết trên tờ China Daily: "Mỹ và Nga có những tàu ngầm nguyên tử tân tiến nhất, rồi tới Anh và Pháp. Kỹ thuật của Trung Quốc

còn thua kém tất cả bốn nước đó, nhất là về điện tử và hệ thống vũ khí. Do đó sẽ là ngớ ngẩn nếu coi một thành viên yếu trong câu lạc bộ tàu ngầm nguyên tử có thể thành sự đe dọa".

Đó là mới chỉ nói về mặt khả năng kỹ thuật, về số lượng hạm đội tàu nổi và tàu ngầm Trung Quốc cũng còn kém xa Mỹ.

Trung Quốc có khoảng 70 tàu ngầm, đa số thuộc loại động cơ diesel-điện, số tàu ngầm nguyên tử chỉ khoảng 10 chiếc. Trong thập niên 1980, Trung Quốc bắt đầu phát triển tàu ngầm nguyên tử chiến lược, chiếc đầu tiên thuộc lớp 092 Xia (Hạ) có 12 ống phóng tên lửa JL-1, loại tên lửa này chỉ có tầm bắn giới hạn và nhiều lần thất bại trong các cuộc phóng thử nghiệm. Chiếc tàu ngầm lớp Xia đầu tiên đã cũ và lỗi thời mới được giải giới tuần này.

Sau đó đến tàu ngầm nguyên tử lớp 093 Shang (Thương). Tới 2010, Trung Quốc sản xuất loại tàu ngầm nguyên tử mới, lớp 094 Jin (Tấn) có 12 ống phóng tên lửa JL-2. Gần đây Trung Quốc chế tạo tàu ngầm nguyên tử lớp 096 Tang (Đường) và theo dự đoán đã có 2 chiếc được đưa vào hoạt động.

Hải quân Mỹ hiện có khoảng 90 tàu ngầm, tất cả đều sử dụng động cơ nguyên tử, thuộc 3 lớp chính là Los Angeles, Ohio và Virginia. Tàu ngầm lớp Ohio là tàu ngầm chiến lược chuyên dùng cho việc phóng tên lửa đạn đạo liên lục địa trong khi lớp Los Angeles và Virginia là loại tàu chiến thuật tác chiến có sứ mạng chính là tấn công chiến hạm hay tàu ngầm đối phương. Một số tàu ngầm này cũng mang tên lửa bình phi để tấn công tàu địch hay oanh kích những mục tiêu trong đất liền. Khoảng hơn phân nửa số tàu ngầm này đặt căn cứ và hoạt động trong vùng Thái Bình

Dương.

Tàu ngầm nguyên tử có ưu điểm là tầm hoạt động vô giới hạn và có thể ở dưới sâu lâu dài không cần nổi lên mặt biển để không khí. Nhưng nhược điểm của nó là động cơ rất ồn không êm bằng những tàu ngầm dùng động cơ quy ước kiểu như lớp Kilo của Nga. Vì vậy trong chiến đấu cận duyên, tàu ngầm nguyên tử không có lợi thế.

Hải quân một số nước Đông Nam Á bao gồm Indonesia, Malaysia, Singapore và Việt Nam đến nay đều đã hay sẽ trang bị tàu ngầm loại động cơ quy ước mua của Nga và các nước châu Âu. Những tàu ngầm nguyên tử của Trung Quốc chỉ được sử dụng vào mục tiêu chiến lược và không có vai trò trong cuộc xung đột nếu xảy ra trong vùng biển Đông.

Tóm lại tàu ngầm nguyên tử Trung Quốc chưa phải là mối đe dọa thực tế đáng kể đối với Mỹ ít nhất là trong tương lai nhiều năm nữa. Việc khoa trương khả đột ngột của họ có lẽ chỉ nhằm mục tiêu chứng minh tiến bộ khoa học kỹ thuật, một đường lối tuyên truyền mà Trung Quốc tích cực theo đuổi sau khi đã tiến lên vị trí một cường quốc kinh tế.

Mặt khác, nếu các tàu ngầm nguyên tử Trung Quốc trong thực tế không đem lại sự gia tăng khả năng chiến thuật hải chiến, thì cũng gây được tác động tâm lý đối với các quốc gia trong khu vực và đó có thể là mục tiêu chính mà Trung Quốc nhắm tới trong tình trạng đang có nhiều tranh chấp.

Ngoài ra, về nội bộ giới lãnh đạo Trung Quốc cần lôi kéo sự ủng hộ của những phái điều hâu có tinh thần dân tộc cực đoan và việc đề cao sức mạnh quân sự là một phương cách làm vừa lòng các phe phái ấy.

BẢO PHƯƠNG (Tổng hợp)

Mỹ đưa Caracas vào danh sách "ưu tiên" do thám, đồng thời cảnh báo việc này có thể khiến quan hệ Venezuela - Mỹ sẽ bị đóng băng. Tờ The New York Times cho rằng Venezuela là một trong số 6 "mục tiêu ưu tiên bị do thám" nằm trong danh sách chương trình do thám của Cơ quan An ninh Quốc gia Mỹ kể từ năm 2007. Năm nước "ưu tiên" còn lại bao gồm Trung Quốc, Triều Tiên, Iraq, Iran và Nga.

● Nhà Trắng và giới lãnh đạo các ủy ban tình báo quốc hội Mỹ hôm 4/11 bác bỏ nguyện vọng xin được ân xá của Edward Snowden, cựu nhân viên tình báo đã tiết lộ chương trình do thám của NSA, gây biết bao sóng gió cho ngoại giao Mỹ trong thời gian qua.

● Được phát động từ sáu tháng nay, chiến dịch chống tham nhũng tại Trung Quốc vừa được mở rộng thêm sáu tỉnh. Theo Reuters, Ban kiểm tra trung ương đảng Cộng sản Trung Quốc thông báo đã gửi cán bộ thanh tra đến 6 tỉnh mà đặc biệt là Quảng Đông, Sơn Tây và Vân Nam sau đợt một khởi động hồi tháng 5/2013. Cũng trong đợt hai này, Bộ Tài nguyên Môi trường và Tổng công ty khai thác đập thủy điện Tam Hiệp cũng bị khám xét. Chiến dịch điều tra tham nhũng đợt đầu liên quan đến 5 chính quyền tỉnh trong đó Quý Châu, Giang Tây và Nội Mông cùng 5 cơ quan nhà nước và xí nghiệp quốc doanh.

● Thông tấn xã Đài Loan ngày 5/11 cho hay, vùng lãnh thổ này sẽ bắt đầu xây dựng trái phép một cầu tàu mới và nâng cấp đường băng trên đảo Ba Bình - hòn đảo lớn nhất thuộc quần đảo Trường Sa của Việt Nam vào đầu năm 2014 và dự kiến sẽ được hoàn thành trong 2 năm.

BẢO PHƯƠNG (Tổng hợp)

OSWALD CÓ THỂ KHÔNG PHẢI LÀ NGƯỜI ĐÃ ÁM SÁT JOHN F. KENNEDY?

Lịch sử Hoa Kỳ ghi chép lại rằng, vào ngày 22 tháng 11 năm 1963, Tổng thống John F. Kennedy, vị tổng thống thứ 35 của Hiệp chủng quốc Hoa Kỳ, đã bị ám sát tại thành phố Dallas, tiểu bang Texas lúc 12 giờ 30 phút. Người bị buộc tội là đã ám sát Tổng thống Kennedy là Lee Harvey Oswald. Chỉ hai ngày sau khi bị buộc tội ám sát, Oswald đã bị Jack Ruby bắn chết ngay tại đồn cảnh sát Dallas.

Người ta tin rằng, Lee Harvey Oswald đã bắn ba phát đạn từ một khẩu súng trường vào JFK và viên đạn thứ ba đã lấy mạng Tổng thống. Năm ngày sau khi Oswald bị giết, tân Tổng thống Lyndon B. Johnson cho thành lập Ủy ban Warren, dưới sự lãnh đạo của Chánh án Tòa Tối cao Earl Warren, tiến hành điều tra vụ ám sát. Tất cả đều đưa ra kết luận, Oswald là thủ phạm. Mặc dù vậy, vẫn có người cho rằng Oswald không hề hành động một mình hoặc không dính líu gì hết vào vụ ám sát. Trái lại, anh ta chỉ là nạn nhân của một vụ dàn xếp. Vụ ám sát Kennedy đã trở thành một trong những vụ án ly kỳ nhất trong lịch sử Hoa Kỳ và tốn không ít giấy mực của các nhà văn, đạo diễn cũng như các nhà lý thuyết âm mưu.

Vợ của Lee Harvey Oswald, Marina

Oswald Porter, 72 tuổi, tuyên bố rằng, chồng của bà không hề ám sát JFK và bà hoàn toàn tin tưởng vào điều đó. Sau cái chết của Oswald 18 tháng, Marina kết hôn với người chồng thứ hai là Kenneth Porter và chuyển tới sống tại bang Texas từ giữa những năm 1970. Bà có hai cô con gái với Oswald và một cậu con trai với Kenneth Porter. 50 năm sau khi người chồng đầu tiên của bà Marina trở thành kẻ bị nghi ngờ nhiều nhất trong lịch sử nước Mỹ, Marina tiết lộ rằng, Lee Harvey Oswald không phải là người phải chịu trách nhiệm về cái chết của Tổng thống John F. Kennedy.

Kể từ sau khi chồng của Marina là Lee Harvey Oswald, một kẻ đào ngũ của Liên Xô, bị kết tội là người ám sát John F. Kennedy, Marina đã phải sống một cuộc sống trầm lặng phía sau cánh cửa đóng kín, mong lẩn tránh

được những ánh mắt nghi ngờ. Bà sợ hãi phải đối mặt với những cáo buộc của những người cho rằng, bà cũng là một trong những kẻ đồng mưu trong vụ ám sát vị tổng thống thứ 35 của nước Mỹ. Để trốn tránh, Marina đã cùng với người chồng thứ hai và ba đứa con sống ẩn dật tại bang Texas. Năm nay, 2013, là năm kỷ niệm 50 năm ngày diễn ra thảm kịch 22 tháng 11 năm 1963, Marina Oswald Porter đã quyết định kết thúc những tháng ngày lẩn tránh và lên tiếng thanh minh cho người chồng đầu tiên của bà.

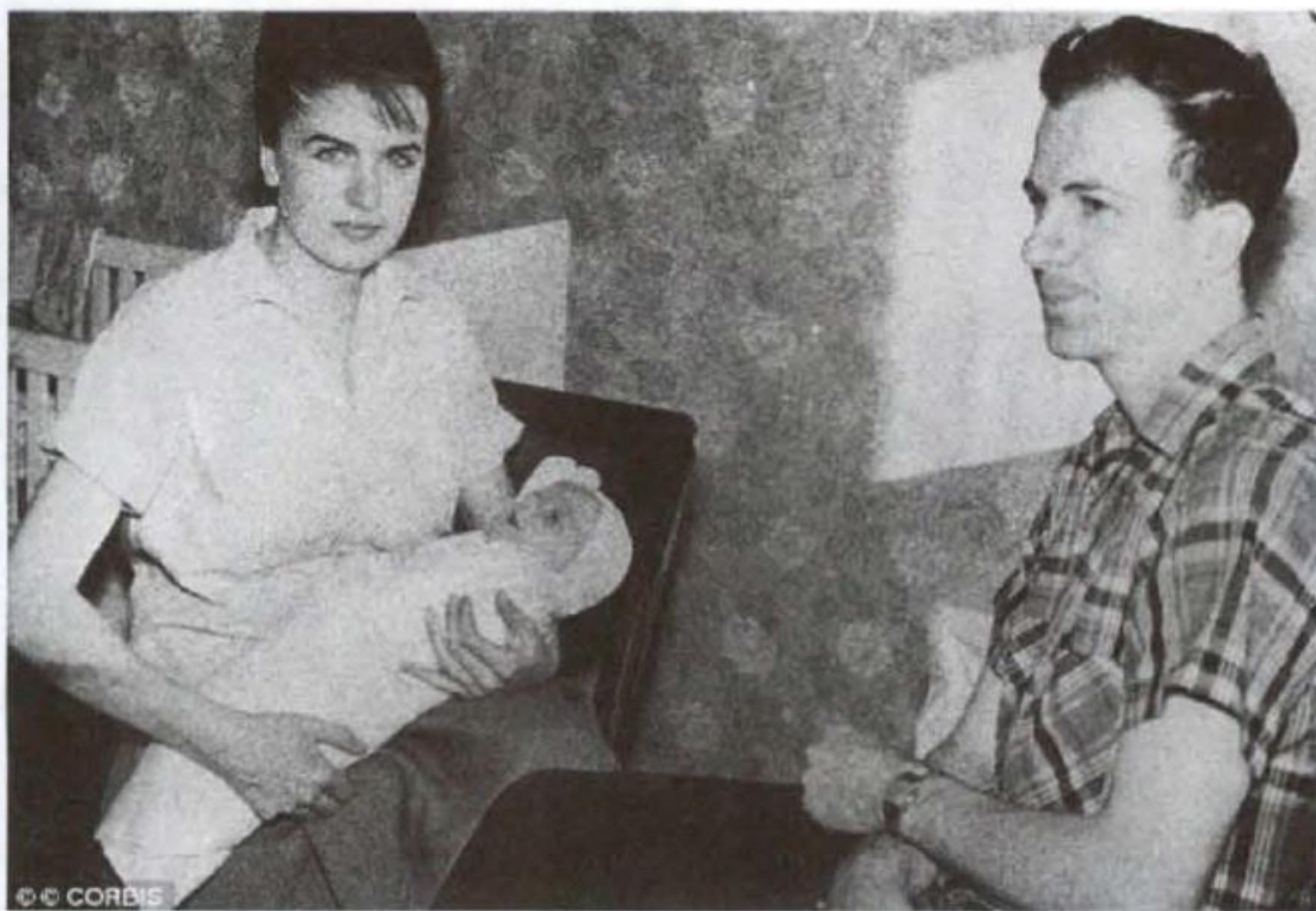
Ngay sau khi vụ ám sát JFK diễn ra, Ủy ban Warren, những người có trách nhiệm điều tra vụ án đã đến gặp Marina, lúc ấy, Marina nghĩ rằng, chồng cô chính là tội phạm đã giết chết Tổng thống. Tuy nhiên, sau 50 năm tìm kiếm, tiếp cận các nguồn tin và đã đọc đến 40.000 cuốn sách và các giả thuyết về vụ ám sát, Marina đã thay đổi suy nghĩ. Bà tin rằng, Lee Harvey Oswald không phải là người đã gây ra chuyện này. Cái mà hiện nay bà Marina tin tưởng chính là, chồng bà đã bị gài bẫy để trở thành kẻ gánh tội cho những âm mưu của CIA và mafia. Cho đến bây giờ, khi đã 72 tuổi, Marina vẫn còn phải sống trong nỗi lo sợ có thể trở thành mục tiêu và bị ám sát bởi các mật vụ. Marina cũng cho biết thêm rằng, trong suốt 50 năm qua, bà luôn phải ở trong tình trạng bị theo dõi, nghe lén điện thoại.

Ông Morgan nói với tờ Daily Mirror rằng: "Bà ấy (Marina) đã phải

© © Bettmann/CORBIS

Marina Oswald Porter

Gia đình Lee Harvey Oswald trước khi tới Mỹ

sống cả một nửa thế kỷ trong nỗi lo sợ. Việc kỷ niệm 50 năm ngày Kennedy bị ám sát là một lời nhắc nhở về những gì đã xảy ra. Cuộc sống của bà ấy bây giờ giống như một tập phim đáng sợ của *Twilight Zone* vậy. Mỗi ngày, Marina đều bị ép buộc để trả lời cùng một câu hỏi về thời điểm khủng hoảng nhất trong đời bà. Bà ấy khiếp sợ những gì có thể xảy ra và cũng sợ phải trở thành tiêu điểm trong mắt mọi người". Kỷ niệm 50 năm ngày mất của Tổng thống Kennedy đã khiến cho Marina tổn hại nghiêm trọng về mặt sức khỏe và phát triển một loại rối loạn suy giảm miễn dịch vì căng thẳng.

Là một người Nga nhập cư tại Mỹ, Marina đã sống cùng với Oswald cho đến khi anh bị buộc tội là người giết chết Tổng thống Kennedy vào ngày 22 tháng 11 năm 1963. Marina nhớ rằng, đêm trước khi vụ ám sát xảy ra, Oswald đã mang về nhà một cây súng và đặt nó trong nhà để xe. Sau đó, khẩu súng đã biến mất.

Do là người có mối quan hệ thân thiết với Oswald nên Marina đã trở thành đối tượng bị theo dõi và điều tra gắt gao nhất, đó là lý do cô đã phải sống ẩn mình tại một thị trấn nhỏ. Hai năm sau vụ ám sát JFK, Marina kết hôn với Kenneth Porter. Sau đó, gia đình họ chuyển tới Texas, định

cư ở Rockwall. Hai cô con gái của Oswald và Marina là June và Rachel khẳng định với tờ *National Enquirer* rằng, Marina không tin chồng của bà là người đã nổ súng bắn vào Tổng thống. Sau nhiều năm đọc sách và xem phim tài liệu về vụ ám sát, bà cảm thấy tội lỗi vì đã nghi ngờ Oswald.

Morgan nói với tờ *Enquirer* rằng: "Bà ấy không tin chuyện Oswald đã ám sát JFK. Bà ấy luôn nói với tôi là, Lee Harvey Oswald rất yêu quý Tổng thống Kennedy." Marina nhớ lại, vào cái ngày mà Patrick, con của Kennedy qua đời (ngày 7 tháng 8 năm 1963), bà đã thấy Oswald khóc thốn thức. Những người hàng xóm của Marina tại Rockwall nói rằng, bà ấy là một thành viên rất được yêu mến tại nơi này. Fred McCurley, một trong những người sống gần đó nói với tờ *Enquirer*: "Bà ấy (Marina) và Ken (Kenneth Porter) là những người tốt. Họ là những người hàng xóm tốt nhất mà bạn có thể có." Trong tháng 7 năm nay, bà Marina đã đặt chiếc nhẫn cưới của bà lên bàn đấu giá như một cách để mô tả "ngày tồi tệ nhất" của cuộc đời bà. Chiếc nhẫn cưới của bà và Oswald đã được bán đấu giá tại New Hampshire và được trả 108.000 đôla. Kèm theo nó là một lá thư của bà Marina gửi cho lịch sử Liên hiệp quốc

Hoa Kỳ. Một đoạn thư ghi lại như sau: "Tại thời điểm này của cuộc đời tôi, tôi không muốn có chiếc nhẫn của Lee, vì tôi muốn buông bỏ quá khứ của tôi với ngày 22 tháng 11 năm 1963".

Marina giữ lại số tiền thu được từ việc bán chiếc nhẫn. Trong thư, bà viết rằng, chiếc nhẫn được khắc hình búa liềm, nó được Oswald mua tại Minsk vào năm 1961, trước khi hai vợ chồng họ đến Mỹ. Chiếc nhẫn đã được để lại trên bàn cạnh giường ngủ của hai vợ chồng trong ngày Tổng thống Kennedy bị ám sát. Cuộc sống của Marina và cả lịch sử Hoa Kỳ đã thay đổi mãi mãi khi Tổng thống thứ 35 của họ qua đời. 70 phút sau khi tiếng súng kết thúc sự sống của Kennedy vang lên, Oswald bị cảnh sát Dallas bắt tại nhà hát Texas. Anh trở thành tội phạm tình nghi trong cái chết của cảnh sát JD Tippit, người được cho là đã cản trở Oswald trên đường chạy trốn. Oswald bị buộc tội với cả hai vụ giết người. Hai ngày sau đó, Jack Ruby, một chủ sở hữu hộp đêm của Dallas đã bắn chết Oswald trên đường di chuyển tới nhà tù. Ruby đã chết trong tù vì ung thư phổi sau 4 năm. Cái chết của Ruby trở thành một nghi ngờ cho một lý thuyết âm mưu lớn hơn nữa.

Ủy ban Warren đã báo cáo vào năm 1967 rằng, Oswald đã hành động một mình. Tuy nhiên, trong suốt 50 năm qua, đa số người Mỹ tin đó là một âm mưu đã bị che đậy. Marina đã phải sống những tháng ngày khổ khổ và đầy sợ hãi bởi sự cô lập, thẩm vấn và cáo buộc là một điệp viên Nga.

Việc kỷ niệm 50 năm ngày Kennedy qua đời đã gây được sự chú ý rất nhiều trong những tháng gần đây. Gần như tất cả các Viện bảo tàng đã mời các nghệ sĩ đến để thực hiện dự án tưởng niệm sự kiện này. Thành phố Dallas sẽ tổ chức một lễ tưởng niệm ngày 22 tháng 11 tại Dealey Plaza, nơi đoàn xe hộ tống của Kennedy đã đi qua lần cuối cùng.

NINH HUẾ

(Theo dailymail.co.uk)

Một báo cáo pháp y của Thụy Sĩ đã được kênh truyền hình Ả-rập Al-Jazeera thu được, khẳng định rằng vị cố Tổng thống Palestine Yasser Arafat có thể đã bị đầu độc bằng phóng xạ Polonium. Thực hư của báo cáo này ra sao? Dưới đây là những phân tích khoa học của các nhà khoa học đầu ngành.

Theo các hồ sơ y tế chính thức của ông Yasser Arafat ghi rõ rằng vị cố Tổng thống Palestine đã qua đời từ năm 2004 từ một cơn đột quỵ do căn bệnh rối loạn máu. Nhưng năm ngoái 2012, thi hài của ông đã được khai quật và được quy kết rằng cái chết thực sự của ông Arafat là do bị ám sát. Báo cáo của Thụy Sĩ cho thấy các kết quả xét nghiệm trên xác ông Arafat đã cho thấy “hoạt động cao bất ngờ của Polonium”, từ đây đã làm hỗ trợ cho giả thuyết ông Arafat chết là do bị đầu độc. Trước đó, trong suốt một thời gian dài, nhiều người dân Palestine và những người khác đĩnh ninh rằng phía Israel đã ngấm ngấm đầu độc ông Arafat. Số khác cho rằng cái chết của ông Arafat là bị bệnh AIDS hoặc ung thư. Về phần mình, Israel đã liên tục từ chối bất kỳ hành vi tham gia nào của họ. Người phát ngôn của Bộ Ngoại giao Israel nói rằng cuộc điều tra của Thụy Sĩ là “một vở kịch hơn câu chuyện khoa học”.

“Lỗ hổng trong giả thuyết”

Theo đó, các nhà khoa học đến từ Trung tâm bệnh viện Đại học Vaudois (CHUV) ở Lausanne (Thụy Sĩ) đã tiến hành một cuộc kiểm tra chi tiết các hồ sơ y khoa của bệnh nhân Yasser Arafat, những mẫu vật lấy từ xác của ông và những loại đồ dùng mà ông Arafat khi còn sống đã mang vào bệnh viện ở Paris, nơi ông qua đời vào năm 2004. Những vật liệu sinh học bao gồm các mảnh xương của ông Arafat và các mẫu đất lấy từ

Theo ý kiến của phóng viên Yolande Knell trên Hãng tin BBC: “Để có được các kết quả xét nghiệm, các nhà khoa học đã làm việc hết sức thận trọng”

CÁI CHẾT CỦA CỐ LÃNH TỤ PALESTINE YASSER ARAFAT

xung quanh hài cốt của ông. Các nhà khoa học đã kết luận rằng: “Các kết quả nghiên cứu của họ đã hoàn toàn phù hợp với đề xuất cho rằng cái chết của ông Yasser Arafat là do ngộ độc Polonium-210”. Các nhà khoa học tỏ ra ưu tư khi cho rằng họ đã không thể đạt tới một kết luận dứt khoát hơn vì thời gian đã mất hiệu lực kể từ cái chết của ông Arafat, các mẫu vật sẵn có mang tính hạn chế cũng như “chuỗi hành trình đầy bối rối” của các mẫu vật.

Polonium-210 là một chất phóng xạ cao. Trong tự nhiên, chất này được tìm thấy với liều lượng cực thấp có trong thực phẩm và trong cơ thể con người, nhưng nếu dùng vào liều lượng cao, nó có thể gây tử vong. Theo GS Paddy Regan, một chuyên gia về phát hiện và đo lường phóng xạ, công tác tại Đại học Surrey (Anh), người không tham gia vào cuộc điều tra, nhấn mạnh: “Các nhà khoa học đã thực hiện một tuyên bố khá mạnh mẽ. Họ đang nói đến giả thuyết cho rằng ông Arafat đã ngộ độc bởi Polonium-210, đây là giả thuyết rất hợp lệ và không bị bác bỏ bởi các cơ sở dữ liệu. Tuy

nhien, họ không thể khẳng định dứt khoát rằng ông ấy đã bị ám sát”. GS Paddy Regan sẽ nói về một chuỗi các giả định nhằm tìm hiểu chắc chắn xem có bao nhiêu Po-210 hiện diện hoặc không có mặt nó ngay tại thời điểm chết của ông Arafat.

Po-210 có chu kỳ bán rã khá ngắn, chỉ trong vòng 138 ngày. GS Paddy Regan giải thích rằng bằng cách đo lường một phần nhỏ bên trái và ngoại suy ngay tại thời điểm xảy ra cái chết của ông Arafat cũng giống như cách một người khiếm thị nắm đuôi của con voi và luận giải nhằm tìm ra kích thước thật của con vật. Theo ông Paddy Regan, vấn đề nổi cộm thứ hai là Po-210 đã hiện diện trong môi trường tự nhiên. Tuy vậy, một báo cáo đã chỉ ra rằng trong các mẫu vật đã tìm thấy chưa đầy Pb-210 (chì-210). GS Regan đã nhấn mạnh các kết quả từ 2 mẫu: tấm vải liệm đặt dưới thi hài của ông Arafat và các mẫu nước tiểu lấy từ quần lót của ông, cả hai đều cho thấy có mức độ Po-210 so sánh với Ps-210, có lẽ đó là sự hiện diện của “Polpniun bổ sung tổng hợp”.

Tuy nhiên, GS Paddy Regan

ghi nhận rằng phần lớn các mẫu Polonium được đo lường trong báo cáo đã được đi kèm với các hoạt động của Pb-210. Những cuộc điều tra song song đã được tiến hành bởi các chuyên gia Pháp và Nga - hồi tháng trước, một quan chức Nga nói rằng không tìm thấy dấu vết nào của Polonium. Ông Yigal Palmor từ Bộ Ngoại giao Israel, phát biểu trên Hãng tin BBC rằng: "Đây có vẻ là một vở kịch hơn là một câu chuyện khoa học". Vị này cho rằng các cuộc điều tra đã được thực hiện bởi "các bên liên quan" - bà vợ góa của ông Arafat và chính quyền Palestine - "chưa từng bị làm phiền" trong việc tìm kiếm một số dữ liệu quan trọng. Ông Yigal Palmor phân vân cho biết: "Có một lỗ hổng lớn khác trong giả thuyết này là sự vắng mặt của giải pháp nhằm truy cập vào bệnh viện ở Paris nơi ông Arafat đã qua đời cũng như các hồ sơ y khoa của ông. Làm thế nào mà nguyên nhân của cái chết có thể được xác định mà không thông qua ý kiến của các bác sĩ hoặc kết quả của các xét nghiệm y tế mà họ thực hiện trên bệnh nhân? Ít nhất, người Israel không quan tâm lắm đến chuyện này".

"Tội phạm thực sự"

Nói chuyện tại Paris, bà Suha, vợ góa của ông Yasser Arafat, cho rằng các kết quả từ phía Thụy Sĩ đã vén màn bí mật về "một tội ác thực sự, một hành động ám sát mang hơi

hướm chính trị". Bà Suha khẳng định: "Điều này đã xác nhận cho tất cả mọi hoài nghi của chúng tôi. Bằng chứng khoa học đã nói rằng chồng tôi không chết tự nhiên mà ông ấy đã bị giết hại". Hãng tin Reuters nói rằng bà Suha không chỉ đích danh bất kỳ cá nhân nào bị tình nghi, bản thân bà Suha thừa nhận rằng chồng mình có nhiều kẻ thù ngay lúc ông còn sống. Ông Yasser Arafat, người đã lãnh đạo Tổ chức Giải phóng Palestine (PLO) suốt 35 năm và trở thành vị Tổng thống đầu tiên của chính phủ Palestine vào năm 1996, bắt đầu đổ bệnh nặng vào tháng 10/2004 ngay tại nơi sinh sống của gia đình mình. Hai tuần sau đó, ông bay tới điều trị tại một quân y viện của Pháp ở Paris, và qua đời cũng tại đó vào ngày 11/11/2004, thọ 75 tuổi.

Người Pháp đã bắt đầu mở một cuộc điều tra về cái chết của cố lãnh đạo Palestine Yasser Arafat vào tháng 8/2012 sau khi các nhà khoa học tại Lausanne cùng làm việc với một đoàn làm phim tài liệu của kênh tin tức al-Jazeera, họ đã tìm ra dấu vết của chất phóng xạ Polonium-210 (Po-210) ngay trên các vật dụng cá nhân của ông Arafat. Ngay tại thời điểm ông Arafat qua đời, bà vợ góa Suha từ chối việc tiến hành một cuộc khám nghiệm pháp y nhưng bà yêu cầu phía chính phủ Palestine cho phép khai quật xác chồng bà nhằm "đưa sự thật ra ánh sáng". Tháng 11/2012, xác ông

Arafat được khai quật khỏi ngôi mộ của ông ở thành phố Ramallah, khu Bờ Tây, và cải táng cùng ngày hôm đó.

Tháng 10/2013 vừa qua, người đứng đầu Cơ quan sinh học-y tế liên bang Nga (RFMBA), ông Vladimir Uiba, do hãng tin Interfax xác nhận lại, có nói rằng ông Arafat "có thể không bị đầu độc bởi Polonium", ông Uiba cho rằng xét nghiệm được tiến hành bởi các chuyên gia Nga và "không tìm thấy dấu hiệu của chất phóng xạ Polonium". Tuy nhiên, RFMBA sau đó lại phủ nhận rằng ông Uiba chưa từng đưa ra bất kỳ công bố nào về các phát hiện. Người đứng đầu nhóm điều tra Palestine, ông Tawfiq Tirawi, xác nhận vào hôm thứ Ba (5/7/2013) rằng các báo cáo của Nga và Thụy Sĩ đã được chuyển giao. Nhóm điều tra Palestine ch hay họ sẽ chuyển giao các kết quả vào thứ Bảy (9/11/2013) tuần này.

Các phát hiện từ những nhà khoa học Thụy Sĩ

Các chuyên gia tại Trung tâm bệnh viện Đại học Vaudois (CHUV) ở Lausanne (Thụy Sĩ), đã kết luận về các xét nghiệm trên các mẫu vật lấy từ xác khai quật của ông Yasser Arafat trong tháng 11/2012.

Những mẫu vật này cũng được phân tích bởi các nhóm điều tra Palestine, Pháp và Nga, hiện chính phủ Palestine vẫn chưa công bố các phát hiện này.

Báo cáo phía Thụy Sĩ nói rằng: "Có một hoạt động cao bất thường của chất phóng xạ Polonium-210 và hoạt động chì 210" trong các mẫu vật được lấy từ xương sườn, xương chậu và đất có thẩm thấu dịch từ xác ông Arafat.

Sự thiếu hụt các mô mềm của xác và mất 8 năm kể từ khi ông Arafat chết mới mở cuộc điều tra, cho thấy một sự không chắc chắn trong các kết luận.

Song tự chung lại "các kết quả đã hỗ trợ cho giả thuyết chắc chắn ông Arafat chết là bởi ngộ độc phóng xạ polonium-210".

BÌNH THỦY

(Theo BBC NEWS - 7/11/2013)

Lăng mộ của ông Yasser Arafat ở thành phố Ramallah đã được khai quật vào tháng 11/2012

Mùi hôi miệng, là một thuật ngữ để chỉ mùi hôi từ hơi thở, có nhiều nguyên nhân gây nên hôi miệng, chính là những hợp chất dễ bay hơi được tổng hợp do sự chuyển hóa các chất bã hiện diện trong xoang miệng như mảnh vụn thức ăn, tế bào bị bong tróc, xác vi khuẩn và lớp bọt trên lưỡi.

GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC HÔI MIỆNG

* Mùi hôi từ miệng, theo các nhà y học mùi hôi phát sinh từ miệng chiếm đến 85% trong các trường hợp, thường do các bệnh như viêm nha chu, sâu răng, viêm nướu, thức ăn nhét ở kẽ răng, mang hàm giả tháo lắp, phục hình cố định bị hở, miếng trám hở dễ tích tụ thức ăn, viêm nhiễm từ chân răng... *Hôi miệng do vi khuẩn*, có rất nhiều vi khuẩn tham gia trong quá trình gây mùi hôi miệng, đa số là vi khuẩn có tên khoa học như *Porphyromonas gingivalis*, *Prevotella*, *Intermedia*, *Enterobacteriaceae*...

* Mùi hôi từ mũi xoang: nếu ta ngậm miệng và thở hơi ra bằng mũi mà có mùi hôi, thì thường có thể phát sinh từ mũi hầu. Trong trường hợp mùi hôi có nguồn gốc ở mũi, bệnh nhân thường có triệu chứng viêm mũi dị ứng, nghẹt mũi, nếu bệnh nhân có tiền sử viêm xoang kéo dài thường hôi miệng vào buổi sáng, đa số xuất phát từ xoang hàm, nếu bị viêm Amidan mãn dai dẳng thì có mùi rất hôi. Nếu mùi hôi chỉ có vào buổi sáng và lưỡi không đóng bọt thì nguyên nhân do sự tích tụ dịch tiết ở mũi...

* Hôi từ các hợp chất ở lưỡi, các hợp chất bay hơi có chất sulfur được phóng thích từ sự phân rã các axit amin cystein và methionin của protein nước bọt, tế bào và mảnh vụn thức ăn do vi khuẩn. Các hợp chất bay hơi có sulfur là tác nhân chính gây hôi miệng. Lưỡi là vị trí chính sản sinh ra hợp chất, mặt lưng lưỡi với những gai lưỡi và khe rãnh là nơi tích

tụ nhiều mảnh vụn thức ăn, vi khuẩn hình thành lớp bọt là nơi sản sinh ra các khí có mùi hôi.

* Mùi hôi từ hệ hô hấp: thông thường mùi hôi có kèm theo khạc đàm hay khó thở gặp trong các bệnh nhân bị viêm phổi, abscess phổi, ung thư phổi.

* Mùi hôi từ hệ tiêu hóa: hôi miệng gặp trong các bệnh nhân bị viêm dạ dày, táo bón...

* Hôi miệng do thói quen trong sinh hoạt: như thói quen hút thuốc lá, vì người hút thuốc lá mỗi ngày dễ dẫn đến khô miệng và nha chu là nguồn gốc làm cho hơi thở có mùi hôi.

Giải pháp khắc phục: Hầu hết mọi người đều có thể ngăn ngừa hay điều trị được chứng hôi miệng của mình, giải pháp để cá nhân tự làm bằng cách vệ sinh răng miệng đúng cách, ngoài việc đánh răng buổi sáng và trước khi đi ngủ còn phải đánh răng sau mỗi bữa ăn; dùng chỉ nha khoa để làm sạch kẽ răng; đánh răng nên chọn bàn chải không nên mềm quá cũng không nên cứng quá (3 tháng nên thay bàn chải răng một lần); cạo lưỡi, vài lần trong ngày trước khi chải răng, cây cạo lưỡi phải có hình dạng thích hợp với lưng lưỡi và lấy được lớp bọt một cách có hiệu quả, đồng thời không làm tổn thương bề mặt lưỡi, cạo lưỡi phải chú ý không cạo mạnh và không quá nhiều lần, có thể dùng gel kháng khuẩn phối hợp với cạo lưỡi; súc miệng sau mỗi lần chải răng, nên chọn dung dịch súc miệng

căn cứ trên hoạt chất kháng khuẩn hơn là mùi thơm dễ chịu, như Oral B, Colgate Plax, Listerine, Givalex, P/S; nước oxy già pha loãng cũng có tác dụng làm giảm tập khuẩn kỵ khí trong miệng; làm tăng lưu lượng nước bọt bằng cách uống nước nhiều, nhai kẹo cao su có hương liệu bạc hà, quế...

Giải pháp điều trị cho các bệnh liên quan, như điều trị các bệnh răng miệng, mũi xoang và các bệnh khác; cần tạo thói quen khám định kỳ răng miệng 6 tháng 1 lần, điều trị nha chu nếu có, cạo vôi răng, kiểm tra các miếng trám, điều trị viêm mũi xoang, bỏ thuốc lá và điều trị các bệnh nội khoa khác nếu có.

Ngoài các giải pháp trên, ta có thể điều trị hôi miệng bằng Y học cổ truyền, bằng một trong các bài thuốc đơn giản rẻ tiền nhưng hiệu quả: như Hương nhu còn có tên là rau é, thạch giải, cần nhu; dùng 10gr hương nhu sắc với 200ml, ngậm và súc miệng nhiều lần trong ngày, nhổ ra ngoài, không nuốt; hoặc dùng húng chanh, còn gọi là rau tần, tần dày lá, dùng một nắm húng chanh khoảng 100-200gr, sắc lấy nước đặc để ngậm và súc miệng nhiều lần trong ngày, vài ngày sẽ thấy rất hiệu nghiệm; hay dùng lá ngò gai, còn gọi là rau ngò tàu, mùi tây. Dùng một nắm ngò gai khoảng 200gr sắc lấy nước đặc cho thêm vài hạt muối làm nước súc miệng, khò họng nhiều lần, sau khoảng 5-6 ngày thì rất công hiệu. ■

Uống cà phê có
nhiều tác dụng
tốt cho cơ thể

Uống cà phê: Giảm nguy cơ nhiều loại bệnh

Các nhà nghiên cứu Italia đã thực hiện một phân tích tổng hợp trên 16 nghiên cứu được công bố từ năm 1996 đến tháng 9/2012. Kết quả cho thấy, uống 3 cốc cà phê mỗi ngày có thể giảm 50% nguy cơ ung thư gan nhờ tác dụng phòng ngừa bệnh đái tháo đường, một yếu tố nguy cơ của ung thư gan và những tác dụng có lợi cho bệnh xơ gan và men gan.

Ung thư gan là loại ung thư phổ biến thứ 6 trong số các loại ung thư trên thế giới.

Nhiễm virus viêm gan B và C mạn tính là những nguyên nhân chính của ung thư gan, các yếu tố nguy cơ khác gồm uống rượu, bia, hút thuốc lá, béo phì và đái tháo đường.

Giảm nguy cơ tử tử tới 50%

Trong một nghiên cứu mới đây của các nhà khoa học Trường Y tế công cộng thuộc Đại học Harvard đã chỉ ra rằng, những người uống từ 2-4 tách cà phê mỗi ngày có thể giảm nguy cơ tử tử tới 50%.

Nhóm các nhà khoa học đã xem xét dữ liệu từ 3 nghiên cứu có quy mô lớn được thực hiện từ trước đó tại Mỹ, trong đó có dữ liệu của 43.599 nam giới của năm 1988-2008, và 73.820 phụ nữ từ năm 1992-2008. Ngoài

ra, nhóm nghiên cứu cũng thu thập thêm thông tin của 91.005 phụ nữ từ năm 1993-2007. Mọi người tham gia nghiên cứu được đánh giá qua một bảng câu hỏi về tác động của cà phê ở các dạng khác nhau như cà phê nguyên chất, cà phê đã khử caffeine theo khung thời gian cứ 4 năm 1 lần. Kết quả cho thấy, với nhiều loại cà phê có chứa hàm lượng caffeine khác nhau, các nhà khoa học ghi nhận đã có 277 trường hợp tử vong do tử tử.

Qua đó, trưởng nhóm nghiên cứu, tiến sĩ Michel Lucas cho biết, ở những người trưởng thành, trung bình mỗi ngày uống từ 2-4 ly cà phê sẽ giảm một nửa nguy cơ tử tử so với những người uống cà phê đã khử caffeine, ít khi hoặc không có thói quen uống cà phê. Điều này được nhóm các nhà khoa học giải thích, nếu hàm lượng caffeine cao, nó không chỉ kích thích

hệ thần kinh trung ương mà còn có vai trò như một loại thuốc chống trầm cảm nhẹ bằng cách thúc đẩy quá trình sản sinh ra những chất dẫn truyền thần kinh trong não như serotonin, dopamine, noradrenaline.

Chống đau đầu

Cà phê, hạt bí ngô có khả năng điều trị đau đầu. Đau đầu là một chứng bệnh thường xuyên gặp, xảy ra khi các mạch máu trong não giãn ra hoặc nở rộng. Đồ uống có chứa chất caffeine như cà phê có thể làm co mạch máu và giúp giảm đau. Bên cạnh đó, nếu bạn mắc chứng đau nửa đầu, hãy ăn các loại thực phẩm giàu magiê như hạt bí ngô. Chất magiê giúp điều hòa các dây thần kinh bị kích thích và chứng co thắt cơ. Đây cũng là một trong các loại thực phẩm tốt nhất cho tim của bạn.

NGUYỄN LAI (Theo Xinhua)

Giải đáp Y học

Viêm nhiễm vùng kín

● *Bạn bè tôi có một số ít chị em thường hay bị viêm nhiễm âm hộ, tôi xin hỏi vì sao phụ nữ lại thường bị như thế, thưa bác sĩ?*

(Vũ Thị Thanh, Q. 4, TP.HCM)

BS TRẦN THANH HOÀNG: Glycogen ở các tế bào biểu mô âm đạo, vi khuẩn *Doderlein* và acid lactic là 3 thành phần duy trì độ pH acid bình thường của âm đạo và cũng là cơ chế bảo vệ tự nhiên của âm đạo. Sự hiện diện của vi khuẩn *Doderlein* với độ pH nhỏ hơn hoặc bằng 4,5 đến 5 ở âm đạo là chỉ số chứng tỏ tình trạng âm đạo khỏe mạnh. Với môi trường acid như vậy, các mầm bệnh khác sẽ bị ức chế, không thể sống và phát triển được, nhờ đó mà giảm thiểu được khả năng mắc bệnh. Niêm mạc đường sinh dục ngoài của phụ nữ (âm hộ, âm đạo, cổ tử cung) có một lớp mô tuyến tiết chất nhầy, các tuyến này chịu ảnh hưởng của các chất nội tiết do buồng trứng sản xuất ra. Do vậy, tình trạng hoạt động tốt của buồng trứng cũng gián tiếp tạo ra môi trường acid chống đỡ viêm nhiễm thông qua việc sản xuất chất nhầy có chứa glycogen (làm thức ăn cho trực khuẩn *Doderlein*). Hệ thống miễn nhiễm chung của cơ thể với các hoạt động của các bạch cầu, thực bào, cũng góp phần tạo cân bằng hệ vi khuẩn tại chỗ, chống viêm nhiễm. Khi có nguyên nhân gây xáo trộn cơ chế tự bảo vệ này thì người phụ nữ sẽ dễ dàng bị viêm nhiễm.

Hội chứng ruột kích thích

● *Tôi 25 tuổi, đường ruột yếu, hay bị tiêu chảy từ bé đến giờ. Lúc nào cũng cảm giác như là sôi bụng ục ục.*

Đã uống nhiều thuốc Tây y, Đông y, thuốc Nam, thuốc Bắc nhưng chỉ bớt trong những ngày uống thuốc, còn lại thì vẫn bệnh như vậy. Tôi phải làm thế nào?

(Lê Ngọc Tùng, Tây Ninh)

BS TRẦN THANH

HOÀNG: Những triệu chứng

mà bạn mô tả có thể là hội chứng ruột kích thích hoặc hội chứng kém hấp thu. Nhưng vì bạn bị từ khi còn nhỏ, nên khả năng bạn bị hội chứng kém hấp thu nhiều hơn. Hội chứng này thường đi theo sau tình trạng tiêu chảy kéo dài khi còn nhỏ và là biến chứng khá nặng nề của bệnh sỏi. Bệnh nhân có thể bị tiêu chảy kéo dài hàng tháng và suy kiệt nặng, về sau do niêm mạc ruột bị viêm mãn tính, nên khả năng hấp thu kém gây tiêu chảy mãn tính. Một số bệnh nhân khác do khiếm khuyết về mặt di truyền nên không có men tiêu hóa hay do tình trạng viêm tụy mãn tính... làm cho bệnh nhân bị tiêu chảy khi ăn nhiều thức ăn có nguồn gốc động vật như thịt, trứng, sữa... và nhất là thức ăn có nhiều mỡ. Cần phải khám bệnh ở thầy thuốc chuyên khoa tiêu hóa có nhiều kinh nghiệm để chẩn đoán chính xác là hội chứng ruột kích thích hay hội chứng kém hấp thu. Chế độ ăn uống hợp lý, ít chất béo, đúng giờ, uống các loại thuốc có men tiêu hóa tăng cường khả năng hấp thu của ruột... là phương pháp điều trị tối ưu cho người bệnh.

Da thừa hậu môn

● *Cô tôi 56 tuổi, gần đây thường đi cầu ra máu. Đi khám, kết quả ghi là "Da thừa hậu môn" và không chỉ định gì khác. Xin hỏi cô tôi có bị bệnh trĩ không? Cô tôi thường đi phân lỏng, ít bị táo bón. Xin bác sĩ tư vấn cho.*

(Phùng Thanh Ngọc, Bà Rịa - Vũng Tàu)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Da thừa hậu môn là một hiện tượng gặp ở rất nhiều người, hầu như

không gây nguy hại gì cho người bệnh. Đôi lúc chỉ hơi khó chịu một chút và thường thì không phải điều trị đặc hiệu gì cả. Còn tình trạng đi cầu ra máu ở những bệnh nhân lớn tuổi thì rất cần lưu ý. Trước tiên phải xem, máu ra bầm đen hay đỏ tươi, có kèm theo chất nhầy và tình trạng mót rặn hay không? Ở những người này, bắt buộc phải soi hậu môn trực tràng để chẩn đoán nguyên nhân: Trĩ, viêm trực tràng xuất huyết, viêm trực tràng do tia xạ (Ở những bệnh nhân bị ung thư cổ tử cung có điều trị bằng cấy kim Radium), ung thư hậu môn trực tràng. Khi đã xác định được nguyên nhân nhờ nội soi và sinh thiết sang thương nếu có. Thấy thuốc sẽ có phương pháp điều trị cụ thể.

Viêm họng

● *Tôi thường bị viêm họng, chủ yếu do viêm mũi mãn tính, thời tiết thay đổi thì cả viêm tai. Uống loại thuốc Đông Nam dược của Công ty Bảo Long tên "Kim Long" thì khỏi. Xin hỏi bệnh viêm họng của tôi về lâu dài có thể dẫn đến suy thận được không? (hungtran_73@yahoo.com)*

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Có một loại viêm họng đặc biệt do vi trùng *Streptococcus beta hemolytic* là có thể gây biến chứng trên tim, thận, khớp. Vì loại vi trùng này thực chất là một kháng nguyên, có cấu trúc gần giống với màng trong của tim, màng đáy của vi cầu thận và màng bao quanh các khớp. Khi bị vi trùng xâm nhập, cơ thể sẽ sản sinh ra một loại kháng thể nhằm tiêu diệt các tế bào vi trùng. Nhưng các kháng thể này cũng tấn công luôn cả màng trong tim, màng đáy của vi cầu thận do không phân biệt được cấu trúc của mỗi loại kháng nguyên. Gây ra hiện tượng rất nguy hiểm và rất khó điều trị là bệnh tự miễn. Các tế bào màng đáy bị tổn thương, nếu không được chẩn đoán sớm và điều trị tốt sẽ dẫn đến hội chứng thận hư và là một nguyên nhân chính đưa đến suy thận.

Biến dạng bàn tay do viêm khớp dạng thấp

Viêm khớp dạng thấp có thể ảnh hưởng tới khoảng 20 khớp lớn nhỏ của cơ thể. Trong đó, khoảng 90% bệnh nhân có biểu hiện ở khớp bàn ngón tay, thậm chí nhiều trường hợp bị biến dạng bàn tay.

THU HƯƠNG

Phần lớn bệnh nhân viêm khớp dạng thấp có biểu hiện ở khớp bàn ngón tay. Khi khớp bàn tay bị viêm kéo dài sẽ dẫn tới tình trạng dính khớp, bàn tay dính và biến dạng ở tư thế nửa co, lệch trục hay còn gọi là bàn tay gió thổi, làm giảm sút chất lượng sống của người bệnh. Ngoài ra, viêm khớp dạng thấp còn gây mệt mỏi, sốt cao, kém ăn... và có thể dẫn tới biến chứng ở tim, gan, thận.

Để điều trị viêm khớp dạng thấp, tùy theo mức độ nặng của bệnh mà bác sĩ có thể lựa chọn phương pháp phù hợp. Đối với trường hợp bị biến dạng bàn tay thì cần dùng nẹp cố định khớp.

Hiện nay, nhiều bác sĩ và bệnh nhân đang tin tưởng lựa chọn những sản phẩm có nguồn gốc thiên nhiên, không gây tác dụng phụ và được khẳng định

Ảnh minh họa

qua nhiều hội thảo khoa học lớn trên toàn quốc mà đi đầu là thực phẩm chức năng Hoàng Thấp Linh. Với thành phần chính là hy thiêm giúp giảm đau nhức xương khớp kết hợp cùng sồi rừng, bạch thưc... Hoàng Thấp Linh có tác dụng phòng ngừa và hỗ trợ điều trị viêm khớp dạng thấp, tăng cường hồi phục vận động khớp, cải thiện triệu

Hội thảo khoa học: "Hoàng Thấp Linh với viêm khớp dạng thấp":

1. Hội thảo về phương pháp điều trị viêm khớp dạng thấp giới thiệu sử dụng sản phẩm Hoàng Thấp Linh tại bệnh viện Bạch Mai năm 2009 với sự tham gia của **GS.TS Trần Ngọc Ân** - Chủ tịch Hội Khớp học Việt Nam và đồng đạo giáo sư, bác sĩ tại các bệnh viện trên toàn thành phố Hà Nội.

2. Hội thảo Thông tin cập nhật về chẩn đoán và điều trị viêm khớp dạng thấp thảo luận phương pháp sử dụng sản phẩm Hoàng Thấp Linh tại bệnh viện Thống Nhất - TP.HCM tháng 7/2009 với sự tham gia của **TS.BS Lê Anh Thư** - Trưởng khoa Cơ Xương Khớp - bệnh viện Chợ Rẫy và đồng đạo giáo sư, bác sĩ tại các bệnh viện ở TP.HCM.

chứng, biến chứng của bệnh, trong đó có biến dạng khớp bàn tay.

Các chuyên gia y tế cũng khuyến cáo, bên cạnh việc duy trì dùng Hoàng Thấp Linh, bệnh nhân viêm khớp dạng thấp cần thực hiện chế độ dinh dưỡng khoa học, hạn chế vận động khi khớp bị sưng đau và thường xuyên xoa bóp để tránh dính khớp, teo cơ...

Điện thoại tư vấn:

04.37757066 / 08.39770707

BÀI THUỐC DÂN GIAN CHỮA KHẢN TIẾNG, MẤT TIẾNG

HÀNG PHƯƠNG

Khản tiếng, mất tiếng do viêm thanh quản (VTQ) ảnh hưởng nhiều tới giao tiếp của người bệnh. Một giải pháp có khả năng mang lại hiệu quả cao và đơn giản, an toàn là sử dụng các bài thuốc từ y học cổ truyền.

Ảnh minh họa

VTQ thường gặp ở những người làm nghề phải nói nhiều, nói to (giáo viên, ca sĩ, phát thanh viên,...), người làm việc trong môi trường ô nhiễm,... Bệnh gây khản tiếng kéo dài, nói chóng mệt, thậm chí mất tiếng.

Để điều trị VTQ và các triệu chứng khản tiếng, mất tiếng, bên cạnh những phương pháp hiện đại, bệnh nhân có thể áp dụng một số bài thuốc theo y học cổ truyền như:

- Lấy 100g giá đậu xanh sống, rửa sạch cho vào bát, bóp nát giá, sau đó đổ 1 lượng nước sôi vào bát, đậy nắp lại 15 phút rồi lọc lấy nước, uống từ 2 - 3 lần/ ngày.

- Lấy một lượng vừa phải củ cải tươi, bỏ vỏ, giã nhuyễn, vắt lấy nước, pha với một ít nước gừng tươi, uống hàng ngày.

Đặc biệt, vị thuốc quý từ thân rễ cây rế quạt (xạ can) cũng được dùng để chữa các bệnh về họng, ho nhiều đờm, khản tiếng. Người bệnh có thể dùng mỗi ngày từ 3 - 6g dưới dạng thuốc sắc uống.

Ngày nay, để thuận tiện hơn trong việc sử dụng của bệnh nhân, rế quạt đã được dùng làm thành phần chính, phối hợp với các dược liệu quý khác như: bán biên liên, bồ công anh, sồi rừng... và bào chế dưới dạng viên nén tiện dùng mang tên thực phẩm chức năng Tiêu Khiết Thanh. Sản phẩm này giúp giảm triệu chứng sốt, đau họng, khản tiếng, mất tiếng, phòng ngừa và hỗ trợ điều trị VTQ, ngăn chặn bệnh tái phát. Tiêu Khiết Thanh ra đời đã dẫn đầu xu hướng lựa chọn các sản phẩm nguồn gốc thiên nhiên, hiệu quả bền vững, không gây tác dụng phụ, được đồng đạo bác sĩ và bệnh nhân tin tưởng lựa chọn.

Để đạt được kết quả hỗ trợ điều trị VTQ tốt nhất, bên cạnh việc duy trì uống Tiêu Khiết Thanh hàng ngày, bệnh nhân cần kiêng nói, không hút thuốc lá, nên uống đủ nước...

Điện thoại tư vấn:

04.37757066 / 08.39770707

Hội thảo khoa học: "Tiêu Khiết Thanh với VTQ":

1. Hội thảo Thông tin cập nhật về chẩn đoán và điều trị VTQ giới thiệu sử dụng Tiêu Khiết Thanh tại bệnh viện Tai Mũi Họng TƯ tháng 5/2010 với sự tham gia của **GS.TS Ngô Ngọc Liễn** - Chủ tịch Hội Tai Mũi Họng Hà Nội và đồng đạo giáo sư, bác sĩ tại các bệnh viện trên toàn thành phố Hà Nội.

2. Hội thảo phương pháp điều trị VTQ bàn luận về việc sử dụng Tiêu Khiết Thanh do Hội Tai Mũi Họng TP.HCM tổ chức tháng 5/2010 với sự tham dự của đồng đạo giáo sư, bác sĩ tại nhiều bệnh viện ở TP.HCM.

Thủ giản

ĐỂ LÀM GÌ?

Một tỉ phú người Pháp gặp một người đang nằm khoèo chân bên tháp Eiffel, liền nói:

- Anh phung phí thời gian quá? Sao không ngồi dậy đi làm việc?
- Làm việc để làm gì?
- Để có nhiều tiền.
- Nhiều tiền để làm gì?
- Để có đủ thứ: nhà lầu, xe hơi, miếng ngon vật lạ, người hầu kẻ hạ và anh chỉ nằm khoèo!
- Thế ông thấy tôi đang làm gì đây?

LÝ SỰ (st)

TẠI SAO?

- Hãy cho tòa biết tại sao anh đánh vợ?
- Vì sáng nào, vừa mở mắt ra, cô ta cũng gào toáng lên: "Ôi, Jack, em hạnh phúc quá".
- Ô! Một người vợ đáng yêu như thế mà anh nỡ đánh?
- Nhưng... tên tôi là Mike cơ mà.

GIDD (st)

NHƯ TIỀN ĐÔ

- Một bà hỏi bạn:
- Chồng chị hồi này thế nào?
 - Như tiền đô vậy.
 - Ý chị muốn nói là ngon như ngoại tệ mạnh ấy à?
 - Không, mình muốn nói trông ông ấy xanh lè, mỏng lét, và mất giá từng ngày.

LÊ KẾT (st)

NGỘ NGHĨNH CON TRẺ

- Con trai hỏi bố:
- Bố ơi, sinh học là gì?
 - Ừ... Biết nói thế nào cho con hiểu đây... Ví dụ con giống bố, đó là sinh học.
 - Thế xã hội học là gì?
 - Là... là... thằng bé nhà bên cũng rất giống bố, đó là xã hội học.

LÊ KẾT (st)

SUDOKU TGM 43

				7				
7	5					3	6	
2			8	6				9
5				4		8		7
			7		1			3
8		7		5				
6				9	8		3	2
	2	9						5
				2				

Các bạn hãy điền các chữ số còn thiếu từ 1 đến 9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) sao cho mỗi cột và mỗi khối (3x3, cuối khối có viền đậm) đều có 9 chữ số khác nhau.

ĐÁP ÁN Ô CHỮ TGM 42

N	O	T	I	I	S	A	U	R	A
Ã		R			E		Z	U	
N	H	Ư	H	A	O		B	A	N
G		Ơ			U	A	E		G
S	O	N	G		L		K		O
U		G		I		D	I	Ê	C
Ã		Đ	A	N			S		H
T	H	I		T	Ã	Y	T	H	I
	E	N		E			A		Ê
J	O	H	N	L	E	N	N	O	N

THƠ CHÂM THƯƠNG PHẬN ĐÀN ÔNG

Thương thay cái phận đàn ông
Lấy vợ lại phải long đong cả đời
Ngày làm việc muốn hút hơi
Chiều về chẳng được nghỉ ngơi
phút nào
Hết cơm nước, đến lật rau
Rồi phải giặt giũ nguyên thau
áo quần
Đêm đến bị vợ cần nhân
Toàn chuyện chăn gối, khổ thân
đêm trường
Nằm chung thì bảo chặt giường
Nằm riêng lại bảo... tơ vương
con nào
Lãng mạn thì bảo tắm phào
Đứng đắn lại bảo người sao
hững hờ
Khù khờ thì bảo trai tơ
Khôn lanh thì bảo giấu "bố"
nơi đâu?
Khổ thân cái phận mày râu
Còn hơn cả việc làm dàu
nhà người!
ĐẶNG TRUNG THÀNH

Tranh thủ làm bài

NẤM LINH CHI ĐỎ CUỐNG DÀI CÁT TIÊN

GANODERMA NEO-JAPONICUM
(NẤM TỰ NHIÊN)

Nấm Linh chi đỏ sậm cuống dài Cát Tiên (*ganoderma neo-japonicum*) là loại nấm dược liệu quý phát hiện trong quá trình điều tra khảo sát khu hệ Nấm lớn của Vườn Quốc gia Cát Tiên và vùng phụ cận, được phòng thí nghiệm nấm Cát Tiên nghiên cứu định danh và mô tả.

Nấm có nguồn gốc hoàn toàn thiên nhiên, được thu hái và sấy ở nhiệt độ tiêu chuẩn, đảm bảo không bị nhiễm các loại nấm độc.

GIÁ TRỊ

Cách đây khoảng 2000 năm, Linh chi đã được xếp vào hàng thượng dược trong sách “Thần nông bản thảo”. Danh y Lý Thời Trân của Trung Quốc vào giữa thế kỷ thứ XVI chia chúng làm 6 loại theo màu sắc gọi là “Lục bảo Linh chi” gồm có Thanh chi, Hồng chi, Hoàng chi, Bạch chi, Hắc chi và Tử chi. Ở Việt Nam, Hải Thượng Lãn Ông từng nhắc tới Linh chi trong sách thuốc của mình, còn Lê Quý Đôn thì gọi Linh chi là “nguồn sản vật quý hiếm của đất rừng Đại Nam”. Theo y học cổ truyền phương đông thì Linh chi có tác dụng chính như sau:

- Kiện não (Làm cho sáng suốt minh mẫn)
- Bảo can (Bảo vệ gan)
- Cường tâm (Thêm sức cho tim)
- Cường phế (Thêm sức cho phổi)
- Giải độc (Giải tỏa trạng thái nhiễm độc)
- Giải cảm (Giải tỏa trạng thái dị cảm)
- Trường sinh (Sống lâu tăng tuổi thọ)

Hai nhóm hoạt chất quan trọng được tìm thấy trong Linh chi là Polysaccharide và Tripenoid, y học hiện nay đã tìm ra cơ chế tác động của chúng lên cơ thể con người, từ đó lý giải được các tính chất dược liệu của Linh chi. Theo các nghiên cứu này thì các hoạt chất có trong Linh chi tác dụng chủ yếu lên hệ miễn dịch của con người, làm kích hoạt và hoạt hóa các tế bào miễn dịch như tế bào B, T và các đại thực bào, v.v... Làm các tế bào này trở nên nhạy bén hơn trong việc tìm diệt và chống lại các tác nhân gây hại đến cơ thể (như vi khuẩn, vi rút,...) Vì vậy, Linh chi có hiệu quả cao trong việc phòng bệnh, hỗ trợ điều trị và điều trị với nhiều bệnh nan y như: ung thư, tiểu đường, viêm gan, v.v

CÁCH SỬ DỤNG

Có rất nhiều cách sử dụng Linh chi (theo tư vấn của bác sỹ hoặc theo các bài thuốc Đông y). Có thể sử dụng riêng hoặc kết hợp với các loại dược thảo khác để nâng cao hiệu quả sử dụng. Cách thông thường nhất có thể sử dụng 10-15g Linh chi khô, cắt lát mỏng cho vào 1-1,5 lít nước. Đun sôi 15-20 phút để các hoạt chất nấm trích ly hết vào nước. Sử dụng trong ngày thay nước uống.

LƯU Ý

Do được thu hái từ thiên nhiên nên trước khi sử dụng nên rửa qua với nước sạch. Thường xuyên kiểm tra tránh trường hợp nấm bị mốc và phơi lại nấm khi cần thiết.

LIÊN HỆ

TẠP CHÍ

Thế giới Mới

Ban Kinh tế - Truyền thông - Nhóm nghiên cứu nấm.
322 Điện Biên Phủ, phường 11, quận 10, TP. Hồ Chí Minh.
Điện thoại: 0903.640.440

**PEPSI NGAY!
AHH... SẢNG KHOÁI**

www.pepsi.com.vn

